

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAFKA

bi dünya...

Temmuz 2021 Sayı: 62

Fiyat: 15 TL - KKTC: 18 TL

NOT DEFTERİ
BARDAK ALTLIĞI
AYRAÇ VE POSTER
HEDİYE

DÜNYALILARDAN TİEKİNİYORUM

Enis Batur • Nermin Yıldırım • Sunay Akın • Aylin Balboa • Kemal Sayar • Selçuk Şirin • Mahir Ünsal Eriş • Akgün Akova
Nilay Örnek • Coşkun Özkan • Aylin Balboa • Kemal Sayar • Selçuk Şirin • Mahir Ünsal Eriş • Akgün Akova
Murat Özyaşar • Pelin Özkan • Başar Başaran • Dilan Bozyel • Marcus Graf • Metin Uca • Can Yılmaz • İsmail Saymaz
Mehmet Akın Akkumru • Ayça Derin Karabulut • Zeki Kayahan Coşkun • Kaan Koç • Emrah Akbaş

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rantey.org>

Teknoloji ve insan bir araya gelince her şey mümkün

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Birlikte mümkün

vodafone

Mehmet Ali & Akşamsefası

Artık mutluluğu erişilmez bir şey olarak görmüyorum. Oysa bir zamanlar, uzun bir zaman önce mutluluğu ulaşılmaz bir şey olarak görmüştüm. Bugün, mutluluğun her an karşımda belirebileceğini, ama asla peşinde koşulmaması gerektiğini biliyorum artık. Başarısızlık ya da üne gelince, benim için çok önemsiz, hiç dert edinmediğim şeyler. Artık benim aradığım dinginlik, düşünmenin ve dostluğun tadı ve biraz fazla iddialı gelebilir ama bir sevme ve sevilme duygusu.

Jorge Luis Borges.

Bedia Ceylan Güzelce

sen'den hikâye

Aniden sünen mumlar vardır ya pastaların üstünde, işte onlar senin eserin gibi geliyor bana. Senden biliyorum bütün mucizeleri, iyisi de kötüsü de sana yazıyor, âşğın çünkü biliyorsun. Aşk ya insanın çocukluğuna işler ya da canına.

Ein Buch wird doch immer erst gefunden, wenn es verstanden wird.

*Goethe

Fenikeli bir denizcinin kırılmışküreği olarak geldim bu dünyaya. Dalgalara battım. "Doğrusu budur herhalde" diyerek hırpalandım, acıdım, hor kullandım kendimi, yumuşak bir maviyi çok gördüm çoğu zaman ve sonunda kırıldım. Cam şişeler içinde kokular, amforalarca mor boya taşıdım güvertemde. Fenike'den Sardinya'ya, oradan buraya. Kartaca'da bir ceylan bindi gemimize, bir yerlerde indi sonra. Bu önemsiz, küçük detay adının tam ortasına eklendi, olsun. Şarap içiyor, emek yorutardır diye insanlık halleriyle kırıltıyorlardı Fenikeli denizciler. Yani mesela, dalgalara arada bir söylenen küfürü bir şarkıkanşıyordu ya da sadecekadere süven bir çift kötü söz, yolu tamamlamadan kırılan bir kükreparçası yani ben, yansı gerçek yarısı yalan birkaç hikâye, hepsi bu. Kırılığın bu kadariyle bile mücadele etmek zorken, battım, denize doğru yıkılmış bir kentin altından kıldım, bir inciyedönüşmeyeceğim için çürümeye başladım. Mithiis bir kararlılıkla tutup çıkardın beni bilmem kaç bin yıllık derinliğin içinden, mithiis bir kararlılık senin beni tutuşun, benim seni bırakmayışım. Şimdi dibini de yüzeyini de yalan bağlamış bir suda başkalarını güdüyorsunuz biz, ne rüzgâr ekyoruz ne fırtına büyürüz, yağmur yağdıka çirkinleşir su ve elimizden hiçbir şey gelmiyor. Sevgilim, ben bu dünyayı her gün seni daha çok severek kurtarcığıma inanıyorum, seni seviyorum.

Birinsan da bir kitap gibi, anlaşıldığı zaman gerçekleşmiş ve ancak o zaman keşfedilmiş olur. İyi bir roman, ölüm kalım mücadelesi sonunda yazılmış bir şiirin sevgilim, seni bildikten sonra insan, aynı kişi olamıyor. Belki corak bir yerlerden geldin diyebilir sendeki bu yeşil sevda. Baklığın her yer yeşil olsun istiyorsun, oysa sendaha yüzünü dönmenden baharakesiyor yeryüzü, biliyorsun, evimizin her yerinde sana yazılmış ve saklanmış mektuplar bile okunacakları güne kadar kayıp, düz beyaz. Sen bulunca görüncene eski zamanların el yazısı, belki de aşkın yeniden ilanı ya da onun gi bir bir şey işte, önemsiz, küçüçük, bu dünyada bir insanın, bir başka insanın adına eklenmesi gibi bir detay. "Seninle bir ay" anlattığım bir deftertutmaya başladım, onu bu gün sana vereceğim. Sevgilim, kimi söyler kimi yazar ve bu dünya böyle döner. Bu koskoca evrende, hayat böyle geçer. Sonra bir gün, tıpkı bugün gibi sen doğarsın,

benim Fenikeliğin elinde kırılış gi bi, kırılır zaman. Çevir söyle başını denize, görebildiğin en uzak yere kadar bak, karanlığın içinde işğ seçene kadar, bak... Gördün mü, senin doğduğun yer orasıdır, insanınancak inanırsa görebileceği bir kutsal toprak, bir masaldan düşmüş en iyi ihtimal.

Sevgilim, şişin'in en kala balık sokağında, bir evde yapayalnızken beni bulmanla başlıyor hikâye. Her gün kapısına geldiğin fakat bir kez

İyi bir roman,
ölüm kalım
mücadelesi sonunda
yazılmış bir şiirin
sevgilim, seni
bildikten sonra
insan, aynı kişi
olamıyor.

olsun içeri adını atmadığın o evin duvarlarının ren gini şimdi hatırlamıyorum bile. Kim bilir neye benziyordum o günlerde, şimdiki benden izler var mıydı; koskoca bir sen kattım kendime, seni okudum ve ben artık aynı kişi değdim, iyi ki de değdim. Şişideki evin bir yanı otopark, bir yanıkasap, biryanı manav ve mahalle marketi, yani her ev gi bi, bir şeylere yakın, bir şeylere son derece uzak. Tuhaf bir keşiftir bu, senin yüzme ve köpeklerle kayduğun

mesafe ile benim İnsanlarla arama koyduğum mesafenin eşliğı.

Tuhaf bir keşif sevgilim, çünkü şun kaldırırsam başımı gökyüzünde gezen serseri yıldızları çıplak gözle görebilir miyim biliyorsun ama sen varsın yanımda. Bir yıldızın yol arkadaşısıyım, tuhaf. Ele avuca sığmayan ve

sürekli yer değıştiren bir kutup gibi, seninle ısınp, seninle üşüyor zaman. Yönlünü senden alıyor karınlarca, ağaçlar yosun tutmadan önce sana dönüyor yüzünü, arslarlır denizciler seni arıyor, arayıp da buluyor. Yeryüzünde bizimle yaşamayı seçmiş, üstelik tam kaybolacak gi ne tür olurken bize yolu göstermiş bir yıldızartık ne yüzmekten ne de köpeklerden korkuyor, hâliyle ben de insanlardan kaçmıyorum.

Sevgilim, senden bana kesintisiz bir şenlik hâlikalyor, bir müze binasında kaçamak bakışlar, kendidüğünde, en çok kendi eğlenmiş bir gelin ve damat, sen isteyince yağmuru-yağması, "mukadderat" diyerek hakkını teslim ettiğim ama hafiften de tırsığım, her haklı çıka hâlin. Sen üfledin diye sönüyor mumları dünyanın, kiliselerde, cuma sofralarında, yatırların baş ucunda, çocukların doğum günü pastalarında. Evet, aniden sünen mumlar vardır ya pastaların üstünde, işte onlar senin eserin gi bi geliyor bana. Senden biliyorum bütün mucizeleri, iyisi de kötüsü de sana yazıyor, âşğınçünkü biliyorsun. Aşk ya insanın çocukluğuna işler ya da canına. Aynı lavaboda, sabunun da suyun da sırasını beklemeyi bilir âşık kişi, bilakis uzatlıkta da uzatır. Gel sevgilim gidip yıkayalım elimizi bu dünyanın salgınına inat, zehrine, kirine, sokakların çöpüne, çocukluğumuzun camuruna inat. Aynı denizde sırtımı, aynı bulutun altında yüzümüzi yıkayalım. Sıradakişarşı sana gelsin, sevgilim sabahın seherinde ötsün kuşlar, âşık düzlükte, düzlük tek âşkta.

Uğurlu bir şey olduğuma hiç inanmadım, uzatıldıka yaşamın tadının kaçtığını bilirim, Fenikeli denizcinin kırık küreği pek önemsiz

bir buluntu ya ama buldun. Çekip çıkardın beni suya doyduğum yerlerden, herhalde sen de biliyordun eski püskü bir döküntünün bir tılsım dönüşmeyeceğini. Sevgilim, bu gün günlerden salt, bugün gibi her günümün büyüsen, şihirli lam bası, uçan halısı, hep doğruyu söyleyen aynası, hayat veren öpücük ve elbette çirkin ordek yavrusu. Sevgilim, iyi ki doğdun, masalı bitmesin diye uyuyakalmış bir çocukluk hâli bizimki, zamanlar, denizler, gökler ve yaşımlarüstü.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteley.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Murat Özyaşar

öd ve leke

Seni sebezpli sebezpsiz her hatırlayışımda, bütün hatıralarıyla beni yeniden ve bir daha terk ettin. Ezeli ve ebedi bir terk edişti bu. Ama benim acıyan yerlerim vardı, kalbim mesela...

Balıkçının öünde buldum kendimi. Mavi muşam banın üstündeki balıklar halâcanlı, apaçık güdülerile bana bakıyorlar, ben de onlara baktım.

"Gözü olan hiç bir canlıyı yememeliyiz," diyordun ya sevgilim, neden sonra, yine senin teklifinle, gözü olan canlılardan sadece balığı yemeye

başladık. Zaten nereye table gideceğimizi, televizyonda neyi seyredeceğimizi, hangi kahveyi içeceğimizi, kahvenin yanındaki pastanın çeşidini, gezintiyi çıkarken hangi sokakta hangi evin güzel olduğunu, balkonlu çiçekli evlerin çiçeğin türüne göre mutlu mu mutsuz mu olduğunu, hep sen belirledin. Bana, sana hayran hayran bakmak ve sadece eşlik etmekte kaldı.

Seni sebezpli sebezpsiz her hatırlayışımda, bütün hatıralarıyla beni yeniden ve bir daha terk ettin. Ezeli ve ebedi bir terk edişti bu. Ama benim acıyan yerlerim vardı, kalbim mesela,

her her terk edişinde bir daha, bir daha dağlanı. Ulurlamaz düşüyordun işte aklıma ve bu keder veriyordu, sadece keder; yarım kalan şarap kadehi, balkondaki sardunyalar,

denizin laciverti, saatın ikiyi beş geçmesi, bütün eyüllerin on dokuzu, gecenin üçünde dünyaya

uluyan köpek, sandalyenin sırtındaki kırmızı kırkan, bir eksik olduğumuzu hissettiğimizde nasıl yutkunuyorsak,

ben de hep kederle yutkundum bunca zaman. Nedeni yok, sana giderken ve sanakalırken, neden için, sana susarken vesana

bakalırken, gün içinde sana mı mırmır konuşurken, kimi zaman da sana kekeke kalırken yakaladım kendimi. Suçüstü. Ama nedense bugün

pişman olacak kadar güçlü hissediyorum kendimi. Bu sebeple **Süveydâ vedalaşım bu aşkım seninle, n'olur bir daha terk etme beni. Vedalaşımını bilmeden her birini terk eder.** Beni terk

edişinin üstünden dokuz yıl yedi ay beş gün geçti. Üstünden yıllar, yıllar geçti. Terk etmek veya terk edilmek değil, bu aşkım benim veda hutbemini okumamın

zamanıdır artık. Ben de kendime yeni yollar, iyi yerler, güzel kalpler, sonuçlarını bir bir tahmin edebileceğim güvenli limanlar istiyorum artık. Bu sebeple senin

sevgiğin bu sofrayı hazırladım, seni karşıma aldım, sana şimdiki değin sustuklarımızı konuşmak, ettiğimizde taşlan dokmek, sözün teğini bir güzel

oynamak ve sonra da çekmek, bu yüzden aşık etmek istiyorum kendimi. "Gerçi somon da sağlıklıydı ama," öyle derdin, deniz levreğini buğulamla severdinsen, çok da güzel yapardın, defne yaprğı, limon ve soğanla...

"Sizinki neydi a b," dedi balıkçı.

"İki deniz levreği kütlen," dedim başı başa balık balıkçıya.

"Biraz bekleteceğim sizi ama," dedi.

Beklemenin her türlüünü denedim ben sende, unuttumun, vazgeçmenin ve kavuşmanın her türlüü çokça sinandı bende.

Humus, tarator ve topik vazgeçmeler mezelelerinden senin, bir de yeşilzeytin ta bi, Hatay kırma. "Beyaz peynire zeytinyağı mı jeşildirilmiş, bir de üstüne nane koyuyorlar, ne o peyni açsan," derdin. Mezeleri de kendilerimle hazırladım. *Çaden Rismedeki Gözyaşları, Nap m Her Çalmıdkça, Aħ İtan bul, gecenin ilerleyen saatlerinde Ke ne quitte pas, La foule severdin sen, ben de sevdim zamanla.* Senden sonra oturduğum

her raki sofrasında bu şarkıları istedim, bu şarkılara inandım. Kimi zaman dalgınlığıma konuşup "Sen de bir şarkı açsana," derdin, Feyruz olsun derdin, *Beirut* güzel şarkı. Bilmem, benden sonra dinledim mi hiç Feyruz? Ü Ben yi değildim Feyruza ama bilmiyordum sen nasıldın?

Bu soru, benim nasıldığımından daha çok ilgilendirdi beni.

Sekiz koca yıl her bera ber hem birlikteliğimizde biz, gah orada gah burada. Sonra neden, neden ettiğin beni, bilmiyorum. Ama sonra sonra fark ettim, insan eski sevgisini unutmaz. Zamanla, sende keder

ödek'e

bana buluşti zamanla. Senden sonra beri de uyanıruymak ça demedim sabahları mesela, kimi zaman senin edana "hiimmim"den yakaladım kendimi, çatal ve bıçağı asla ve kat'a ucu yukarıya doğru gelecek biçimde

yerleştirmedim buluşik makinesine, bir sokak köpeği nasıl sevilir senden öğrendim ben Süveydâ. **Zamanla, nasıl da yaklaştım ben sana, nasıl da sen oldum sonunda. Ağzımda**

senin dilin, bacaklarımda senin ayakların, sana sarılır gibi kendi kollarıma sarıldım ben bana, senin gözlerinle baktım dünyaya. Ama bu inim inim inleyen kalp,

kimin, bilemedim. Tek teslim oldu, bu kalbim de senin olması. Senden sonra

nasıl yaşıyılır, bilemedim. Ellerim acemi, bacaklarımsakır, ödüm beş attı dünyaya.

Balıkçısak ellerini önlüğüyle kurutuyordu, para üstü alıp verirken, "Tamam halledeceğim," başını fırlatıyor, "Tamam,"

der gibi başını sallıyor ben de. "Ancak başı okşanıp şefkat gösterilince kokusunu ortaltığa

saçar fesleğen," derdin, bak fesleğeni de koydum masaya. Bu dokuz yıl yedi ay beş günde, sokağa

her çıkıştımda her an seninle karşılaşacağım sevinci ve tedirginliği, seninle bir dahagöz göze geleceğimi

heyecanı, sanki seni hayalımda ilk kez göreceğimin taze mutluluğu, tüm gövdeni zangır zangır tıretti Süveydâ. Aslında

çokça denk getirdim kendimi ben sana. Birinde sımsıkı sandım sana, birindeyüzünü şefkatle avuçlayıp aşık baktım gözlerine, saçlarını okşadım

birinde uzun uzun, salına salına yürüyüşünü izledim. Ötekinde seni fark eder etmez yolunu değiştirdim, bir diğerinde ben de seni görmekten geldim.

Seninle karşılaştırdım bütün yollarını denedim. Bana tüm bu karşılaşma provalarını yaptırın dünya, bu dünyada seni göresim geldi, göremedim Süveydâ, **nerdeyidin?** "Her arayan bulamaz ama bulanlar arayanlar," diyordun ya, üstümden anlatamadığım günler,

atlatamadığım günler geçti, nerdeyidin? Kırza da aldım bak sana, yemek için değil, raki kadehine atmak için, "Böyle hoş görünüyor kadeh," derdin. Sana

sustuğum bütün sözler gece ben uyanık çözüldü dilimde. Acanım, bu sözlerin harcırdınyaptım ben bütün rüyalarımı, nerdeyidin? Sana rüyalıkirazları, gözümü kapatınca karanlıkta kalan dünyayı anlatacaktım, nerdeyidin?

Hatıralar!

Oturduğumuzkafede, yanımızdaki masada bir çift oturuyordu. Kadın, belli ki sözcükleri yetmiyordu, elini kolunu da yardıma çağırıyordu.

Karşındaki adam ise tek kelime etmiyor, suspustu. Masanın altını işaret etmişim sana, adam dizlerini durmadan sallıyor, bütün kelimelerini, tüm cümlelerini dizilerinde topuyordu. Birazdan ayırlacaklar dedim, adam ağır

aksak eve dönecek, adının pağlarından dokülecek tüm cümleler, ona ayak bağı olacak. İşte, o adam oldum sonunda.

Bu aşkım karşımdaki çok sandalyeye, yanısına, tanetane konuşacağım ama. Bizim aklı sorunumuz neydi biliyor musun Süveydâ, sımsıkı sarılamadık bu aşka; ben ayırlız korkusuyla sen de ayırlamayız korkusuyla...

Uzun zamandır dilimde, Herkesin şarkı dediği, bana kalırsa o beddua: **Unutma Beni...**

Vedalaşalım mı Süveydâ, "hiimmim?"

Süveydâni işaretleye teğzayahanlaştım. Balıkçı, balıkları temizliyor, daha dikkatli bakınca balıklarda sarı bir leke görüyordum, lekeleri işaretlediği

"Lütfeniyi temizleyin," dedim balıkçıya.

"Geçmez bu abi," dedi.

"Neden," dedim.

"Çünkü balıkların ağızlarındaki bu sarı leke, balıkların, öd lekeleridir o, temizlenmez, bitti."

2D SINIFINDAN

ZEYNEP

tuhaf bir yaz

Sene 1990, mevsimlerden yaz. Temmuz, güneşin altında koştuğuktan sonra buzgi bigazozu başınadiken çocukların doyunluğuyla gülmüsiyor.

Okullar kapanmış; sokaklar çocuk sesleri ve kanayan dizlerin çizikleriyle dolu. Ayağında şipdık terlikler, elini dizine bastırması eve doğru yürüyüşü şu esmer kızı görüyor musunuz? Adı Zeynep. Az sonra evinevarıp koca bir ta bak dolusuyoğurtlu kızartmayı afiyetle mideye indirecek. Yanında da bir bardak sarı gazoz,ohhh!Sonra sofradan kalkarkenelinin tersiyle ağzına bulanışan yoğurtu silip içinden şöylegeçirecek. Tu balar da yemeği bitirmiş miydi acaba? İp atlamaya sokağa çıksam ya!

O yaz pek maceralı geçiyor. Sa bahları erkenden kalkıyor Zeynep. Evin girişindeki taşılı hortumla yıkayan annesinin peşinden ıslak taş çıkıp ayakla şap şap basıyor. Bahçedeki ipte pat pat dalgalanan sakız beyazı çarşafarın arasında zıp zıp zıplıyor. Gecedden birikiş kuduruk enerjisini azıcık boşaltkından sonra pişirle, reçellerle, tereyağı ve zeytinlerle kırdıran kahvaltılı sofrasınıayumuluyor.

Evin en büyük kızı İlkgül, sabahları taştıkta

masaya açılansalın penceresini ardına dek

aralayıp pencerenin önündeki etajerin üstünde duran televizyonu ters çeviriyor. TRT 4 eğitim yayınlarına yeni başlamış, İlkgül yarışka yarıccıdı tutup orayı açıyor. Böylece ailecek bir üçgenin iç açları

toplamları seyrederek yapıyorlar kahvaltılar. Derslerin bir minik kutucuk vasıtasıyla eve, ayaklarını kadar gelişini pek çok bulup gülmüşüyorlar. Kızlar çok kırdırayınca evin annesi Fehime Çandar'ın başı tutuyor. "Songül, gel annem, ov şu başımı iki dakika," diye sızlaniyor. Zeynep'in bir büyüğü

Songül, iki dakika baş ovuyor, o da yetmiyor, alınına tüt bent çatılan Fehime Hanım, günün ilk yarısı evde samuraylar gi bi dolaniyor.

Evin en küçüğü, son olması planlanan Songül'den bile sonra gelen tekne kazıntısı Zeynep, samuray benzetmesini bulduğundan beridir, annesinin o hâlineçok gülüyor.

Migrinin kalıtsımsal olduğunu yirmilerinde anlayacak ve evde başına çatacak tülbent ararken annesinin o görüntüsünü artık hiç de gülünç bulmayacak.

O yaz pek sıcak geçiyor. Alınlardan terler süzülüyor, bardaklarda buzlar eriyor, yüzlere soğuk soğuk sular vuruluyor. Kahvaltıdan sonra genellikle sokağa fırılıyor Zeynep. Yakan top, saklam bac, seksek, cümle sokak oyununu onu bekliyor.

Amma bazı sabahlar evden çıkmadan evvel etrafını kenar süsleriyle bezediği mektup kağıdının başına geçip ay sonu gönderene dek azar azar yazacağı mektubu buna bir iki cümle ekliyor. Arkadaşına,

"Elvira, oradahaavalar nasıl, burada yaz çok sıcakgeçiyor"

ya da "Bakal Musti kapının önüne renkli toplar astı, annem izin verirse birimizsından alırım belki" gibisinden mühim havadisleriletiriyor.

Elvira, geçen sene 23 Nisan'da ta Bosna Hersek'ten gelip bir hafta evlerinde kalan pem be yanıklı sarışın kızın adı. O zamandan beri mektuplaşıyorlar böyle. İkisi de kendi dillerinde, gargıcık burgacık harflerle yazıyor, ikisi de başka dilde gelen mektubı bu anlamıyor ama ikisi de her ay mektuplaşmaya bayılıyorlar. İle de alışıldık manada anlaşmaya lüzümgörmüyorlar, zira birbirlerini sevdiklerini, birbirlerine güzel şeyler yazdıklarını kalplerinden biliyorlar. Zeynep büyüyünce yeniden görüşeceklerine emin, uzaklardakiarkadaşına anlaşılmalıy

bile beklemeden, yazıyor da yazıyor. **Ondan gelen mektupları tek satırlarını anlamasa dahi ablalarıyla birlikte uyuduğu odanın duvarlarına asıyor.**

Susun söylemeyin; Zeynep henüz bilmiyor ama bir zaman sonra Elvira'nın cevaplarını ansızın kesilecek. Televizyon bangır bangır Bosna Savaş'ından bahsedecek. Zeynep korkulu gözlerle babası İsmail Çandar'a bakıp,

"Baba niye artık cevap gelmiyor?" diyecek. İsmail Bey gözlerini kızından kaçırıp

"Taşınışırlar belki kızım. Adresini de kaybettiyse..." diye cevap verecek.

O yaz pek heyecanlı geçiyor. İleride başına bunların geleceğinden biha ber Zeynep, mektup yazmaktan başka bir de başkalarının mektuplarına ulaşıp yazmak gı bi çok gizli bir işe soyunuyor.

Zeynep'in Aygül Ablası o yazın yarısını evin balkonunda geçiyor. Mahalle komşuları Şerafettin Amcaların büyük oğlu Metin de öyle. Karşılıklı iki balkondan bir birlerine yeni çıkan bir şarkıcının kasetini çalıp duruyorlar ha bire. Zeynep onları dumanla haberleşen Kızılidenilerle benzetiyor, kıkır kıkır gülüyor. Aygül Abla köklüyor balkona çıkardığı tey bin sesini. "Çağırma beni!i, ah gönderimiyolaar. Aşk

ıyın evgi yasaak."

bir hayatı 6 kelimeyle anlatabilir misin?

Bu ay Instagram hesabımızdan
6 kelimelik hikâyelerimizi sizlere sorulduk.
İşte gelen bazı cevaplar...

Bunu duyan Metin A'ya karşı
balkondan cevap bî anında yapıştırdı,
"Ayrılmam sarılırım hayalleeree,
ayrılmam, sevişim özlümleeee."

O sevişme lafı Zeynep'i şöyle bir
düşündürüyor. Televizyonda birileri
öpüşmeye başlayınca herkesin
başını eğip çay karıştırdığı yıllar.
Ama Zeynep göz ucuyla baktığı kadarıyla
sevişmenin böyle bir şey olduğunu tahmin
ediyor. Gerçi Aygül Abla'yla Metin A'nın
ayrılmaları ya da sevişmeleri ona imkânsız
görünüyor zira ikisinin de balkondan
çıktığı, pardon indiği yok. Üstelik evde
Zeynep'ten başka kimse bu aşkı takmıyor,
hatta fark etmiyor. Velhasıl aşkların
şarkılar vasıtasıyla iddia ettiği gibi birini
öbürüne göndermeyen, aşkı bilmeyen,
sevgiyi yasaklayan da yok. Aygül A'yla'nın
sadece bir önzezi şimdilik Zeynep iki
top dondurma ruşvete karşılık arada bir
ikiâşık arasında pusulalar taşıyor. Bir
keresinde ablasının "açma" diye sıkı sıkı
tembihlemesine rağmen yolda kâğıdı
açıp bakıyor. Metin A'ya ablasının sıçan
kuyruğundan hâllice saçlarına methiyeler
düzen büyük bir şiir yazmış. Okuyunca
gülme tutuyor Zeynep'i, ablasına kâğıdı
kıkırdarak veriyor. Kâğıdı açan ablanın
gözlerinin türlü hislerle dolu olduğunu
görünce, ilk orada anlıyor: Aşk çok tuhaf
bir şey. Bir kere komiklik derecesinde
saçma. Ama daha da acayı bî, âşık olan
saçmaladığını katien görüyor. Zeynep o
zaman içinden bir dilek tutuyor, "Allah'ım
inşallah hiçâşık olmam."

Lakin ilerleyen yıllarda fark
edeceği üzere bu dilek kabul olmuyor.

Sene 1990, aylardan Temmuz.
Zeynep'in günleri dolu dolu geçiyor.
Sabah üçgenleri, öğlen seksekleri, ikindi
yakın toplan, kafaya dikilen gazozlar,
balkondan balkona taşınan aşk mektupları,
top top dondurmalar ve kendi mektû buna
eklediği satırlar...

"Sevgili Elvira, sence uzayda
hayat var mı?"

Sene 1990, aylardan Temmuz.
Zeynep'in günleri bir yalana
inanmayacakmış gibi geçiyor. Çocukluk
belki de tam da budur. **Belki bu
yüzden çocukken hayat ne
kadar acıttığını gizleyerek
akabiliyordur.** Belki yalanlar işe
yarıyordur. Kim bilir...

Sene 1990, aylardan Temmuz.
Sonradan okuyanlar biliyor da kimse
yaşarken kendi yarınını kestiremiyor. Ve
belki de tam da bu yüzden yaşamaya
hevesledemeyen ediliyor. Amavaktı
gelince bir gün görünür esas sorunlar,
o zaman değişiyor bütün sorular.

"Sevgili Elvira, sence dünyada
hayat var mı?"

Ve bazı cevaplar artık gelmiyor.
Neyse, bunları konuşmak için
henüz çok erken... Sene 1990, aylardan
Temmuz. Şimdilik hayat devam ediyor.
Çocuklar dutludizgin büyüyor. Büyükle
ağır ağır yaşılanıyor. Ve biz ölümlerini
öğrenene dek ölüle bile hâlâ yaşıyor.
Şimdilik. Şimdilik.

Genç bir kadındım,
şöhretim ölümünden
geldi.
@erdali_bakkall

Kalpleri dans
ederken, beyinleri
savaşın ortasındaydı.
@sehadet_gunay

Durmadan koşuşturduk,
yefesî figimiz yine ölüm oldu.
@smellycatsmellycat

"Eminim değdim," dedi
bir daha konuşmadık.
@milykrc

O GÜZEL AİLE SADECE
FOTOĞRAFLARDA KALDI.
@ECM.CETİNN

Dışarıdaıp atlarken
içeride bebeğim ağlıyordu.
@zeynep_hanoglu

"Tam hayallerime kavuştum."
dedim meğer rüyaymış.
@askinnurtaay

Hayal kurmanın ayıplandığı
ülkede doğdum ben.
@sevsen

Kendi ellerimle
ördüğüm duvarlara
artık yetişemiyorum.
@haticeucarsahin

Ondan geriye kalan çok
sevdiği misketleriymiş.
@ozlemylimazc7

Yürüdüğüm yollardaki
manzaralar artık
çocukluğumun izleriydi.
@rabiiix

Başladığımız yere
geri dönüldü ama
yalnızdım.
@ulviyenuruzun

Bitmeyen düşmanlıklar
besledim, aş kalacaklar
korkusuyla.
@yayce_dgrer

KAFA Dergisinde yayınlanan
okuyucu hikâyelerinden ve
yazarlarımızın
özel olarak yazdığı
6 kelimelik hikâyelerden derlenen
"Altı Kelimelik Hikâyem" kitabı
artık satışta...

TERCİH
TANITIM
GÜNLERİ
2-16 AĞUSTOS

**DOLU
DOLU**

SANAT

#doludoluyeditepe

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Başar Başaran

bir marmara hikâyesi

İyi misin, ne oldu? dedi. Bir baktım duruyor orada. Cevap veremedim. Bir kelimeyi zihnimde yakalayarak dile getirecek takat kalmamış bende. Aşkından taş taşımış gibi oldum.

Midye adasına gideceğiz gelir misin? dedi. Nasıl yürüyerek mi? diye sordum, yok otobüsle, dedi. Yahu yüzeceğiz işte, burundan giriyorum, yarım saat falan açılınca denizin ortasında der bir kaya var, su birden beline geliyor, işte oradan midye toplayacağız... Tamam da ben senin yanında soyunamam, utanırım. Bunu diyemedim. İsim var diye ağzımın içinde geveledim. Ne işin var diye sorsa, babamla sandalı zımparalayacağız gibi havalı bir cevap verilebilirdi. Sordadı. Peki, dedi ama sonra akşam süğütlerin altında midyeleri tenekede pisiriceğiz ona gel. Funda'nın teybini aşağı indiriyoruz. Bira da getirecek Volkan. Volkan kim ya... Var ya işte Selin'in abisi. Bildim at kuyluk içreç bir herif, diyemedim. Volkan da geliyor mu midye çıkarmaya? dedim. Adayı o biliyor zaten, dedi. Yanlış tarafa yüzersen bulamazsın, o elyle koymuş gibi buluyor. Her boku da biliyor bu Volkan diyemedim. Bir tamam bakarak falan dedim, gittim. Bir iki adım attım, dündüm arkasından baktım. Pembe sortunu şimdi gibi hatırlıyorum. Sürtü bana, yüzü denize dönük, iskeleye doğru yürüyordu. Yürümek ile koşmakarası bir ritmi vardı ilk gendiğin. Ufukta kum gemileri bekliyordu. İçinde gemiciler, tepelerinde kızgın güneş. Gemicilerin tek gözleri bantlı, kolları dövmeli, bir ellerinin yerinde kumda, omuzlarına papağan olurlardı. Ben onun yanında soyunuyordum. Niye bilmiyorum.

Kumsal maçında çıplak oynuyordum bir kere. O geldi, hemen üstümü giydim. İki tane de gol yedim beşliktin. Bir tane uyarak kırtarıdım dündüm, baktım gitmiş, onu göremedim. Ertesi sabah gittim dambıl aldım. Ama daha yeni, yani bir iki haftada çıkmaz ki kas falan. Erken geldi bu yüzmek teklifi. Olusun, akşam giderim dedim süğütlerin altına... Kuzenden bir sürü kaset çekmişim yazlığa gelirken. Madonna da var. Bendeniz, Tarkan falan DJ Panaroma'lar. Onları götürürüm. Volkan biliyor muydu adayı. Yaşatlarımla takilsana at kuyluk. Küpe de takmış. Ben bir kere takmış, kılıpsı ama delirdimden, babam gördü çok kızdı, çekti, çıkardı. Sandalla mi gitsen peşlerinden. Sonra alırım onu beraber döneriz. Belki yan yana çekiriz kürekleri. Bacakları bacaklarıma değer. Bir kere değdi. Duvarda oturmuş winneryorlardı. Bu, öbür tarafa geçerken değdi. Aklımın yarısını orada bırakmış. Sandal olmaz ama. Yüzme bilmiyorum gibi. Fakat ben bunu Volkan'la bırakamam ya. **Kramp girse düşünsene taşısı kızi karaya kadar. Kesin akşamına öpüşürler. Bir daha on sene geçer, anca merhaba dersin.** Elverinin önünde rastlarsan falan da döner içi seslerin, Volkan'der der bak kim var burada. Herif çıkar üstü çıplak. Şapka da ters mers takmış. Naber der bana. Anama küfreder gibi naber der. Ben bunu kaldıramam. O adaya gitmem lazım onlara.

En erken ben vardım buruna. Burhan Abi var. Dalgıç. Bana yarım kullu balık adam şeyinden verdi. Onu giydim. Acayip iyi oldu. Örkli gözükür varmış. Böyle kayakçı tipi onu da takmış. Görsen RoboCop gibi duruyorum. Gemiciler uzakta bir görünür bir kayboluyorlar. Deniz beyaz ve dur gun. Köpek balıkları her yerde. Bir süre sonra geldiler. Aa buradasın, dedi bana, işin vardı halledildim mi? Ulan bunun ne işi olacak. Şu teyibir baksan'der gibi baktı Volkan. Bir kafa koysam mi diye düşündüm. Yardan aşağı yuvarlasam. Üstüne kayılan atsam. Sonra bütün bunlar için daha iyi bir gerekçe bulmak için beklemeyle karar verdim. Niye bunu giydin üstüne? dedi. Ya güneş yakıyor beni, beyaz teniliyim ben, diye ekledim. O ne ya! Hanım evladı RoboCop. O anda kendimden tiksindim. Volkan da bir güldü mü sanki. Niye gülüyorsun oğlum sen demek istedim.

Diyece kadar ben, atladi denize. Peşinden herkes tek tek. En sonra ben de atlادم.

Ulan zor bu elbiseyle yüzmek. Sanki kolluk var kolumda. Atıyorum kulacı gitmiyorum. Ara giderek açılıyor. İlk başta kızın çırtığı ayaklarını görüyordum. Böyle çok güzel mitolojik bir deniz canlısı gibi. Arkasında bıraktığı köpüklerden saray gibi bir ev oluyor denizin üzerinde. İkimiz verandasında el ele duruyoruz. Gözlerim kamaşıyor

güzelliğinden. Onu hayal ederek yuzuyorum. Derinlik sarhoşluğu demisti Burhan Abi. Öyle bir his sanki. Ayaklarımdan yalacasam onun. Birlikte dibe dalıp kaybolacak denizde. Bir uyanacak, bir ıssız ada, yarımız suda. Bir daha dönemsek İstanbul'a.

Hindistan cevizi'nin kırsak, maymunumuz olsa, kum taneleri saçılınca elimde döküle. Olmuyor, geride kalıyorum. Çatlayacağım, yetişemiyorum. Bir yerde çıkarsam su kıyafeti dedim ama kaybedersem ödeyemem. Neyseverdim adaya. Ben geldimdim onları neyseyeydi torba midye toplamışlardı. Hadi dönüyoruz, dedi Volkan.

Ulan yeni geldim ben! Elini kesmiş midye kızın. Dur, dedi Volkan ben bakayım. Niye sen bakıyorsun? Ben doktorum ben bakarım, diye bağırdım. Herkes bir güldü. Sanki onun canı yanıyor da ben dalga geçiyorum gibi oldu. Ulanbaktı, bir şey yok, dedi. Cerrah sanki itoglut. Atladılar denize. Ben vardığımda sahilde hiçbirisi yoktu.

Süğütlerin altında akşam taktım kaseti Funda'nın teybne. Bendeniz. "Yo sen ya hiç bana aşkın lazım..." Midyeleri yediyek de herifin birasına kalmadık. Babamın volkasını aşırđm dolaptan. Soğuk çay çıkmış o zaman, ona koydum. Tek tabanca kalıyor muydu süğütlerin altında. Uzakta kum gemileri bakıyorum. Yıldızlara, mehtaba, kaçamak kıza bakıyorum. İlk birkaç bardak zordü, sonra şerbet gibi oldu votka. İçtiçek deniz kuçuluyor. Bendenizde slowa geçti, "Önce heyecandan sonra yaşlılıktan titriyor ellerim. Ne olur kuzma genç değılim ki sevgilim..." Kendimi çok yaşlı hissediyordum. Kalbimde bu aşkın ağırlığıyla kalıktım ayağa. Dünya dönüdü. Neyse düşmedim. Yanına gittim bumn. Bir süre yüzüne baktıktan sonrabden geldi, sandalları oraya gidiyorum. Ne yapayım dedim. Gelirsen seninle bir şey konuşacağım, diyecektim. Diyemedim. Bir bakayım, dedim. Ne demekse... Neye bakacaksın lan bekli misin? sen, der gibi baktı Volkan. Oğlum bak seni otarım, dedim. Ne oluyor ya falan, küçük bir arbede çıktı. Ben buna bir tekme attım falan ayırdılar. Votkaları aldım. Yürüdüm. Gittim çekek yerine, sandala yaslandım. Denizin bir kokusu var. Öturup ağlamak ile kusmak arası bir yerdeyim. Pembe sortunu, denizin içindeki ayaklarını, dudakların kenarındaki benini falan düşünerek direlebilirim. Gemiciler birer birer hareket etmeye başladılar. Ay işiğnin altında bana el sallayarak geçiyorlar. Siz de gidin, dedim içimden. Bir başıma kalayım burada. İşte o anda sesini duydum.

İyi misin, ne oldu? dedi. Ben baktım duruyor orada. Cevap veremedim. Bir kelimeyi zihnimde yakalayarak dile getirecek takat kalmamış bende. Aşkından taş taşımış gibi oldum. Yanıma oturdum. Bak, dedi elini gösterdi. Midye kesigi kızarmış. Elini havada öylece tutmam için זאתi sanki. Konuyu eline getirdi işte sandalın dibinde, denizin kıyısında, gecenin ortasında bana elini dokunayım diye verdi. Al tut, biraz öyle durur sonra da öpüşürsün. Öyle olur bu işler. Elini ayağıma karıştı, eline uzaktan baktım. Geçer, dedi. Deniz çabuk geçiyor yarımaları. Bisikletten düştüm yaz başı bak kalmadı izi, dedim. Bir sessizlik oldu. Elini indirdi. Bana döndü Oğlum sen ne salaksın der gibi baktı. Haklıydı bir şey diyemedim.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <http://frantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

BELLİ BELİRSİZ

BELLİ Kİ BAZEN HATIRLAMAK,

BAZEN UNUTMAK İÇİN YAŞIYORUZ

YANIMDA BİRİLERİ OLACAK BU BELLİ,

AMA KAÇI BENİM BEN OLMANMI
KABUL EDEBİLECEK, O BELİRSİZ

DÜŞÜNCELERİMİZ DÜĞÜM İÇİNDE...

O YÜZDEN NE HİSSETİYİMİZ
ARTIK TAMAMEN BELİRSİZ

BUANDAKİ TÜM BOŞLUKLAR BELLİ

... AMA NEYİE DOLACAKLARI
HALA BELİRSİZ...

OLUMSUZLUKLAR BELLİ,

... BELİRSİZLİKLER ÖLDÜRECEK GİBİ...

Bİ YERLERDE PAÇALAR,

Bİ YERLERDE BELLİ BELİRSİZ

BEN BİR ŞEY İKİN KESİNSEM, O BELİRSİZ

BEN BELİRSİZSEM, O KESİNLİKLE
BELİRSİZ...

HERKESE KARŞI ŞEFFAF OLMAYI SEĞİN,

BAKALIM SONUÇ NE OLACAK?
DÜŞÜST MÜŞÜNGÜZ? BELİRSİZ Mİ?

TÜM BUNLARIN
ORTASINDA TEK BELLİ BİZ,

VE HAYATIMIZDAKİ EN KESİN ŞEY,
YAŞADIGIMIZ BU BELİRSİZLİK

Kemal Sayar

elini tutmak istiyorum

Duygusal olarak olgunlaşmamış ebeveynler çocuklarıyla duygusal bağ kurmayı başaramaz ve onları derin bir yalnızlık baş başa bırakır. Çocuk, hislerinin yok sayıldığını yaşayarak büyür ve hatta bir tür erken olgunlaşmaya zorlanır.

Bir kadını al onu yont yont anı ane olsun
Her kadın acıma anıtı bir ane olsun
SezaKarakaç

Annelerimizi düşündüğümüzde ilk olarak hangi yüz ifadesiyle, uzuvları hangi düzende kıvrılmış, bedeni nasıl bir ifadeye bürünmüş, hangi işginyahut gölgenin altındabize bakarlar? Bize bakarlar mı? Yaşasa da ölüp bizi ardında bırakmış olsa da annemize dair bu imge, bu yontu bir değişim geçirir mi? Seza Karakaç "Bir kadını al onu yont yont ane olsun / Her kadın acıma anıtı bir ane olsun" diyor bir şiirinde. Bir anneli yontsanız da hep tek bir andave ışığıaltındadonup kalmış tek bir kadını görürüz.

"Anne çocuğu kendisiyle biriktetirir," demişti Winnicot. Anne, nesneler ve olgulara yükleyeceğimiz anlamların ilk kaynağı, tutkaldır, henüz çokok ufak ve savunmasızken bizi sevgiyle tuttuğunda ve bizim için gerçekten orada olduğunda, çocukluğumuzun ve yetişkinliğimizin fıtınaları için tutunacak bir kovuk yaratır kalbinden. Bebekliğe geridönülüyor ve kaçırılmış kucaklama bir daha ele geçilemiyor maalesef. Anne tarafından verilmiş, esirgenmiş şeyi, anne gibi olan bir eşten, dosttan, terapistten sağlama çalışma hüsrana sonuçlanıyor eskeryetle. Yapılması gereken şey yine de gerneye dönmek ve annemize bir kez daha bakmak: onun hakkında yaşadığımız sıgıve tekyönümlü hikâyeden çok, onu kendi hayatının içinde mücadele eden biri ki, ayrı bir insan olarak var kılmaktır. Bebeklikte kavuşamadığımız o kucaklaşmayı bir daha hiç ele geçirmesek de gerçekleştiremediğimiz ayrılmayı şimdi başabiliriz. Budur, büyümenin anlamı işte.

J. L. Cori şöyle yazar "Çocukken kötü annelik görmüş olanların çoğunun 'yoksulluk bilinci' diye adlandırılabilir bir durumda olduğunu düşünürüm. Bu yaşadığımız deneyimlerden süzülmuş, bilincaltına yerleşmiş ve içimize taşıdığımız bir yokluk algısıdır. Bazılarımız hayatımızda tekrarlanan bir tema hâline gelen bir 'yoksullukyüksü' yaratmış söyleyecek kadar ileri gidebiliriz. Bir yoksulluk yüksü, 'Benim için asla yeterli değıl' ya da 'Aslaistediğim şeylere sahip olamayacağım' gibi düşüncelerle tamamlanır. Sanki bir yetimhaneden sıranın en sonundaki bebesinizdir ve her zaman kucaklanma sırası size gelmeden bırakıp giderler," diyor. **Yoksulluk yüksü, küçük yaşta bir insanın ruhunda insana edildiğinde, her yerde -kendini içinde bilebilduğu şey bir yetimzehirli veya bir yokluktur.** Çünkü nasil birisi olduğumuz, kendilik algımız, öz saygımız, ilişkilerle dair inşalarımız, beklentilerimiz tamamı annem tarafından oluşturulmuştur. En başından beri sevilmemiş olan çocuklar kendilerini nasil seveceklerini bilmezler. Kendilerini sevenimsen insanlar, meylettikleri insanları da seveniyorlar, onlara ait olamıyor ve güvenmiyorlar, kendilerini "bile" sevebildiğine göre bu kişinin sevilmeye değer olduğunu düşünüyorlar. Duygusal olarak olgunlaşmamış ebeveynler çocuklarıyla duygusal bağ kurmayı başaramaz ve onları derin bir yalnızlık baş başa bırakır. Çocuk, hislerinin yok sayıldığını yaşayarak büyür ve hatta bir tür erken olgunlaşmaya zorlanır, böylece kendisi büyümenin de ebeveyninin de sorumluluğuna üstlenmesi gerekir. Bu çocuklar yaşadıkları duygusal yalnızlık bir an önce kurtulmak çocuklarının geride bırakmak ister. Evden ayrılmak için acele ettiklerinde yanlış işiyle evlenebilir, iş ortamında sömürülebilir ve dünyaya karşısındaa borçlu hissedebilirler. Çok anneler çocuklarından kendi geçmiş yaralarını sarmalarını bekler ve bu büyük yükü onların üzerine bilincsizce yolar. Oysa her insan olduğu gibi sevimlik, görülmek ve olmayı istediğı kişi olabilir kendi desteklenmek ister. Her çalışma, anne ve babalarının olumlu kelimeleri tanımlayan insanların ezici çoğunluğunda hayatın ileriki dönemlerinde fiziksel hastalıklar geliştiğini gösteriyor. Bir danışanın onun hayatını bir dereceye kadar etkileyen fiziksel bir sorunda doğmuş, başarılı bir öğretilendi. Anne onun bu engeliyüzünden o kadarsızlıkları duyuyor ve bu bu duyumsuzluğuna o kadar geçiriyor ki danışanın böyle olduğunu düşünmüyor. Oysa kadının hayatının hâlinde büyüştü. Adeta annesini ve ailesini hak etmediğini düşünüyor.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ataerik toplumdaki kadını baskılayan "annelik" veya hipermodern çağdaki anneli reddeden "kadınlık", annenin iki temsili değıl, onun eşit patolojik varyasyonlarından ikisidir. Lacan'ın öğretileri, annelik arzusu tarafından tamamen emilmemiş kadınlık arzusunun varlığını, annenin üretken olmasının temel koşuluolduğunu göstermiştir. Bir anne, yalnızca çocuğun varlığına yoğunlaşmazsaannelik işlevini çok daha iyi yerine getirebilir. Psikanaliz,

anne ancak "tamamen anne değılse" çocuğunun, sembolik ve kültürel dünyaya erişimini mümkün kılan yokluğu deneyimleyebileceğini öne sürmüştür. Bakıcı rolüne bağıllılaannenin onaylama güdüsü arasındaki çelişki, bugün anne olma görevini neredesey imkânsız hâle getiriyor gibi görünüyor. Sözlür veya arzu olmadan varlığın, belki de doğru yaklaşımı nasil göstereceğini bilen bir yokluktan çok daha zararlı olabileceğini öğretir. Annenin etkin iletişimi, çocuğulla geçirdiğı saatlerin miktarının önüne geçiyor. Anneliğin vazgeçilmez olmaya devam eden şey, günümüzde anonim olmayan bir bakımlı varlığıdır. Bu bakım, fenomenolojisinin değıştiren tüm hipermodern dönüşümlere rağmen, normalliyeye görevli olan ve çocuğuna koşulsuz sevgi sunan kelimaya. Bu tür annelik bize, kapitalist söylemin mutlak ihmaline sarılsamız bir direnç olarak özel olanı önemsemeye öğretir.

Annelik her kadının içinde saklı. Kadın, bu annelik içgüdüsünü hayata geçirmek için doğmuş olmak zorunda da değıl, kendini anne olmak mecburiyetinde hissetmeyen ya da istese de doğuramayan kadınlara da birilerine annelik ediyorlar. Eşlerine, dostlarına, etrafındaki başka çocuklara, yeğenlerine, hayvanlara, bitkilere, yaşam çevrelerine annelik ediyor kadınlr. Sefkat mesleklerinde ağırlıklı olarak kadınlr çalışır. Üstelik bu meslekler hem fiziksel olarak hem de ruhsal olarak dünyadaki en yorucu, en yıpıratıcı mesleklerdir. Bu, besleyip büyütmek, yaşam verme, hayat aktarmazarız sosyokültürel açıdan da desteklenen bir şey olsa bile temelde, biyolojisine kodlanmış olması nedeniyle bir ufuk tasavvuru kadın açısından. Tıpkı gökyüzünün, henüz yumurtadaki bir yavru kuşun kanadının ufuk tasavvuru olması gibi bir durum bu. Erkeğe nispetle, kadın bedeni ve onun sürekli bir bildirime yoğunluğu kadın zihni bir "hayat veren" olarak yorumluyor dünyayı. Yine de bir çocuğun fiziksel doğumu, bir annenin psikolojik doğumu demek. **Bir çocuk doğuyor ve aynı anda bir anne de doğuyor. Çocuk; ağlaması, bakışları, ilgisi, çığlıkları ve güllüçlekleriyle annenin davranışlarını, beslenme ve rahatlık ihtiyacına cevap verecek biçimde şekillendiriyor.** Anneliğin kadının biyolojisiyle yarattığı değışim hemen herkes tarafından bilinir ancakzihinsel dönüşüm de en az bir o kadaretkileyici ve şaşılmaz vericidir. Çocuğunun güvenliğini sağlamak için annenin duyuları keskinleşir ve zihinsel esnekliğı güçlenir. Çocuğun ona yaşamsal açıdan bağılı olduğu süre boyunca da bu adaptasyonu çeşitlenerek sürer. Ancak bir noktadan sonraannenin bebiye bu büyük adaptasyonu yavaş yavaş azaltar;anneliye ödeşlemeye ihtiyaç duyan bebek bu engellenme nedeniyle kızıllama başlar ama bu da anneliğin taşıdığı bir başka misyondur, anne bebiye, onun ayrı varlıklolduğunu öğretmek üzere hazırlanmaktadır.

Geçmişiyüzüylüde Beatles, "I wanna hold yourhand" şarkısıyla bütün bir kuşağın özlemini dile getirmişti. Anne, elini tutmak istiyordum. Sensiz eskiliyordum, dünya macerasında sensiz çok kırılganım.

İnternet teknolojilerinin hükümlerilağlıla birlikteyeni annesizliğin şağındadır bir kuşak bebiyor. Ancak korkarım bugün annesi bir ezyuveperi yitirircazımların bir kısmını annesizlik mesajı ıyer yazar mı dersiniz?

18. KEZ KISA ZAMANI

SON BAŞVURU TARİHİ: 24 ARALIK 2021

AKBANK
18. KısaFilm
Festivali
21-31 Mart 2022

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

AKBANK
SANAT

akbankkisafilmfestivali.com
Facebook Twitter Instagram

Mehmet Ali & Akşamsefası

Aylin Balboa

bizden büyük hayat var osman

Yaşamımın sürekli "talihsiz bir kaza" nedeniyle değişmesinden çok yorulsam da artık bununla kavga etmiyorum. Artık hiçbir şeyle kavga etmek gelmiyor içimden. Ellerimi kaldırdım, teslim oluyorum.

Doğrusunu istersen, insanlarla temas etmenin her zaman bazı bedelleri oluyor. İki insan bir araya geldiğinde ilk olarak atılacak en büyük kazağı atıyor ve "Nasıl?" diye soruyor örneğin. Ne bileyim ben nasıl? Düşünsen çıldırırsın. Çok düşünmemeye çalışıyorum. Bir noktada şimdiki hâlimden çok daha iyi olacağıma eminim. Ama bu henüz gerçekleşmedi Osman.

Geçenlerde hepimizin, olanlardan olacak olanlara doğru ilerleyen zaman yolcuları olduğumuz farkettim. Bunu şimdiki mi fark ettin diyebilirsin, valla şimdi idrak ettim. Öğrenmenin yaşı yok diyelim. Sonsuz zamanın sınırlı bir kısmında, başka bir boyutta çoktan yaşamış şeyleri yaşamak için dünyaya gelmişiz. Bir bedenimiz, bir ismimiz var, bize bu sensin denmiş. Doğar doğmaz sahneye atılmışız, doğaçlama bir şekilde kendimiz olma rolünü oynamamız istenmiş. Kötü olansa şu, kimse elimize bir senaryo vermemiş Osman.

Neler olacağını bilmemek insanı nasıl da çaresiz bırakıyor değil mi? Bazen geleceğe bakıp korkudan öleceğim gibi hissediyor musun sen de? Sabahattin Ali'nin, Kürk Mantolu Madonna kitabının daha ilk sayfasında şöyle bir cümle geçer: "Fakat insanlar nedense daha ziyade ne bulacaklarını tahmin ettikleri şeyleri araştırmayı tercih ediyorlar.

Obinde bir ejderhanın yaşadığı bilinen bir kuyuya incek bir kahraman bulmak, muhtakkak ki, dibinde ne olduğu hiç bilinmeyen bir kuyuya inmek cesaretini gösterecek bir insan bulmaktan daha kolaydır." Çoğumuz, dönüşmek isteyip istemediğimiz sorulmadan o kuyulara çoktan itildik. Çıkmak için ya karanlıklar içerisinde bir kurtarıcının belirmesini yahut da ideal koşulların oluşmasını bekliyoruz. Hâlbuki kurtarıcı yok, ideal koşullar yalan. Kurtuluş isteyenin kalkıp o ilk adımı atması gerekiyor. Hem ne olacak ki en fazla yolunuza bir ejderha çıkar Osman.

Olacakları kontrol edebileceğimizi sanmak da ne büyük ego. Neyimize bu kadar güveniyoruz bilmiyorum. Her şeyi doğru planlarsak yollar bizi tam istediğimiz yere çıkarır sanıyoruz. Sonra hiç beklenmeyen bir anda bir olay küüt diye gelip tosluyor, bütün planlar dağılıyor. Oluyorduydu bunlar. Kimse kendini bir şey sanmasın, bizden büyük hayat var Osman.

Yaşamımın sürekli "talihsiz bir kaza" nedeniyle değişmesinden çok yorulsam da artık bununla kavga etmiyorum. Artık hiçbir şeyle kavga etmek gelmiyor içimden. Ellerimi kaldırdım, teslim oluyorum. Savagmayı bırakan insana kim ne yapabilir ki? Yenilmek kadar büyük özgürlüğü yok, şimdi kazanamlar düşünsün Osman.

Boyle konuşuyorum diye sakın her şeyden vazgeçtim sanma. Bilakis, galiba dünyanın nasıl bir yer olduğuna daha yeni yeni anlıyorum. Başta da söyledigim gibi, geçmişten geleceğe doğrudan zaman yolcularıyız işte, uzay turisti gibi bir şeyiz esasen, bence kulağa eğlenceli geliyor. Bütün bunlar senin de aklına yazıyorsa birlikte krediye girip bir uzay mekiği almamız ne dersin Osman?

Yağmurdan sonra ortaya çıkan toprak kokusuna "geosmin" deniliyor. "Dünya kokusu" şeklinde çevirmiş kaynaklar. Bilim adamları oturup bu konu üzerine çalışmışlar ve bu kokunun, bazı

böcekler üzerinde yaratıcı etkinin 450 milyon yıllık bir hayat döngüsünün sağlayıcısı olduğunu bulmuşlar. Böcekler bu kuyuya kanıyordu diye yaşıyoruzuz anlayacağın. Dünyanın kokusu hangimizi kandırıyor ki? Burnumuzun ucunda inceden inceden aldığımız o kokuyu, dön baba dönüyoruz Osman.

Zamanında Karadeniz dağlarına yaptığımız kisa seyahatte, olen birinin ardından "uçtu" dediklerine şahit olmuştum. Sarp yamaçlarda çay toprakları arasında düşen bir kadının ardından söylemişlerdi. Rahmetlinin doğuşu yitilmişdi, uçuşuyla ilgilenmeleri çok hoşuma gittiği. Başka bir yerde de gidenlerin ardından "öldü" demek yerine "yaşadı" dediklerini duymuştum. Bak düşün, nasıl da farklılar değil mi? Olayların etkisi, tamamen bizim onu nasıl tarif ettiğimizle ilgili aslında.

Öldü, düştü, parçalandı diye anlattığınız trajedik olacak bir şey, uçtu dediğinde bambaşka bir his bırakıyor. Artık seçtiğim kelimelere daha çok dikkat ediyorum. Umarım zamanı geldiğinde benim arımdan da yaşadı ve uçtu derler Osman.

Seninle aramızda olan bitenleri büyük ölçüde unuttum. Anılar sanki başka bir hayata aitmiş gibi görünüyor gözüme. Ama bu beraberinde düşündüğün gibi bir yok oluş getirmiyor, ben seni kalbimin hafızasıyla hatırlıyorum Osman.

"Soul" adında 2020 yapımı bir animasyon film var, izlemiş miydin? Bir ruhun dünyaya geliş amacını bulması üzerine çok sevimli bir film.

Oaha doğrusu, bu amacın çok önemli bir şey olması gerekmediğine dair. Bazen kendimden çok fazla şey beklerken buluyorum kendimi.

Sen de yapıyorsun bunu biliyorum.

Oysa kendin dâhil kimsenin senden ne beklediği değil mühim olan, bence mühim olan ne kadar hissederek yaşadığın, yeryüzündeki bu sınırlı zamanının ne kadar tadını çıkarabildiğin. **Hayatımız bir film şeridi gibi gözümüzün önünden geçerken, başarılarımızın peş peşe eklendiği bir slayt gösterisi izleyeceğimizi hiç sanmıyorum.**

Öldükten sonra kimse bizi işe almayacak sonuçta, yanlış mı düşünüyorum? Hayatımız, gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini bilmediğimiz idealler peşinde tüketmeyi değil, yaşamayı savunuyorum. Büyük hayallerle çok zaman kaybettik, artık basit şeylerle geçiyoruz.

Yenilmek kadar büyük özgürlük yok, şimdi kazanamlar düşünsün Osman.

KOMPLO TEORİCİ GELDİ HAAANIMMM!

Aşıya şiddetle karşı çıkan bir kardiyolog, ketojenik diyet kitabının tanıtımını profiline sabitlemiş. Önce kitap tanıtımını görüyor sayfasına giren. Basit, korkutucu hikâyelerle, karmaşık gerçekliği anlatamayan binlerce kişiye etkilediğini, popülerleştiğini o da biliyor.

Bilinçli bir tüketiciyimdir. Hani şu markette ürün alırken içinde ne var ne yok diye okuyanlardan... Telefon, yatak, duvar boyası vs. ne alacaksam uzun uzun araştırırım. Bir konu var ki orada dururum: Sağlık. Google doktorculuğunu yirmili yaşlarda bıraktım. Bir haber çıkmıştı o dönem, "kan verdi, AIDS oldu" diye. Haber sonrasında denk geldi ve kan verdim. Acaba sıfır içme ucu mu kullandılar, ya başkasında daha önce kullanılan iğne ucuysa, neden kan alınırken kafamı çevirdim ki, dış güçlerin tuzağı bu, insanların pahalı AIDS ilaçlarına mahkûm edip böyle böyle öldürcekler, küresel sermayenin oyunu... diye hayıflanıp kendimi sınırlı bilgimle doldurdurken, Google'da AIDS belirtilerini aramaya başladım. Hepsini okudum. Ne kadar belirtisi varsa, birkaç saat içinde bende görülmeye başladı. Ateşler içindiydim, kıpırdıyacak hâlim kalmamıştı, sırtımda yaralar bile çıkmıştı. AIDS olmuşum. Hastaneye gidip test yaptırсам fişçileceklerdi (!) Gitmesem? Gitmesem ne olacaktı? AIDS ilaçlarının kutusu ne kadardı, SGK karşılıyor muydu? Sürekli kustum. İnternette araştırmalarımda devam ederken, "AIDS olduğunu zannederim" benzeri bir başlığa denk geldim. Meğer benim yaptığım tüm bu salaklıklar daha önce yapanlar da olmuş. Okudum, güldüm. Saatler içerisinde tüm AIDS belirtilerim yok olmuştu. O gün bugün, sağlıklı ilgili dönüp bakmam Google'a.

Doktor dostlarım, arkadaşlarım çok. Onlara danışırım. Çok soru sorarım. Bazen üç-dört doktor arkadaşla aynı anda konuşup konsültasyonu abarttığım olur! Konu geldi korona aşlarına. Hepsinin söylediği aynıydı: **"Aşı bulmak lüks! Hangi aşı varsa o!.. Bu bir salgın ve salgına mücadele böyle olur."** Sıram geldi ve aşımı yaptırdım. "Aşı oldun mu, çok detaycısın, senin yanıtın benim için önemli," dedi bir dinleyicim radyo programımda. Bu konuda çok detaycı davranmadığımı, doktorlar, bilim ne diyorsa ona uydüğumu söyledim. Aşı karşıtlarının Telegram kanalına düşmüş dediklerini. Anında buldular beni. Sosyal medyadan mesaj yağdırdılar, yayına telefonla katılıp kıldılar. "Sen ne utanmaz adamsın, aşı şirketlerinden para mı aldın? Bak falanca doktor aşıya karşı... Bakıyoruz, sülükte tedavi eden, bittiksel ilaç satan, bu hengemede popüler olmaya çalışan bir doktor (!) Amerika'da ülkemizin gururu olan, NASA'da çalışan, Nobel Ödülü almış şu kişi aşıya itiraz ediyor. Araştırıyoruz, NASA'da çalışmamış, Nobel Ödülü de almamış, aday olduğuyla ilgili bile belge yok ortada...". Bu sadece bu zamanın problemi değil, hep böyleymiş. Aşı karşıtlarının kompo teorileri asırlardır bilimsel karşılık bulamamış.

Neler mi olmuş?

1721'de çiçek aşısı İngiltere'de uygulanınca, rahipler "Aşı, dine karşıdır. Hastalık, Tanrı'nın günahlarımız için verdiği cezadır, aşı şeytanlıktır" diye vaaz vermişler. ABD'de yaşayan aşı karşıtı fanatik İngiliz doktor, Boston'daki bazı rahiplerle iş birliği yaparak aşı karşıtlığının temelini atmış. Aşının sigır derisinden yapıldı fanatik rahiplerin ve eğitimsizkesimlerin tepkisini çekmiş. "DNA'mıza oynayacaklar!" diyen protestocular, **"aşı yapılırsa çocuklar sığra benzer"** diye propaganda yapmış. Bir karikatürist 1802'de aşından sonra boynuzları çıkmış insan karikatürleri çizmiş. 1866'da Aşı Karşıtları Derneği kurulmuş. İngiltere'de Dr. Andrew Meyer, "Çocukları aşılamak, çocukları öldürmektir" diye

kızamıkçık, karma aşısının yan etkilerini abartarak ve hastane kayıtlarına oynayarak aşının otizme neden olduğunu açıklamış. Bu iddiasına dayalı bilimsel bir makale yayımlayarak tüm aşı karşıtlarını ayaklandırmış. Ancak yalan söylediği kanıtlanınca makalesi ve doktorluk lisansı iptal edildi. "Pakistan ve Afganistan'da aşıların Müslümanları öldürmek veya kısırlaştırma amacıyla yapıldığı" yalanını yayan Taliban'ın baskısıyla aşı görevlisi anne ve kızı öldürülmüş. Annelerin bebeklere aşı yaptırması engellenmiş. Aşı sayesinde tüm dünyada çocuk felci ortadan kaldırıldı hâlinde, bu iki ülkede aşısız binlerce çocuksakat kalmış.

(Kaynak: Prof. Dr. Ural Akbulut-AA)

Kompo teorileri nasıl bu kadar hızlı yayılıyor ve her dönem kabul görüyor?

Bu işin heveslileri herkesin anlayacağı hikâyelerle, araysız içerisinde olanları etkiliyor. Bir aşının üretilme aşamasına kadar geçen süre ise oldukça karmaşık ve ne yazık ki hepimizin algılayabileceği kadar basit değil.

Aşı karşıtlarının kompo teorileri asırlardır bilimsel karşılık bulamamış.

"Yatamam da şu doktor aşı olmayın diyor."

Hemen her konuda her meslekten yanlış savunan birini bulmak mümkün.

Ben bilimle örtüşmeyen, böylesine aykırı düşünceler içerisinde olanlara baktığımda, "ne sayıyorlar acaba" diye de bakarm.

Aşıya şiddetle karşı çıkan bir kardiyolog, ketojenik diyet kitabının tanıtımını profiline sabitlemiş. Önce kitap tanıtımını görüyor sayfasına giren. Basit, korkutucu hikâyelerle, karmaşık gerçekliği anlatamayan binlerce kişiye etkilediğini, popülerleştiğini o da biliyor. Sayfasına girenlerin diyet kitabının farkında olacağına da...

Sosyal psikoloji üzerine araştırmalar yapan Prof. Karen Douglas'a göre, kişilerin kompo teorilerine inanmalarına yönlendiren çeşitli etkenler var:

Herkesi ilgilendiren bir olayla ilgili olarak insanların bilgilerin peşine düşüyorlar. Düşün eğitim düzeyinde olmayan, kompo teorilerine inanmaya daha meyilli oluyorlar. Bunun sebebi o insanların zeki olmaması değil, güvenilir kaynaklar ile güvenilir olmayanlar arasında ayırtılabilecekleri gerçekleri erişimlerinin kısıtlı olması. İnsanlar, başlarına gelenler karşısında gücsüz ve kontrolü kaybetmiş olmak istemiyorlar. Araştırmalar, güçsüz ve gücsüz hissedendenler kompo teorilerine daha fazla yöneldiklerini ortaya koyuyor. Kompo teorileri söz konusu olunca sıkça karşılaşılan söylemlerden birisi de kendileri dışında kalan herkesin sürüye uydugu ve sadece kendilerinin gerçeği bildiği. Böyle insanlara sahip olmak ait olunan grubun iyi olduğu geri kalanlarına bütün her şeyi mahvetmeye çalışan şeytani işler yaptıkları fikrini sağlamlaştırmıyor. (Cunhanuyet)

İnsanlık kompo teorilerine değil, bilime yol aldı, almaya da

Yekta Kopan

dünyaya “dığıl dığıl” demeyi ondan öğrendik!

26 Temmuz 2004'te aramızdan ayrılan Öğüz Aral'a saygılarımızla...

Öğüz Aral'ı hiç tanımadım. Tanısaydım, duygularım farklı olurdu belki. Kavga, inatçı, öfkeli, dediğim dedik bir karakter olduğuna onu tanıyan herkes söylüyor. Üstelik bunların çoğu arkasından değil, yüzüne karşı söylenmiş dostları tarafından. Yeri geldiğinde alttan alarak, yeri geldiğinde yumruk yumruğa çarparak... En yakınlarının kendisine yakıştırdığı “Huysuz İhtiyar” tanımlamasını üstüne giymekle kalmamış, bunu köşe yazısı, tiyatro oyunu yapmış bir kişi. Tanısaydım, tatsız anılarla da olablirdi. Ama bu, Öğüz Aral'a büyümüş bir kuşaktan olduğum gerçeğini, ondan hayatıma sıızanların değerini değiştirmeyecekti eminim. Biz Girgiryokuyarak, her sayısını hatmederek, çizerlerinin çinisinde, yazarlarının sözcüklerinde türlü hâllere girerek büyüdük ne de olsa...

Öğüz Aral sadece Girgir değildi elbette. Yazar, çizer, gazeteci, çizgi filmci, reklamcı, tiyatrocu (yazar, yönetmen, dekorcu, müzisyen, kostümcü, ışıkçı), pandomim hocası, folklorcu, bağlama ustası, ressam, ebru ve seramik sanatçısı ve hatta boksör... Elbette bu geniş yelpazenin içinde en bilinen, konuşulan ve hatta tartışılan yönü mizahçılığı, dergiciliği. Yani Girgir.

Girgir'i bu yazının sınırları içinde anlatmak, tartışmak yersiz olacak. Çünkü onu anlatmak için bütün bir mizah tarihimize bakmak gerekirdi. Levent Cantek ve Levent Gönenç'in ortak çalışması olan *Muhalefet Defteri-Türkiye'de Mizah Dergileri ve Karikatür* adlı inceleme kitabında Girgir'in yolculuğu, olumlu-olumsuz her yönüyle ele alınıyor. Kitaptaki şu yorumu aktarmakta fayda var; Girgir (...) nihayetinde kâr elde etmek üzere kurulmuş bir girişimdir. Öğüz Aral bu projeye hayata geçirirken, örneğin Akbaba'nın sahibine yöneticisi Yusuf Ziya Ortaç'ın yapıldığı gibi dergijiye yönetmek için her yolu muhabir, çizmeme, çok satması istenen bir derginin mantığıyla sınırları içerisinde ilkeli davranarak doğru bildiği bir değerler sistemini de savunmuş ve sürdürmüştür. (...) Girgir sayesinde geniş kitleler karikatürle tanışmış ve zaman içerisinde ilişkisini sürdürmüştür. Karikatürçülüğün bir meslek olarak kabul edilmesi ve yaygınlaşmasında da Girgir'in payı büyüktür. Herhalde Türkiye'de hiçbir sanat alanına bu kadar sonatçının yetişmesine vesile olmuş başka bir isim yoktur. Bu bile Girgir'in hakkını teslim etmek için yeterli sayılmalıdır.

Öğüz Aral, 17 yıl önce sıcak bir temmuz gününde bu dünyaya veda etti. Korhan Atay ile Figen Kumru Aksit'in ortak çalışmaları *Mizahın Abisi Öğüz Aral* kitabındaki tanımlamalara, “...bâgarlarıla, zaferlerle, buluşlarla, mutluluklarla, açlıklarla, huysuzluklarla, hüznlerle, yenilgilerle ve kırgınlıklarla dolu 68 yıllık yaşamın 26 Temmuz 2004 Pazarıtesi günü, saat 20.15'te sona erdirdi.”

Yıllar sonra, bir temmuz ayında anmak istesdim Öğüz Aral'ı. Eğer görseneydi, büyük olasılıkla bu yazıdan da bu dergiden de hoşlanmayacak, en azından eleştirilecek çokça şey bulacaktı. Ama sonuçta anlayışlı herhalde. **Hani bizim coğrafyanın babaları biraz sert sever ya Öğüz Aral'ın yapıldığı işlerde çevresine topladığı gençlerle ilişkisinde de böyle bir tatlı-sert, öfkeli-sakin, didimseli-anlayışlı baba-oğul ilişkisi olmuş hep.** Baba-oğul ilişkisi deynice, sözü Aral'ın son yıllardaki yakın dostu Kanat Atkaya'ya bırakmak iyi olur.

Kanat Atkayaeski Hürriyet binasının alt katında bulunan

bardaki ilk karşılaşmalarını şöyle anlatıyor. İlk defa görüyorum. Uzun boylu, heybetli bir adam. Hani bazı insanlara baktığımda bu adam hayatta mutlaka bir şeydir dersiniz ya. o tarza bir hâli, tavır, konuşması, karizması vardı. Ama karıma denen şey öyle kılığıyla kıyafetle falan değil; duruşuyla, konuşmasıyla, tavrıyla, insanlara yaklaşıp tarzıyla her hâlinde ortaya çıkıyordu. Bu ilk izlenimin sonrasında yaşananlarla Öğüz Aral ile Kanat Atkaya'nın dostluğuna kuran bir iddiaya götürüyorum bizi. Polisiye romanlarında laf açıldığı bir sırada Öğüz Aral “Raymond Chandler'nın *Malta Şahinçok* güzel çok iyi bir kaptır,” der. Kanat romanın Dashiell Hammett'e ait olduğundan emindir ama onca insan arasında Öğüz Aral'ı bzmak istemediği için sessiz kalır. Ancak sohbet uzayıp, Öğüz Aral yanılgısında dretince dayanamaz ve “Abi bu kitap Dashiell Hammett'indir,” deyiverir. Sınırlerin Öğüz Aral, “Nereden biliyorsun?” der sert bir sesle. Kanat “Okudum,” deyince de inatlaşır bir sesizliyle giremin seninle,” diye bastırır. “Sizinki bana yarar ama benim maaşım sizin dışınızın kovduğuna gitmez. Ben iddia seven birisi değilim,” der Kanat.

Ama iddiaya girmişti bile Öğüz Aral. Taraflar bir peçeteye kendi doğrularını yazıp altına da imzalarını basarlar. Peçete katlanır, masanın üstüne konur, sohbet devam eder. On ben dakika sonra Öğüz Aral, “Düşündüm ve hatırladım, sen haklısın, iddiayı iptal edelim,” der. Kanatrazı olur ama Öğüz Aral'ın peçeteyi atmasına izin vermez. “İddiayı iptal ederim ama peçete bende kalır,” der. O peçete bugün hâlâ Kanat Atkaya'nın evinde. *Malta Şahinçok* kitabının arasında durmakta... Mizahın Abisi Öğüz Aral kitabında bu olaydan sonra aralarında gelişen dostluğu şöyle tanımlar Kanat: Aramızdaki ilişki -bu tabiri kullanıyorum- şimdiki garip geliyor bana, genel anlamda kullanıyorum- baba-oğul ilişkisi gibi bir şey dönüşü zamanla. Müthiş kuvvetli bir figürdü...

Henüz 68 yaşındayken, arkasında çokça başarı, kavga, iniş-çıkış, kırgınlık, kızgınlık, aşk, dostluk-düşmanlık bırakarak hayattan ayrılar Öğüz Aral. Yaşamının son günlerinde, neredeyse ölüme doğru koşar, dostlarının sağlığıyla ilgili uyarılarına dinlemez. Yakın dostu Seçkin Selvi bu davranışı Aziz Nesin'in “İnsan ölmek isteyince, ölümeyekarı verince, olur...” sözleriyle açıklar. Seçkin Selvi göre başanlı işler yapmaya insanların en büyük rakibi kendileridir, kendisini aşamayan ölüme yürür.

Öğüz Aral'a hiç tanışmadım. Onu anmak istediğim bu yazı için çok sayı yazı okudum, 68 yıllık bir yaşamın her anına hayretle ve hayranlıkla tanıklık ettim. Herkesin okumasını tavsiye edeceğim, Korhan Atay ile Figen Kumru Aksit'in ortak çalışmaları *Mizahın Abisi Öğüz Aral* kitabından anılar, cümleler aktardım. Onunla tanışmadım ama meğer çok iyi tanıyormuşum. Çünkü ben de şu sefil dünyaya Avni'nin ağzından “Dığıl dığıl” demeyi öğrendim.

Fotoğraf: Deyo Photos

Şu sefil
dünyaya Avni'nin
ağzından “Dığıl
dığıl” demeyi
ondan
öğrendim.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

“Çocuktum ama
anlamıştım...”

Yekta Kopan'ın yeni öykü kitabı *Bana Kuşlar Söyledi*'de çocuklar var, yaralı ama cesur, sorgulayan, yetişkinlerin dünyasına sığmayan çocuklar... Kimi alabildiğine gerçekçi kimi cesurca yaratıcı ve oyunbaz kimi de distopyanın sınırlarında gezinen bu öyküler, ele aldığı çetin meselelere karşın mizahtan, derin bir ironiden ve yaşam sevincinden asla ödün vermiyor.

#rüzgar #masal #çocukolmak #geçmiş #doğa #felaket #kedi #dansetmek

dua

Bırakmışsınız kendimizi birbirimize ve pazarlıksız. Kendini tamamlamış bir teslimiyettir bu. Yalnız geçen zamanlara darginiz. Sanki çaldığımız tüm kapılar açılıyor, gittiğimiz her köye bizim için de bir yatak seriliyor.

Yeryüzünde ne kadar canlı varsa hayata sıkı sıkıya tutunmuştur. Bir yolu buluruz yaşamamın hepimiz. Kimi unutmayı becerir kimi ofkesiyle bastırır kirliliğini. Kimi sessizliğe bürünür kimi sohbetle aşar yorgunluğunu. Ben, canım sıkıldıkça onu düşünürüm mesela. Mutsuz olunca, çiğdem yanınca, çaresiz kalınca... Yumuşaklığını hiç eksiltmeden istemez miyim kısacık bir an bile olsa yanımda olmasını? Yine de hayaline tutundum mu huzuru cennetten aşırıyorum. Misal, iki günü birlikte geçirmişizdir. Kahkahalarımız hayata gözüne batmıştır. O, pazartesi sabahını görmeden gitmiştir. Dudaklarını büküp, uyuklu gözlerimden sıcağı öpüp adını söyleyince hatırladığım şehirler doğru yola çıkmıştır. O günden ben mezarlığa taşınırım. Ölmeden önce, sönmeden sönünce, durmadan yanınca... Günler uzadıkça uzayan bir sıraya girmiştir. Üvey çocuk gibi aralıksız azarlanan bir ölem... Yakıtı insan olan ateş... Yaşını hızla alır hasret, huzur can çekişir. Saniiyle ölümler mesafeler, o gittiği gün bütün çiçekler karanfileşir. Huyu suyu bilinmez bir yörüngeye henüz oturmuş gibi kaygı, donuk donuk bakışın bulanıklık çabuk geçer. **Önce gözleri gitmez aklımdan, sonra her şeyi yitirir. Evet, zihnime kazınmış yerleri arasında gözleri birincidir. İki kara üzüm, yeni kopmuş salkımdan.** Gözleri, geçmişi bir çırpıda yitirmiş kalbimin bilincidir. O şehir senin bu şehir benim dolaşırken söyledikleri şarkılardan izlerim özlemini. Kahkahalarının altında inceden bir hüznü gizlidir. Sevmez uzaklarda olmayı. Yine de kolayca kalkar altından, her yanı başka gülümser. Onun gözü, tükenmeyen yaşama sevincidir. Gülsüнден fışkıran umudu kimseden gizlemez. Yabancı sokaklarda kime görünse güller açar gözlerinde. Çünkü neşesi başka kimseye benzemez. Kaşla göz arası ömrüne zamanımı katıştırırsa...

- Keşke bir gül yoldağı gibi beni avucuna yaşıtırsal!

Martların karaya dönüşü ılık bir başlangıçtır, denizi gökyüzüne taşır. Hiçbir geleneğe bağlanmayanlar bile bilir bunu. Sonra bulutlar yapar yapacağı. Neresinden baksan hüzündür, ağlayıştır. Neredeyse bütün hafta sürer. Öyle değilse bile hasret çeken için bu bir aldanıştır. Ateşli bir hastanı geçesi gibi geçer zaman. Her sanieysini hissettirir. O vakit, kelimeler yüzümlerinden renklerle dolar. Bu bir şiire işaretir. "Senfoni" diye bağırır Turgut Uyar. Derken sabah surlarını ykar son uzak akşamın. Bulutlar çekilir böyle olunca. Artık kader kavuşmayı önümüzde semtler. Bir güneş açar sanki hafıtlarına sürmüş sağanakların ardından, anlatılır ki yumağı ölmüşdür. Devlet gıcırda hafta içi sokak, koridoru kararmış, hırsızlar, hırsızlar.

Gece yansı gözüdür sokağın ucundan. Gözleri uyuklu, dizleri dervansız... Sarılıp öptüğü gibi beni, yeniler nefesini. O an coşkusuna sarılır insan, huzurunda bulur şifasını. Kim olsa kaçıramaz gözlerini, büyük bir iştahla anlatmaya başlamıştır. Yine haksızlıklar olmuştur, adaleti çoktan unutmus coğrafyamızda. Bir yerlerde haysiyet yine yitirmiştir irtifasını. Kendi derdini unutmus hâline bakınca bin kez aşık olur insan, yazar bencillikten istifasını. Misal, emekçiler için çarpan yüreği bu kez de bir köylü için sızlamıştır. Ne yapıp edip sarmıştır onun yarasını. Böyle sıcağı anlatırken olanları, dileklerini Tanrı'nın önünde sıraların. Öyle bir dünyevileşmedir ki bu, duysa melekler yalararın. Keşke zaman dursa da böyle karşımızda kalsa. Kadehinin kaldırıp derince bir iç geçirse, dudaklarından bir türkü dökülse. Yaşlı gözlerimi okşarken gözleriyle, müebbet mahpusluğuma kırıpkırlarından anlasam. - Keşke girdiğim her sokakta ona rastlasam!

Şimdi bir sahil boyunca beraberce yürüsek... Hiç el ele yürüyemedik sokaklarda biz. Ne sokaklar uygundu buna ne nefesimiz. Daha bir duyguluyduk daha bir ağlamaklı. Sanırım insancaımı yetmedi bu baharı anlamaya. Keşke koca bir yazı aynı kumun üstünde geçerse. O yanımda uyurken bir temmuz gecesinde, Kuzey Ege'de yıldızların tuttuğu fenerle denizi seyrediyormuş gibi rahat içim. Denizin önünde herkes aşkıtır ya biraz, ondan değil. Gökyüzü aşküstüne kızarcın kelimeler kafiyelerin ya ondan da değil. Yani hiçbir genellemeye bakmadan... Bir kan akışıdır bu; bilinen bir kalpten, şiiri akrostiş yazılımsı bir kalbe, pıhtılaşmadan. Yaşamak için hevesimiz çok böyle olunca, ölmek içine dehşetli yorgunuz. Bırakmışsınız kendimizi birbirimize ve pazarlıksız. Kendini tamamlamış bir teslimiyettir bu. Yalnız geçen zamanlaradagınız. Sanki çaldığımız tüm kapılar açılıyor, gittiğimiz her köye bizim için de bir yatak seriliyor. El ele olduk mu sanki yeryüzü buyur ediyor bizi sofrasına. Güneşten yavaşça çözülyör ve durmadan keman sesine uzanıyor gecelerimiz. İçimizde durmadan kıyıları seçmenin coşkusunu... Bu, aşkın doğasında var. Sevmez durmadan, yanmak durmadan... Hissettigimiz ne varsa durmadan yeniliyor kendisini. Anlatırken birbirileyi yarıyor satırımız. Yalan değil Ben gölgemi görsen yerde, onu hatırlarım. Biliyorum bir gün daha alçak uçarsak bir kuştan, bu bize yetmez. Sevdalarımız yeni baştan. Şimdi hangisi farkıya gitsen, hangi şiiri hecelesem aynı şeyi görürüm. Artık başkasının omu baceremeyiz bir. Keşki bir gün bu şiiri başkı çizgiğini avucuma saklasam. Keşke yeryüzü ölmüşdür. Hırsızlar, hırsızlar.

Hiç el ele yürüyemedik sokaklarda biz. Ne sokaklar uygundu buna ne nefesimiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://trantey.org>

Antoine de Saint-Exupéry'nin yazda bahsedilen dönemlerden bir fotoğrafı
Kaynak: litterature.fandom.com

Sunay Akın

fil yutan boa yılanı!..

Şarap evinde aylar geçer, birbiri ardına... Bir gece, bir arkadaşı sorar Levent Akman'a, "Bu fotoğrafın burada ne işi var?" Söz konusu fotoğrafta bir uçağın önüne dizili beş insan vardır.

Nezzen Tefvik'in, veteriner hekim olan kardeşi Ahmet Şefik Kolaylı'nın evinde kaldığı dönemlerde, deniz kıyısındaki bir çitlembik ağacının gölgesinde ne üflediği Pendikliler tarafından dilden dile anlatılır. Ne yazık ki bu ağaç da kesilerek, İstanbul'un çirkinliktarihinin kurbanlarından biri olur.

Pendik'te tarihin derinliklerine gömülü, gün ışığına çıkmamış, yanıtlanması gereken bir soru vardır... Bu sorunun kapısını çalmak üzere, semtin 19 Mayıs Caddesi üstünde bulunan bir apartmanın önüne gidelim. Karşısında durduğumuz apartmanın adı "Cevat Bey"dir. Bu apartmanın yerinde, 1960'larda, semtin her sokagında olduğu gibi iki katlı, bahçeli bir ev vardı. O yıllarda Cevat Bey, bahçesinde yetiştirdiği, çok sevdiği gülleri ni budarken, eşi Mıhrünnisa Ceyda Hanım da penceresinin camına limon ağacının dallarının çarptığı mutfağında, yaz tatilinde kendilerine bırakılan torunu Levent'in sevdiği yemeleri hazırlamaktadır.

Evinin duvarlarında Halid Naci imzasını taşıyan tek bir tabloun asılı olmasına çok üzülür Cevat Bey. Halid Naci'nin yeteneğini ilk keşfedenler, Bahriye Mektebinde öğrenciyken yaptığı resimleri gören öğretmenleri olmuştur. Dönemin Bahriye Nazırı Hasan Hüsnü Paşa'nın kara kalemle çizdiği portresi paşa tarafından çok beğenilince, Sanayi-i Nefise Mektebinde iznili asker öğrenci olarak ders almasının yolu açılır. Halid Naci, Yıldız Sarayında kurulan Çini Fabrikasının başressanı olması için eğitim almak üzere Sevr Çini Fabrikasına gönderilir. Yıldız Çini ve Porselen Fabrikasında üretilen eserlere desenler çizen, resimleri yapan ressam Halid Naci Bey, Pendik'te yitken iki katlı evin yerindenedilen apartmana adını veren Cevat Pürten'in babasıdır.

Cevat Bey hayata gözlerini yumduğunda, torunu Levent, kutular dolusu fotoğraflardan dedesinin hayat hikâyesini dinlemeye başlar annesinden. Mıhrünnisa Ceyda Hanım, yüzlerce siyah beyaz fotoğrafı torununa göstererek, çekildikleri zamanı, yerleri, sık elbiseleri içinde gülümseyen insanların kimler olduğunu anlatır. Bu fotoğrafta, Cevat Bey'in

Mıhrünnisa Ceyda Hanım, ne Cevat Bey'in aşkını soldurur kalbinde ne de bahçedeki gülleri.

Lise yıllarında Levent, üst sınıflardaki ağabeylerinin kurduğu orkestranın çalışmalarını seyretnmek için müzik odasına gider bir gün... Murat Ertel'e orada tanır. Gitar çalanları görünce, annesinin ressam Halid Naci'nin bir fotoğrafına bakarken anlatıldığı şu öyküyü anımsar:

Halid Naci Bey'in kız kardeşi, baktığı falda ağabeyinin öldüğünü görür. Korkuyla elindeki fincanı yere atar... Üstünde Halid Naci'nin desenlerinin olduğu porselen fincan kırılır... Çok geçmeden de Halid Naci Bey, her gün yaptığı gibi yorgunluğunu gidermek, dinlenmek için gitirini alır eline... Mıhrünnisa Ceyda Hanım, "Sevdiği bir şarkıcı çalarken kalp krizi geçirdi", der, elinde tuttuğu kayınpederinin fotoğrafını torununa göstererek, "öldüğünde çok sevdiği gitarı elindeydi."

Gönlünü başkılara kapıran Levent Akman, sosyal antropoloji okurken, Murat Ertel'in öğrenci olduğu Boğaziçi Üniversitesinde Zen adlı bir müzik grubu kurduğunu öğrenir. Provaları seyrettiği bir gün, "Levent sen de kabl bize" sözü üzerine vurmak çalgılar başında bulur kendini. Arkadaşlarıyla birlikte Zengrubunun bir üyesi olarak çalışmalarını sürdürürken, yönetmen Feriştaiş Zaim'den çektiği bir filmi müziklerini yapmaları teklifi gelir. Filmi izleyen kimi müzisyenler çalmaya katılmak istemeseler de Murat Ertel, Levent Akman ve Emre Onel teklifi kabul ederler. Maltepe'deki üç katlı bir evin alt katına kurdukları stüdyoya çekilirler.

Üçüncü günün akşamında bir şeyler üretmemenin sıkıntısıyla birbirlerine bakarlarken bir martı sürüsünün çığılı doldurur odayı. Böylelikle "Tabutta Rövaşata" filminin müzikleriyle beraber, müzik tarihimizdeki "Baba Zula" grubu da doğmuş olur.

Baba Zula'nın müziklerini hazırladığı bir de çocukyunu vardır. Levent Akman, bir tiyatro topluluğunun sahneye çeceği "Küçük Pren's" in Mıhrünnisa Ceyda Hanım'ın en çok okunan ve neredeyse

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantev.org>

tüm dillere çevrilen bu ölümsüz eserin yazarı Antoine de Saint-Exupéry'nin sürpriz bir şekilde karşısına çıkacağı elbette bilemezdi...

Levent Akman, Beşiktaş'ta bir şarap evi açmaya karar verir. Bunun için bulduğu tarihi bir evin odalarını eski eşyalarla döşemenin hiç de fena olmayacağını düşünür. Çok sevdiği anneannesi Mıhrünnisa Ceyda Hanım vefat ettikten sonra, onun eşyalarını hayallerindeki mekâna taşır. Köller birbiri ardına açılır, çocuklukta yaz kokularının sindiği eşyalar odalara yayılırken, içlerinde fotoğrafların olduğu kutularla karşılaşır. Anneannesi'nin parmakları arasında siyah beyaz bir film şeridinin kareleri gibi akan fotoğraflar çerçevesiyle duvarlara asılır. Masalarda sohbet eden insanların sesleri odaları doldururken, o Mıhrünnisa Ceyda Hanım'ın fotoğrafların hikâyelerini anlatan anlatıcı duyar.

Şarap evinde aylar geçer, birbiri ardına... Bir gece, bir arkadaş sorar Levent Akman'a, "Bu fotoğrafın burada ne işi var?" Söz konusu fotoğrafta bir uçağın önüne dizili beş insan vardır. Levent, sol başta'nın göstererek, "Bu benim dedem Cevat Pürten. Ordudan emekli harıtaç subayı," karşılığını verir. Arkadaş ortada duran uzun boylu adamı göstererek, o andan itibaren sürekli olarak çalacak olan soru işaretinden bir kapı tokmağı takar tarihini kapısına, "Bu adam Antoine de Saint-Exupéry'ye."

Exupéry'nin uçağıyla, Air France için bir inceleme gezisi yapmak için arkadaşları Prevot'la birlikte, 1935 yılında Afrika'nın kuzeyini katederek Lübnan üzerinden Türkiye'ye uçuşunu biliyoruz. Ankara'da çekilen fotoğrafta görülen, Almanya'da üretilen Junkers F 13 uçağıdır. Akıllara uçağın Exupéry'nin olduğu gelse de o yıllarda Türkiye'de uç adet bulunan uçağın birinin, harıtaçlık ve kadaströ işlerinde kullanıldığı bilgisinin ışığında, önünde fotoğraf çektilerinden birinin harıta subayı Cevat Pürten olduğunu da göz önüne alırsak, bu düşünceden vazgeçebiliriz.

Uçağtan ziyade beynimizi asıl kurcalayan, fotoğraftaki uzun boylu adamın Exupéry olup olmadığıdır. Fotoğrafın arkasına yazılı olan "1932" tarihi, ünlü yazarın Türkiye'ye gelişinden önce olduğu için, Türk havacılık arasındaki yabancı pilotun Exupéry olamayacağı ya da Küçük Prens'in yazarının 1935'ten önce de gelmiş olabileceği olasılıklarını önümüzde dururken, Levent Akman'ın, fotoğraflar arkasındaki tarihlerin yıllar yılları sonra konulduğunu, bu yüzden pek çoğunun tahmini olarak yazıldığını belirtmesi bir yargıyı varmamızı engelliyor. Fotoğrafta bir hâliyle yabancı olduğu belli olan adamın Exupéry olup olmadığı konusunda "benziri" ya da "benzemiyor" sözlerini yumurta gibi tokuşturmaktan daha somut bir adım atılması gerekiyor.

Bilgisine ve deneyimine güvenerek baş vurduğumuz araştırmacıların bir diğ. Prof. Dr. Haluk Oral oldu. Değerli kardeşim, en doğru bilginin bir yüz tanıma uzmanı tarafından yapılacağını söyleyince, sonucu bu konuda deneyimli bir arkadaşımın yanında aldım. Sabırsızca bekledikçe, görüntü işleme ve karşılaştırma konularında uzman bilirkişilerle yapılan inceleme'nin sonucunda şu yanıtı aldım, "İnceleme konusu fotoğrafta hedef gösterilen şahsın yüz bölgesine ait sistem çözünürlüğünün (görüntüyü oluşturan piksel sayısı) düşük olması, hedef gösterilen şahsın kaydı gerçekleştirilen kameraya göre uygun mesafe/yakınlık, açısı ve pozisyonunda bulunmaması ve bunlara bağlı olarak fotoğrafta hedef gösterilen şahsın yüz bölgesine

ait morfolojik (saç, alın, kaş, göz, burun, yanak, kulak, dudak ve çene yapısı) yapıların ve olası karakteristik izlerin teşhise elverişli bilgi içermemesi nedeniyle, söz konusu inceleme talep edilen fotoğraftaki şahsın Antoine de Saint-Exupéry isimli şahsa ait olup olmadığı yönünde morfolojik (yüzün anatomik karakteristiğinin incelenmesi) yöntemlere dayalı karşılaştırmalı bir inceleme'nin yapılabilmesi mümkün olmamıştır. Ayrıca, şahsa ait olduğu belirtilen fotoğraflar kullanılan yüz tanıma sistemlerinde de 'sorgulama/karşılaştırmalı inceleme' işlemleri yapılmış ise de inceleme konusu fotoğrafta hedef gösterilen şahsın yüz bölgesine ait çözünürlüğün düşük olması nedeniyle 'Yüz Tanıma Sistemleri' tarafından yüz bölgesine ait morfolojik yapıların ve antropometrik referans noktaların algılanamaması nedeniyle herhangi bir sonuca ulaşılamamıştır."

Fotoğrafta Exupéry olduğu düşünülen adam, sağ eyleyle bir şapka tutuyor. Küçük Prens de şapkaya benzetilen, fil yutmuş bir boya yılanının resminiyle başlıyor... Pendik'teki bir evde, kutularındaki yüzlerce fotoğraftan birinde, uçağın önünde gülümseyen adamın Exupéry olup olmadığı sorusunun yanıtı da ne gapirir ki bu şapka da gizli.

Antoine de Saint-Exupéry'nin hayatının o yıllarında böyle bir şapkaya sahip olup olmadığı sorusunun yanıtı, sır ve gizlilikten dolayı verilemez. Ancak, bu soruyu soran Mehmet Ali Akşamsefası'nın, "Bu fotoğrafın burada ne işi var?" sorusuna verdiği yanıt, "Bu benim dedem Cevat Pürten. Ordudan emekli harıtaç subayı," karşılığını verir. Arkadaş ortada duran uzun boylu adamı göstererek, o andan itibaren sürekli olarak çalacak olan soru işaretinden bir kapı tokmağı takar tarihini kapısına, "Bu adam Antoine de Saint-Exupéry'ye."

Antoine de Saint-Exupéry'nin hayatının o yıllarında böyle bir şapkaya sahip olup olmadığı sorusunun yanıtı, sır ve gizlilikten dolayı verilemez. Ancak, bu soruyu soran Mehmet Ali Akşamsefası'nın, "Bu fotoğrafın burada ne işi var?" sorusuna verdiği yanıt, "Bu benim dedem Cevat Pürten. Ordudan emekli harıtaç subayı," karşılığını verir. Arkadaş ortada duran uzun boylu adamı göstererek, o andan itibaren sürekli olarak çalacak olan soru işaretinden bir kapı tokmağı takar tarihini kapısına, "Bu adam Antoine de Saint-Exupéry'ye."

Mehmet Ali & Akşamsefası

BÜLENT EMRAH PARLAK

Livaneli'nin Penceresinden

Yazar: Zeynep Akar
Dünya Kitap, 2019

En sevdiğim yeri:

Eldede ettiğiyi zenginliği, ulaştığı ünlü halkın beğenisine borçlu olan bir sanatçının, o değerlerigozlaşmalar zalim bir sisteme karşı olarak destek vermesi elbette kabul edilemez.

MURAT AKKOYUNLU

Puslu Kıtalar Atlası

Yazar: İsmail Özgür Akar
Nispetiye, 2012

En sevdiğim yeri:

Yasınlanırlar, görülenler ve öğrenilenler ne kadar acı olursa olsun, macera insanlığı için büyük bir nimettir. Çünkü dünyadaki en büyük mutluluk, bu Dünya'nın şahidi olmaktır.

YASEMİN ÖNCÜPOĞLU

Sokrates Öncesi ve Sonrası

Yazar: F.M. Gündoğdu
Çevirmenler: A. M. Cevat Sengül ve
S. Özgür Akar, Türkiye'de Baskı
Nispetiye, 2015

En sevdiğim yeri:

Oyleyse gelin, güzelliğin keyfini sürelim, onları gençlikteki gibi hızo sarıyeyleyim. Kıymetli şarap veyağlarla dolduralım kendimizi; baharın hiçbir çiçeğinin kaçmasına izin vermayelim. Solmadın önceğül goncalarına toçladırıldım kendimizi. Şevhettep gün almada güpçüm gitmeye izin vermayelim, neğemizin izlerini bırakalım her yerde; budur hissemiz bizim, yazgımız budur.

FULYA KURKUT

Oblomov

Yazar: İsmail Özgür Akar
Çevirmenler: S. Özgür Akar, Türkiye'de Baskı
Nispetiye, 2009

En sevdiğim yeri:

Dertlerle ıyranmış ya da dertnedir bilmeyen bir gönül; kimsenin bilmediği bu köşede sokılanın mutluluk için yaşamak dileğine kapılır. Orada her şey, saçlarığarcına kadar yazın bir ömür ve uykuya benzeyen sakin bir ölüm vaat eder.

Sinai'değisi Akademi'değisi?

En sevdiğim yeri saç...

mesut@sinakafadergi.com adresine

gönderdiğinizde size, gelecek ay

bu sayıya yazgıyabilirsiniz!

Hazırlayan: Pinar Akfel

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

gibi

kendi içinde gezinmekten sıkılan bir kenti
komşu kentin neşelendirmeye çalışması gibi
Çiçeklerin Açmasını Bekleme Bahçesinde uyuklayan bir bahçıvan
gökyüzünün doldurduğu bulut biberonu,
kıldını dilimle tamir ettiğim öpücük gibi
Anna Karenina'nın aslında kendini oyuncak trenin altına attığını
ve çocukluğuna geri döndüğünü fark edip sevinen Tolstoy gibi
nerede terk edildiğini bilmeyen oksüz bir kokunun
bahar esintisinin yardımıyla yuvasını araması gibi
boş ilaç kutularından ambulans yapan hemşire
yağmurda türkü söyleyen orman
sabahın gecenin üstüne kapandığı an gibi seviyorum seni

çok çok uzun bir yolun,
yalnızca doğduğu kasabada kıvrılması gibi
bir çıkmaz sokağın kurduğu dünya turu hayali
uçuşabilmenin yüzümüzde beliren sevinci
bir aşk hikâyesinin saçını tarayan otel odası gibi
seviyorum seni
yanlış yerde olduğunu
ancak başıbozuk bir cümlede yer aldığında
anlayan içine kapanık o anlam gibi
uçurumun ağzından kuş kurtarmanın mutluluğu
kayan yıldızları koruma yasası gibi
sızmak üzere olan bir damla zeytinyağının
bir dilim peynire çapkıncagöz kırparak
süt damlalarından bir yatakyapmasını
rica etmesi gibi seviyorum seni

seviyorum seni
sambacının yoldaşının rumbacı
rumbacının arkadaşının salsacı
salsacının ortağının tangocu
tangocunun sevgilisinin çair olması gibi
seviyorum seni
kapı önünde soyunmaya başlayan aceleci gelin yüzünden
damadin cebinden düşen anahtarın
karanlıkta kaybolmasının yarattığı telaş gibi
her gece yarısı Melankoli Durağı'nda
içinden aynı yolcunun indiği son otobüsün
gözyaşlarının silen silecek gibi
bazen sen ben, bazen ben sen
bazen ben ben, bazen sen sen olmadan
hep biz, biz, biz, hep ikimiz olmak gibi seviyorum seni

seviyorum seni
bir yanardağın baş ağrısının kaynağını bulabilmek için
kraterine sokuldukları sokulan yer bilimsel gibi
her sabah kuru ekmeği öpüp başının üzerine koyan çocuğun
kuşatma altındakilere ekmeğin atan pilot olarak
yıllar sonra insanlık tarihine geçmesi gibi
İstanbul Boğazı'nın uzunluğunu İüfer baltıklarıyla ölçen kaptan
kitaplardan sal yapıp başka dillerin kıyılarına çıkan çevirmen
terzilerin gördüğü rüyaları merak eden demiryolu makasçısı gibi
hatta, tekerleği icat eden insanın at arabası altında kalıp
ölmesini anlatan e-kitabın içinden çıkan
Trojan virüslerini etkisiz hale getiren nalbant gibi
seviyorum seni
seviyorum
içinde bir parça çılgın olan bütün işler gibi

unutmaya başladığı yerlerine rüya dövmesi yaptırarak bilinçaltı
dalgalıkta yüzen ada, elma ağacınayaslanan köy gibi
horozca çalan saat gibi seviyorum seni
akıllararası yollarda aşka ilişkin sorular ve yanıt taşıyan
sinir hücreleri
çantasından saat kuleleri çıkarıp eski kent meydanlarına diken
o güzel kadının hep aynı kalan kalp yaşı gibi
büyüklerin bilmediği yollar bulması gibi çocukların
öyle seviyorum seni
buğday başaklarının gölgeleriyle sınırları çizilen bir ülke
içinde yollarla haritaların seviştiği bir bavul
denizdeyüzmek isteyen ahşap bir balkon,
bir kanat üçüncüsü gibi seviyorum seni
uçan dairelerleyarısan hamam taşı gibi, ha ha ha
gülmekten devam edemeyeceğim yazmaya
anla işte, ha ha ha, gerisi belli, besbelli
gölme krizi gibi seviyorum seni

Resim: Marc Chagall, Birtday, 1915

Selçuk Şirin

köyü terk edin gençler!

Bu yazıyı okuduktan sonra sizlerden ricam özgürlük üstüne düşünün. Size ne ifade ediyor özgürlük? Bugün burada, oturduğunuz yerde olmaksansa nerede olmayı tercih ederdiniz? Oraya varmak için neye ihtiyacınız var?

Özellikle Yetişin Gençler kitabımdan sonra gençlerle daha çok irtibat halinde olmaya başladım. Okulda başarılı, girişimci ruha sahip gençler de atanamayan ya da işsiz ev gençleri de son dönemde aynı soruyu soruyor: Hocam ülke gündemi bizi bunalttı, ne yapalım?

Bu sorunun bana sıklıkla yöneltilmesi tesadüf değil. Zira araştırmalar bize Türkiye'deki her dört gençten üçünün yurt dışına taşınmak istediğini söylüyor. Buradan tüm bu gençlere toplu yanıt olsun diye yazıyorum: Gençler köyünüzü terk edin! Burada "köy" derken, konfor alanından bahsediyorum zira gerçek köylerde zaten genç kalmadı maalesef.

BAŞIMI KOYACAĞIM BİR KOLTUĞUNUZ VAR MI?

Ben böyle deyince pek çok gençten aldığım ilk tepki: Param yok, tılandığım yok! Oysa asıl parası ve tılandığı olan terk edemiyor konfor alanını ama o konuya geleceğim. Öncesiye Minnesotalı bir gencin hikâyesini anlatayım. Oelikanlı, müzisyen olmak istiyor. Ama bunun Minnesota'da gibi kıyıda köşede kalmış bir yerde olamayacağını biliyor. New York'ta bir sahne döymüş, adı "Cafe What?" Adının bir harfi eksik olan bu sahne hâlâ ayakta (aslında ofisinin yanında) ama ne adı ne de köhne girişi sizi yanıltır. Bu sahne, 60'ların efsane isimlerine ev sahipliği yapmış tarihi bir mekân. Bob Dylan, Jimi Hendrix, Woody Allen, Jack Kerouac, Allen Ginsberg, sonraki kuşaktan Bruce Springsteen ünlü olmadan evvel burada sahneye çıkıp iki şarkı söyleyen ünsüzlerarasında yer alıyor. Karşılıklı Minnesotalı genç Robert Allen Zimmerman -ki dedesinin Karşılıklı söylemiş, 18 yaşında beş paravaz bir şekilde gülmeye otoskop çekerek varıyor bu sahneye. Amatörler için iki şarkıyla sınırlı olan programa çıktığında ise ne cebinde beş paravaz ne de o gece yatacağı bir yer. Alışışlar arasında programına son vermeden önce bir anons yapıyor: Akşam yatmam için evinizde bir koltuk var mı? Bob Dylan efsanesi işte böyle doğuyor. İyi ki Dylan, param yok, kimseye de tanımyorum deyip Minnesota'da kalmamış değil mi?

Neyse ben kendi konumda dönelim.

ÖZGÜRLÜK BURADAN GİTMİKTİR!

Yıllar evvel ben de 18 yaşında bir delikanlı olarak köyde bir bakkal işletliyordum. Hâlim vaktim yerinde sayılırdı. O yaşta kendi harçlığını çıkarıyor, bir gelecek kurabiliyordum. Üniversite sınavı hiç ummadığım bir şekilde bana bir kapı açtı ve Ankara'ya geldim. O ayrılış çok kolay oldu zira okumak için ayrılmıştım ama üniversite bitip de bir bankacı olarak işe başladığımda anladım ki insanın bir işi, sevmese de bırakması çok zor. Konfor alanı böyle bir şey. 20'li yaşlarımdayım, gelirim iyi ama mutsuzum. Bir gün karşıma şu diyalog çıktı:

Varış noktanızı seçtiğiniz zaman emin olun gittiğiniz yol çok daha keyifli bir yol olacak.

- Özgürlük nedir?
- Özgürlük gitmektril!
- Nereye gitmektril?
- Özgürlük bir yere gitmek değil, buradan gitmektril!

Bu diyalogun Kafka'yla geçtiğini sanıyorum ama kaynağını bulamadım bu yazıyı yazarken. Akıldma Kafka kalmış zira tarif ona uyuyor. Genç yaşında bir bankacı olarak bunaldığım bir dönemde bu diyalogu okumuş ve oradan aldığım cesaretle istifamı vermişim. O dönem ailemin itirazlarını, geleceğin belirsizliğine rağmen bankacılığın konforunu terk etmişim. Zor bir karardı ama şimdi döniş geriye baktığımda hayatımın en iyi kararını verdiğimi daha iyi anlıyorum çünkü beni biraz olsun tanyorsanız benden iyi bir bankacı çıkmayacağını biliyordunuz demektir.

ÜLKEYİ TERK ETMEK SORUNU ÇÖZMEZİ

Terketmek deyince hemen akla ülkeyi terk etmek geliyor ama kastım bu değil. Alistığımız, bizi rahatlatan ve öyleolduğu için de atalete iten ortamı terk etmekten söz ediyorum. Bu ortam kimi zaman bir mahalle, kimi zaman bir meslek, kimi zaman da bir ideolojik kimlik olabilir. İnsan olarak her birimiz bu ortamlardan birine doğuyoruz. Gençken ortamı değiştirmek için risk alma fırsatımız var. Yaşlandıkça, iş, güç, para sahibi oldukça insanın aldığı ortamı terk etmesi giderek zorlaşıyor.

ÖZGÜRLÜK KONFOR ALANINDAN ÇIKABİLMİKTİR!

Sorun para, zaman, fırsat veya tanıklık sorunu değil. Sorun konfor alanından çıkacak cesarete, kişisel potansiyelinizi gerekçelendirecek öz güvene sahip olma meselesi. Konfor alanınızın tam ortasında da olsanız, hayatınızdan çok mutsuz da olsanız, gidebilme cesaretini gösterebilmek için sağlam sinirler ve ortaya çıkacak problemler ne olursa olsun, çözüm bulabileceğinize dair inanç gerekli. Bu yazıyı okuduktan sonra sizlerden ricam özgürlük üstüne düşünün. Size ne ifade ediyor özgürlük? Bugün burada, oturduğunuz yerde olmaksansa nerede olmayı tercih ederdiniz? Oraya varmak için neye ihtiyacınız var? Planlamaya buradan başlayabilirsiniz. Size kolay olacak demiyorum, bazı şeyleri değiştirmeye karar verdiğinizde hayat yeni problemlerle gelecek. Fakat varış noktanızı seçtiğiniz zaman emin olun gittiğiniz yol çok daha keyifli bir yol olacak. Oyeceğim o ki bir hülyanız varsa, terk edin "köyünüzü" kardeşim... Yaşadığınız ortam sizi bunaltıyorsa terk edin. Parasızlık da kimsesizlik de aşılmas engel değil, yeter ki siz kılma çıkma cesaretini gösterin.

Dilan Bozyel

boşuna yorulma, sen don kişot bile değilsin

Gidişatın içinde savrulurken nelerin değiştiğini görmek namümkün. Leykelerle sormak lazım bence.

her yazdığını olarak uğruyorlar bakıyorlar, ülkenin analizi leykelerin dilinde. Kendi aramızdaki boşla kalıklardan daha mantıklı olduğuda kesin.

Biz romantikler, dünya tek kişi için büyük, iki kişi için ise küçük gibi ağız sözler yazarken defterlerimize, dünya tikiş tikiş bir mücadele apartmanına dönüşmüştür.

Denizden korkmıyama ültesi taşıyan botların batmasıyla başladım. Kuyılara vuran ölü mültici bedenleri, denize her bakışında aklıma geldi. Engin mavilere dalışlarırlar okumayı o zamanlar bırakmıştım. **Sonra plastikler karıştı dalgalara, balıkların aklı şaşıtı tam o dönem; sağ kalan balıklardan çok, plastik çöp atıkları var sanki artık denizin içinde yüzen bir o yana bir bu yana.** Derken zifte bulandı hayatlar, uzanıp sanı hayaller kurduğumuz sahiller, petrol öbekleriyle dolmaya başladı. Sonrası tam bir kaos! Oradan aldık kumu, buraya döktük. Şurayacıkur kazdık, oraya beton attık. Böyle böyle

Marmara'yı, Karadeniz ve Ege'ye küstürdük. Akdeniz sinirlendi, isinmaya başladı. Dünyanın tüm insanları bir halt etmiş gibi birliktoldu, doğa anayı da kızdırdık. Dünya, sinirden ateşi çıkmaya başlayan küçük bir çocuk gibi köpürmeye

başladı. Küresel ısınmayla zamanından erken dercesi artan Akdeniz -ki bu kadar sinirlenmekte gayet haklıydı- bütün bağı olduğu küçük denizleri de ısıttı. Sıcaklık, fosfor, azot birleşince deniz salyası dediğimiz müsilaj sorunu başladı.

Bursa Büyükşehir Belediyesi Eski Başkanı ve DSI Eski Bölge Müdürü Erdem Sakar'ın açıklamasına göre, Marmara Denizi'ndeki yaşam bir yıl içinde son bulacak ve kurtarılması için ancak mülecere gerekliktir. Leykelerin yukanıdaneler gördüğünü biliyorum ama pek de iç açıcı olmadığında eminim gördüklerimin.

Bu kadar berbat sonuçlara yol açacak kadar bencil yaşamayı nasıl başardık aklım almıyor.

Ama en çokda hâldenize nazir gözelleme yapabilenlerle empatimi kaybettim ben. Sahi, adını Deniz koyduğunuz çocuklarınız büyütürken sürdürülebilirlikten hiç bahsettiniz mi mesela? Denizlerinölümü yayılmaya devam ettikçe, yakın gelecektek itibar en çok klanınıza deniz ismi de koymazsınız herhalde artık.

Peki bu korkuğun bir masal gibi bahsettiğim durum karşısında ne yapıyoruz? Dev sandığı değişimlere saldığın aptal Don Kişotlarımıız her birimiz? Çünkü gördüğümüz

kadavrayla elimizi taşınaltına koymak yerine, taş saldırıyormuz boşu boşuna. Oysa taşların bizlere fısıldadığı gerçekler var denizlerden öğrendiğimiz

kişotların masal denizden öğrendiğimiz. Şimdiye kadar yazdığım denizden öğrendiğimiz.

**Dünya, sinirden
ateşi çıkmaya
başlayan küçük
bir çocuk gibi
köpürmeye**

Ücretsiz PDF

Kıtap Arşivi - <https://rantepe.org>

BEN KİMİM?

1902 yılında yalçakçı beş bin nüfuslu Kaliforniya'nın Salinas ilçesinde dünyaya geldim.

Kırsal bir yer olan bu bölgede çiftçilikle uğraşan, tarlalarda çalışanlar yaşıyordu. Küçük yaşta ki ben izlenimim ilerleyen yıllarda tüm dünyada ses getirecek eserlerimin temellerini oluşturdum.

Oğlum gününde tıyem Le Monte d'Arthur kitabını hediye etti. Çok etkisinde kaldığım hatırlıyorum. 20 yıl sonra Yukon Maholre romanında çocukluğumun kitabındaki bilim başlıklarını benimsemiştim.

14 yaşında lisede okul gazetesiye yazılar yazıyordum. O zamanlar karar vermişim, yazar olacaktım.

1919 yılında Stanford Üniversitesine başladım. Yabancı yazarkı dersleri alıyordum. Altar il boyunca göttiğim okuldun bendimigilçizimlebeciğime inancım kalmadı ki için mezun olmadan ayrıldım.

1926 yılında New York'a atıldım. Yaşındım, yokluk içinde bir dönem geçirdim. Yaşadığımınca zorluktan sonra Kaliforniya yadodundum. Burada önce beki olarak daha sonra balıkçı, barakalanda çalıştım. Buradaki deneyimlerim iki kitabım Altın Kupa'yı yazmaya vesile oldu. Fakat kitap, bekleddiğim ilgiyi görmedi.

İlçi sınıfa saygım ve sempati vardı. Toplumsal sorunları dile getirmek istiyordum. Tarım işçilerinin dayanışma macerasını yazdığım Bilmeyen Kuvayı il eserlerimin aksine büyük ilgi gördü.

1937'de ilk göçmen arkadaşın trajik hikayesini anlatmış, büyük beğeni toplayan ve "küçük şahnes" olarak defterlerindeki hatıra yıllar karşısında tyatro oyunlarına filmlere konu olacak eserim Fârel ve İnsanları yazdım.

1936 yılında San Francisco News için göçmen işçi kamplarındaki dramı anlattığım bir yazı dizisi hazırlıyordum. Yayınlanan bu yazı dizisi bir kitabıma ilham oldu. 1939 yılında yayımladığım bir yıl sonra da bana Pulitzer Ödülü'nü kazandıran bu eser Gözpe Üstümleriydi.

Gözp Üstümleri, 1940 yılına kadar 430 bin kopya satarsam, ülkenin çeşitli yerlerinde farkla tepkilere neden oldu. Bunlardan bazıları; işçileri ağıdılı gösterdiğim ya da devleti eleştirdiğim yönündeydi. İki yıl boyunca yalçı kalışlarımlar ve okullarda yasaldı.

Tarihler 1942'yi gösteriyordu. Tüm dünyayı etkileyecek olan II. Dünya Savaşı bende psikolojik travmalar dışında fiziksel olarak da sarapen izi bırakmıştı. Fakat bu travmayı yine yazarak atlatıcaktım. 1947 yılında İnci adlı eserim yayımlandı.

1944'te Atlantik'te mahsur kalan bir grup hakkında yazdığım Lifeboat eserim Yönetmen Alfred Hitchcock tarafından sinemaya uyarlandı.

1962'de "gerçekçi ve yarabıcı bir yazı, sempatik mızah ve sosyal algıyı birleştiriyor" düşüncüsüyle edebiyat dünyamın en büyük ödülü olan Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazandım.

Karierim boyunca meraki ve araştırıcama birışıydım. 1967 yılında izlenimlerimi yazmak için Vietnam Savaşı'na gittim. Fakat tam bir hayal kırıklığı yaşadım. Amerikan halkına verilen yanlış bilgiler, savaş hâlindeki düşüncemi değıştirdi. Doğruları altarcak kadar yaşayacak mıydım emin değildim.

56 yıllık yaşamıma birçok ödöl seğırdim. Belki de en önemlisi, toplumsal sorunları eleştirebildiğim onurları yaşıyadım. 20 Aralık 1968'de kalp yetmezliğinden hayatımı kaybettim.

Hazırlayan: Emrah Akbaş

Doğru cevabı bizeyazin@kafadergi.com adresine gönderen ilk üç okuyucumuza yazarın bir kitabı hediye!

memleket bahsi

"Her şey zıddı ile kaimdir" der eskiler. Tez varsa antitez de var yanı.

Memleketçilik de böyledir biraz. Kendini, sınırını daha iyi ortaya koyabilmek için muhakkak hasım arar.

Birey, ait olduğu irili ufaklı topluluklarla tanımlanır. Bütün bu tanımların toplanıma da kimlik denir. Çünkü insanın "kim" olduğunu, "kimliğini", kimlerden olduğunu tanımlar. Etnik topluluklar, kültür ve alt kültür grupları, dini ya da ideolojik oluşumlar, hobilerle meraklara dair bir araya gelişler, kurumlar, cinsiyet, kimi fiziksel ya da psikolojik özellikler bizi gruplar içinde kategorize eder. Bu kategorizasyonlar içinde ise belli de en ilginç memleket mefhumu etrafında biçimlenirler. İnsanın kendini bir yerlere, bir şeylere ait hissetmesi bilinen bir ihtiyacı gereği.

"Memleket" de insanın kendisi bir coğrafyaya, bir muhite ait sayılma aradığının ürünü olarak karşımıza çıkar. Ancak diğer birçok kimlikten farklı olarak memleket ya da memleketçilik, oldukça muğlakve geçicidir. Bir o kadarda katı. "Nası?" diye sorarsanız elbette. Şöyle. Bir insan tüm ailesi İzmirli olduğu ve İzmir'de doğduğu hâlde, aklının erdiği yaşlardan itibaren Ankara'da yaşadığı ve buranın kültürü, değerleri ve yaşayışıyla yetiştiği için gözünü kırpmadan Ankaralı olduğunu söyleyebilir. Hatta o kadar ki Ankaragücü'nün kafesiyle deplasmana gidip Göztepe taraftarlarıyla ölümüne dövüşebilir. (Gerçek bir hikâyeden alınırdı.)

Ote yandan, örneğin bir Bayburtlu, kendini dünyanın her yerinde yalnızca Bayburtlu sayabilir. Bayburt'un vilayet nüfusu 80 küsur bin civarında. Oysa sadece İstanbul'da yaşayan Bayburtlu sayısı 125 bin. Ankara, İzmir, Eskişehir, Bursa, Muğla gibi merkezleri de katarsak bu sayı 200 bin geçer. Bu durumda, Bayburt'u bir kez bile görmediği hâlde kendini Bayburtlu olarak tarif eden bir sürü insan olduğunu da varsayabiliriz. Ya da bir başka örnek, tüm Afyonlular "Afyonlu" olduğu hâlde, Afyon'un Emirdağ ilçesinden olanlar "Eskişehirli" dir.

Memleket kavramının kapsamını, genellikle bu kavramı kimlik olarak benimseyen kişiler, şu konuyu memleketli olma hâlinin, doğal olarak yansıttığına inandığı değerleri kişisel değerlerinin kesime alanı belirler. Şunu demek istiyorum. Eğer İskenderunlu olmak sizedaha kıymetli geliyorsa kendinizi Hataylı olarak tanımlamak ihtiyacı hissetmezsiniz. Oysa istemerseniz de aslında Hataylısınızdır. Ya da değil. İşte sınırlarının geçireliğini ve belirsizliği derken kastettiğim tam da bu.

Arkeolojide yazının bulunmadığı ya da yeterli kadar bilgi vermediği dönemleri inceleyenler en pişmiş toprak kaplardan geniyeye kalkanlara bakılır. Bu kap kalıntıları -ki bunlara Ankaralı arkeologlar seramik, İstanbul ve İzmirli ise keramik derler- ait oldukları bölgenin tarihine ait çok önemli bilgiler verir. Sosyal vedini hayatın ticarete, bölgenin tanınma hayvanlığından siyasi kronolojisine kadar çok fazla izi bunlardan sürmek mümkündür. Örneğin, "kırmızı figürlü Yunan seramiği" dendiğinde, yalnızca bir sanat ya da ham madde bilgisi canlanmaz zihninizde. Bu seramik türü Eski Yunan'da da tek bir döneme aittir ve o dönem tüm bilgisini -başka verilerle de destekleyerek- buradan izleyebiliriz. Ote yandan bu seramiklerin bir zamana olduğu kadar, bir bölgeye ait olarak tanımlanmasında da oldukça mühim bir parametre var: toprak. Çok uzaklarda bulunsan bile bir seramik, ait olduğu yerin toprağı üzerinden tanımlanabilir. Çünkü toprak, bir

toprağından o seramik yapıldıyordur.

Kutsal metinlerde bize insanın topraktan yapıldığı hikâye ederler. **İnsan bir parça balçıktan/kilden/topraktan vücuda getirilmiş, ona verilen ilahi nefesle hayat bulmuştur.** Eğer bu düşünceyle insanın da bulunduğu yerin toprağından yapılmış olduğunu kabul edecek olursak, bireyin tıpkı arkeolojinin seramikleri gibi, ait olduğu yerin toprağına dair çok şey anlattığını düşünmek herhâlde tuhaf sayılmaz. Tabi burada yalnızca fiziksel değil ruhsal toprağı, kimliğini de kastettiğimi söylemeye gerek yoktur sanırım. İnsan bir yere aittir, oradan yapılmıdır ve orayı yansıtmayı, orayla benimsenmeyi sever.

Memleketçilik, genellikle memleketin kendisinden "uyku modu"ndadır. Ancak gurbette, memleket dışında, konfor alanının ötesinde anlam kazanır. Bayburt'ta "Bayburtlular Demeyi" kurmak kimsenin aklına gelmez yanı. Ama Bayburtlular Federasyonunun stanesine bakılırsa (evet, baktım), Türkiye'de yaklaşık 50 adet Bayburtlu derneği vardır. Bunun sebebi, kimliğin kendi benzerlerinin arasında görünürlüğünü kaybetmesidir. Oysa askerliği düşündün. Herkesin başka yerden geldiği ve memleketinin künyesi sayıldığı bu ortamda kişiler mühendis, Rotaryen, peskateriyen, düz dünyacı ya da sarışın olmalarıyla değil memleketleriyle benimsenir ve öyle hatırlanırlar. "Bizim bölükte bir Adınlı vardı, falan filan..." diye başlayan askerlik anılarını çok denk gelirsinizdir. Memleket, memleket dışındadır çünkü. Memleket kimliğimiz, çoğunlukla dışarı çıkarken üzerimize aldığımız bir ceket gibi haricidir.

Memleket sözcüğü Arapçada "krallık" demektir. "Mülk" kökünden gelir. "Adalet mülkün temelidir" sözündeki mülk. Zamanla kapsamı genişleyerek, ülke, vatan anlamı kazanmış. Fakat genişleyen anlam, çağlar içinde daralan bir alana doğru küçülüp yalnızca bir diyar, bir şehri, birmühitli kastederek olmuş nasıllomuşsa. İngilizce buna, tam karşılımlar diyeceksiniz ama "hometown" diyor. Bence bizim memleket tutkumuzu daha iyi tarif eden bir tanımlama. Yuva olarak bildiğimiz şehir/diyar: hometown. Bütün dillerde bu kadar iyi sözcüklerle karşılanmıyor ama. Genellikle "doğum yeri" benzeri sözcükler var. Mesela, iki nesildir İstanbul'da doğup büyümüş Sivaslıları tanımlamak için bize gelmez öyle sözcükler. En güzel yine memleket.

"Her şey zıddı ile kaimdir" der eskiler. Tez varsa antitez de var yanı. Memleketçilik de böyledir biraz. Kendini, sınırını daha iyi ortaya koyabilmek için muhakkak hasım arar. Yani Sivaslı olmamanın tanımı "Kaysirli olmamayı" da kapsar. Ya da örneğe takılıyım, iyi bir Senikli olmak için Manavgat'ı sevmemek de lazım gelir. Ben Çanakkale'de doğdum ama Bandırma'da büyüdüğüm için kendimi Bandırma'da sayarım. Biz Bandırma'da da genellikle Balıkesirliyle böyle karşı karşıya getirmek isterler. Açıkçası buna şaşırırım. Dünyanın en güzel şehri Bandırma'nın yakınında bu adla anılan bir yer olduğuna duyduğum ama neden düşmanlık besleyecekmişiz, onu hiç anlamam.

"KOMUTAN LOGAR, BİR A"

Arif Işık: Buradaki muamele yanlış. Uzaylı deyince insan daha bir modern bekliyor. Bob Marley Faruk Mahkûmsun lan sen burada, adamı hasta etme. Bakma ben rahatım, mutfakta olduğum için rahatım.

Arif Işık: Doğada bulunan dört element ateş su, toprak, tahta. Komutan Logar: Tahta mı? Arif Işık: Tahta tabii. Zoruna mı gitti?

Ergün Kunter: Tebrik değil, tevkiftir o. Gidelim. Karından kaçılmaz.

Komutan Logar: Sana dünyadan bir hediye var mı? Ceku: Ya öyle mi? Komutan Logar: Dünya başı.

Arif Işık: Uzaylılar tarafından kaçırıldım. Evet, tarafından.

"BİZİM YAKLAŞIYOR"

GÖRA, 24 Mayıs -10 Ağustos 2003 tarihleri arasında Antalya'nın Çandır ilçesinde kurulan stüdyolarda çekildi. 24 farklı mekân kuruldu, 750 civarında kostüm tasarlandı.

Tihulu: Komutan Logar, bir cisim yaklaşıyor efendim.
Komutan Logar: Bizim gezegen o geri zekâlı, kimisin sen?
Kuna: Çık dışarı, çıl!

Arif Işık: Ya bir şey sorucam, senin yüzüne noldu ya?
Rendroy: Noltmuş?
Arif Işık: Ha işte onu diyorum noltmuş? Böyle tövbe estağfurullah böyle bi, bir şey olmuş ya? Neyse, hadi kal sağlıcakla.

Arif Işık: Amerikalıların bir lafı vardır bldün mi?
Gora mahkûmu: Nedir o?
Arif Işık: Fuck you!

Arif Işık: Uzatma tanışalım, Arif ben Mehmet. Ben de Mehmet, Zeytinburnu çocuğuyum. Kazlıçeşme'de deri atölyesinde çalışıyorum.

Arif Işık: Speaking English? I live in English.

Cem Yılmaz GÖRA filmi'nin ismini şöyle açıklamış. İsmi herkesin de tahmin edebileceği gibi goralı sandviçten geliyor.

Arif Işık: UFO gören masum köylü, koçum benim.

Bir sahnenin çekiminde ağaçlara asılan sucuklar sıcaktan bozulmuş. Ayrıca film setinde iki kere yangın çıkmış. Fakat kısa bir süre içerisinde müdahale edilmiş.

Otocstop çeken köylünün oynadığı sahnede çalan şarkıyı Murat Boz seslendirmiş.

Kaynaklar: 32. Gün GÖRA özel
BKM-GÖRA kamera arkası kayıtları,
Tempo 11/2003

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ÜLKER
8kek

**Şimdi
Daha Çok
Soslu***

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ÜLKER

Cem Davran

babasıyla yarışanlar kulübü

Babasıyla Yarışanlar Kulübü ömürlük sevdaların sırça fanuslarda korunduğu, yıllarca gizlenmiş gözyaşlarının gönül toprağımızı beslediği, ziyadesiyle duygusal bir buluşmadır.

Babasıyla Yarışanlar Kulübüne hoş geldiniz, şerefier verdimiz. Öncelikle davetimizi, duyurumuzu önemseyip aramızda katıldığınız için sizi tebrik ediyoruz, evet, yanlış duymadınız sizi tebrik ediyoruz. Hiç bilmeyecek bir yarışın en zorlu parkurundan geldiğinizi biliyor, kişisel hikâyelerinizi taçlandırma çabanızı gayet net anlıyor, vedalaşma, hesaplaşma ve en kıymetlisi yeniden başlama durtülerinizi gözlerinizden okuyoruz. Lütfen şu andan itibaren kendi isimlerinizi, yaşlarınızı ve sosyal statülerinizi unutun. Bundan sonra kuracağımız cümlelerdeki çocuksunuz siz, sadece numaralarınız farklı; çocuk bir, çocuk iki, çocuk üç gibi. Birbirimizi çok fazla tanımamız gerekmeyecek ama yine de ortak duygularımızı özetleyen çeşitli anahtarlarımıza var, isimlendirme de onlardan biri.

Hemen şuraya bir sembol ilüstrelim, bir çizim, bir çocukluk kahramanı ve bir usta; eve ekme getiren iri yarı adam olsun onun da cümlesi. Her şeyin çaresini iç cebinde saklayan bir şaman belki de. Sembolümüzün etrafını onun çocukluk, ilk gençlik fotoğraflarıyla donatalım ki kızgınlıklarımız, kırgınlıklarımız, öfkelerimiz nefesimizi kestiğinde kime sarılacağımızı iyi bilelim. Unutmayınız ki bu aynı zamanda anne dağının gölgesinde kendini arayan erkek çocuklarının da masalıdır. Bize düşen herhangi bir masalı zedeleden önce bir varoluş ruhu yakalamak, hangi duygumuzla vedalaşacaksa ona asil bir dokunuşla el sallamaktır. Önü sonu, Babasıyla Yarışanlar Kulübü ömürlük sevdaların sırça fanuslarda korunduğu, yıllarca gizlenmiş gözyaşlarının gönül toprağımızı beslediği, ziyadesiyle duygusal bir buluşmadır. Hiçbir koşulda ve hiçbir hatıranın trajik çağrışımında bu kıymetli yarışa haksızlık etmemeliyiz. Haydi şimdi dökelim eteğimizdeki taşları usulca.

Çok fazla göremedik onu, hep çalıştı, sonra bir gün yoruldu ya da kalbi yaralandı ve bıraktı avucundakileri boşluğa. Kendi yaşayamadıkları, taşıdığı bütün sorumluluklar, açlıklar, nefretleri, hataları ve hatta babasıyla yarışa bile saçıldı etrafa. Kardeşimle beni suçlayacak diye ödüm koptu. **Göz göre gelmemeye çalıştım uzun süre, tek bir "sizin yüzünüzden" bakışı görmemek için. O kocaman kütleli bütün hayatımda taşımak istemedim.** Benim hikâyerim yeni başlıyordu oysa o yeniden başlamak istiyordu. Zamanın kalmadı diyerek oldum, sustum. İnatçı bir adamdı, zekindi, ne demediye anlamı. Bir daha hiç konuşmadı, hafif bir ritimle yürüdü, hiç beklenmedik bir anda vedalaştı. İşte o an çok kırıldım.

Biraz tanıdıysam onu, şu anısz dedanın bile inadından, babasıyla yarışından, bütün cümlelerini tamamlama

Elimizde devasa bir hazine var; adı çocukluk.

ısrarından olduğuna emindim. Yanılmıştım belki de. Peki ya benim onunla yarışım? Şimdi bakıyorum da takti bir tuzakmış bu. Yaşamak kadar tatlı, nefes almak kadar. Artık razıyım o tuzaga düşmeye.

Hep hissettim gölgesini ben, hâlâ da hissedirim. Konuşkan bir insan değildi daha çok tavırlarıyla anlatırdı meramını.

Başarıları istemesem de benim çıtam oldu, ne gerek vardı böyle bir şeye. Aslında ikimiz de engel olmadık buna. Bu yarış

kendiliğinden başlayan kimsenin kabahtahı yok. En büyük başarısını ıstıkrar aslında, hemen her şeyde ıstıkrar oysa ben dağınık, inişli çıkışlı bir karakterim. Bunu benden önce fark etti hakkını teslim etmeliyim, uyardı beni, kendi yolunu bul bana bakma, sen bambaşka bir karakterisin dedi. Yine de olmadı, anlaşılmaz bir biçimde kendimi ona benzemeye çalışmaktan alıkoyamadım. Hazır bir başarı hikâyesine tanık olmanın kolaylığı sanırım. Çocuk yetiştirmek konusunda itişirdik, bu da normal sanki. Bir süre bütün kararları senin adına başkaları alıyordum, sonra sen mecburen o kararların sonuçlarına basarak adımıyorsun hayatı. Şöyle söyleyeyim; hâlâ hayatta ve sağlam şükürler olsun. **Yarışmışla artık ilgilenmiyorum çünkü çok daha sarsıcı bir korku yerleşti yüreğime. Onu kaybetme korkusu.**

Çocuğum olduktan sonra hiç acele etmeden zamana yaydım ve bildiğiniz parçaları ayırdım bu konuyu. Bana göre hak ettiği zaman, doğru zaman buydu, şartlar eşitti. Olumsuzları bir köşeye, olumsuzları başka bir köşeye koydum bir süre, işte bu yanlışlı. Aksi gibi bu yanlış keşfettiğimde yarışta ben öndeydim ya da öyle sanıyordum. Bir dostum hiç kimsede basını geçmez demişti, ne saçma demiştim. Öyle hikâyeler duyuyordum ki etraftan, öyle yarışlara katılmış oluyordum ki ben

böyle olmayacağım hatta hiç böyle olmayacağıydı diyordum. Maddi güçü olduğu hâlde almadığı sonra da çok kıymetlenen arsa hatıraları midemi bulandırıyor.

Benim gözüm daha çok nasıl bir aile, nasıl bir evlilik sorusundaydı. Beğen ya da beğenme o başarmıştı,

Katolik inkâhı derdi espiyrole karışık. Uzun sürmesi, her olması değildi tertlendikim.

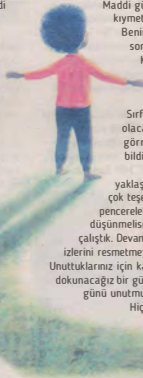
Karşılaşında ödenen bedele takılıyordu aklım. O bedel her neyse ödemedeyektim.

Sırf bu ruhsuz devamlılıkla yarışta benden önde olacaksavarsın olsun diyorudum, bunu başı gibi görmek imkânsızdı. Şu an bile emin değilim ama bildiğim tek şey; ben bu yarışa yokum.

Babasıyla Yarışanlar Kulübünün hassas yaklaşımını ve önceliklerini ciddiye aldığınız için çok teşekkür ederiz. Aslolan hayatsa onun en güzel pencerelerinden birini açtık ve biraz nefes aldık diye düşünmelsiniz. Kim bilir belki de bir hakkı teslim etmeye çalıştık. Devam edeceğiz bellette bu asil yarışın yüreğimizdeki izlerini resmetmeye. Elimizde devasa bir hazine var; adı çocukluk. Unuttuklarımız için kaygılanmayın sakın. Bir gün yaralı dizimize dokunacağınız bir gün ateslenmiş alnımızda. Okula bağladığımız

günü unutmuşsak kokusunu soracağız minik avucumuzda.

Hiç merak etmeyin biz de elbette pişman olacağız ucuzken o arsayı almadığımızda. Gün gelecek anlatacağımız ne var ne yoksa çocukluğumuza. İşte o gün, yarış yeniden başlayacak kendinizle aranızda.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteye.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Coşkun Aral

engel tanımayan yürekler

Şan'ın başarısında onun azmi kadar, Siirt'te havuz açılır açılmaz onu yüzme dersine getiren babasının, yapamayacağını düşündüğü her anda ona yapabileceğini hatırlatan antrenörü Halil Taş'ın katkıları yadsınmaz.

İki yıl önce artık bedenimi kaldıramayacak duruma gelen dizlerimi, düzeleceklerini umarak protez yaptım. Beklediği gibi olmadı. Hayatımı neredeyse engelli olarak sürdürmek zorunda kalmış, ülkenin gerek doğuştan gerek sonradan engelli olan insanlara karşı ne kadar zor olduğunu daha iyi fark etmeye başladım. Ne var ki yaşam her şeyi rağmen devam ediyor. Bu süre içinde meslek hayatımda yeni pencereler açtım. habitat TV'nin ve FOTON - Fotoğraf Organizasyonları Derneğinin kuruluşunda yer aldım.

Siirt Valliğinin desteğiyle yapmış olduğumuz Foto Safari etkinliğimiz sırasında çok değerli arkadaşım Erol Doğaner de bizimle. Uzun zamandır yürüttüğü projenin bir çekimini de burada gerçekleştirdi. Onun sayesinde ben de projenin bir aşımın gözlemleme fırsatı buldum.

Türkiye'deki engelli sporcuları fotoğraflayan Erol Doğaner, Siirt'teydiler birlikte çalıştığı sporculardan ikisiyle buluştu. **Bu iki gencimizin brakin hayata tutunmayı, böyle bir coğrafyada en zor spor olarak tanınan yüzmeye, ülke çapında elde ettikleri başarıları tanımlık etti.** Yüzmeyi bu bölge için en zor spor olarak tanımlamamın nedeni ilk olarak, akarsuların bolluğuna rağmen bu sporu yapacak tesis ve havuzların uzun yıllar boyunca olmayışı. Çocukluğumda "Kız Tepeşi" diye tanımlanan tepeye inşa edilip, hiçbir zaman doldurulamayan havuz aklıma geldikçe, kim bilir nasıl yetenekler kayboldu diye hayıflanmadan edemiyorum. Siirt Gençlik ve İl Spor Müdürlüğü tarafından yaptırılan 100. Yıl Kapalı Yüzme Havuzunda hem çocuklar yüzmeye öğreniyor hem de engelli sporcular yetişiriyor.

On sekiz yaşındaki Şan Erten, doğuştan bedensel engelli. Yüzmeye 2018 yılının Ağustos ayında başlamış. Havuza ilk girdiğinde yüzmeyi bilmiyormuş ama azimle kısa sürede yüzmeyi öğrenmiş. Öğrenmekle kalmamış, kategorisinde Türkiye birinciliği de elde etmiş. Azmi sayesinde dünya birinciliği de elde edeceğine eminim. İlk hedefi "Milli Takım" a

Ülkemin gerek doğuştan gerek sonradan engelli olan insanlara karşı ne kadar zor olduğunu daha iyi fark etmeye başladım.

Hacı Çağlar, antrenör Halil Taş ve Şan Erten

seçilmek. Tabii Şan'ın başarısında onun azmi kadar, Siirt'te havuz açılır açılmaz onu yüzme dersine getiren babasının, yapamayacağını düşündüğü her anda ona yapabileceğini hatırlatan antrenörü Halil Taş'ın katkıları yadsınmaz. Her gün, günde iki saat havuzda antrenman yapan Şan, engelli yüzmeye takımının da kaptanı. Havuza gelen tüm sporculara destek veriyor, antrenmanlarında yardımcı oluyor.

Onuz yaşındaki Hacı Çağlar, 2003 yılında bir kaza geçirmiş. Geçirdiği kazanın ardından hayata küsmek yerine tamamen sarılmış. Can yeleğiyle başladığı yüzmeye serüveninde kısa sürede can yeleğini atmış ve kategorisinde Türkiye ikinciliği ve üçüncülüğü elde etmiş. Yeteneği, zekası ve cesaretiyle antrenörünü etkilemeyi başarmış.

Bedensel ve İşitme Engelliler Spor Kulübü Başkanı Halil Taş, bu cesur yetenekli gençlere antrenörlük yapmakta gurur duyuyor ve hepsinin çok daha büyük başarıları imza atacaklarına inanıyor. Siirt'te yaptığı taramalarda karşılaştığı engelli bireyleri yüzmeye sporuna yönlendiren ve bu sporla onlara yeni ufuklar açan Halil Taş, tüm engelli sporcuların buluşacağı engelsiz bir adresin var olmasını istiyor. Böylelikle bir araya gelen gençler sorunlarını çözebilecek, ebeveynleri de buluşabilecekler ve onlar arasında da bağlantı kurulabilecek. Özellikle engelli çocuğu olan ailelerin bir araya gelip birbirlerinden destek almaları çok önemli. Ne yazık ki protezi olmayan genç sporcular, havuza gidebilmek için ebeveynlerine ihtiyaç duyuyor. Umuyorum antrenör Halil Taş'ın dediği gibi, nüfusunun neredeyse %10'u engelli olan ülkemizde cesur yürekli, yaşama sıkça bağlanan engellilerin, ölerine engel koymadan hayatın her alanında var olabilecekleri, potansiyellerini gerçekleştirebilecekleri

Fotoğraf: Erol Doğaner

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://raney.org>

Kaan Koç

TOPLUMSAL SÖZLEŞME 2.0

Bu dünyanın, size vereceği hayatı istiyorsanız, ister üç üniversite bitirip muhteşem bir kariyer yapın ister kendi kendinizin öğretmeni olun, fark etmez; aldığınızdan fazlasına sahipmiş gibi harcamayın...

On Beşinci Bölüm...

Hayatınızdan kurtulmak için ne kadar borçlanmayı kabul ederdiniz? Bu hayat mücahedeleşine girmeden önce, bir düşünün, biri çıkıp size şu paritaltı soruyu yöneltcekti, "Merhaba, Yaşam Ofisi'nden geliyorum. Yaklaşık 40 yıl, haydi iyimser ihtimalle 50 yıl sürecek vücut enerjinizi; taşıması, esnekliğini koruması ve sürekli diri tutması hayli zor olan zihin potansiyelinizi ve insanlarla ikinizi bana devredebilirsiniz. İki başvuruya özel %20 indirim de veriyoruz. Vergi ve evrak masrafları dahil, 85 bin TL veriseniz tüm bunların sevk ve kontrolünü, alanında uzman kişilerle donatılmış Yaşam Ofisi gerçekleştirebilir. Ne dersiniz?" Ne derdiniz?

İnsanoğlu, bu soruya gülüp geçti. Bu cümleleri kötü bir yazının berbat esprilerinden biri zannetti. Fakat bu anlaşma, çoktan yapıldı sevgili 40 yaş alı kardeşlerim.

Modern insan, mesai bitimlerinde evine, hafta sonları kura pikniğe gitmek için borçlanmak gerektiğine inanır.

İkinci zihnin komutasında göğsünü genişletecek kişiler yapabilen insan gözü, kimi zihinlerin bir anlık tutukluluğunda işte bu şeytanla anlaşmayı yaptı. Ofis hayatından üç beş gün kaçabilme lüksüyle tatil kataloglarından bir yer seçip, her şey dahil bir otel binasının iğrenç gölgesinden hiç çıkmayan insanlarla, o falanca tatil beldesinin toz toprak yerlerinde gezinmeyi tercih eden insanlar. Golyat ile Davut gibidir günümüzde. Daha doğru söylemek gerekirse: Yaşam Ofisi'yle o anlaşmayı yapanlar, Golyat'ın hizmetkârlarıysa, Yaşam Ofisi'ne yüz vermeyenler İbrahim'e su taşıyanlardır. Benzetmeler çoğaltılabilir çünkü insanoğlu, böyle bir felaketin içine sokmuştur ki kendini, durumun tasvirini yaparak onu uyandırmak artık mümkün değildir. İnsanoğlu, yarından tezi yok ya ölüm sözleşmesini imzalayıp bu çileyi sona erdirmeli ya da hayatla arasında yeni bir anlaşma kuralmalıdır.

Kıyge, gözüdü dünyaya açtığı sanyeden ibbaren ilginç bir oyun oynanır. Daima ve sadece iki otorite ezer bizi; önce baba sonra devlet, önce devlet sonra baba. İnsan, Freud'un hakkı deyilsen, nasıl ki babaya "hayır" diyebilirdiğinde özgürleşebilir, devlete hayır dediğinde de yetkinleşir. İşte baba ve devlet, çocukluğumuzdan bugüne, bize korkular ve bu sayede de sahte otoriteler yaratır. Oyun oynamayı seven 40 yaş alı kardeşlerim ry bilir bunu; bölüm sonu canavarına gelmeden önce, böyle çok canavarla karşılırsız ki o büyük patronla değil savaşmaya, diyaloga girmeye bile taahtimiz kalmaz. Önce okul: Hele ki gelişimsiz ya da "gelişmekte olan" bir ülkede yaşıyor olursanız, çarklar daha iğrenç kokuludur ve hepsi birbirine zıt düşün dinamiklerle çalışır. Kişinin, özgürleşmek ve yetkinleşmek isteyen aklını sünnet etmekle kalmaz bu mide bulandırıcı, beceriksiz oyun: ruhunu da zehirler. Bunu giydiklik bir yana bırakalım.

mahallenin baskısında, kariyer planlarında, iş yerlerinde, evliliklerde...

İnsanoğlunun şu hayattaki en rahat nefesi, son nefesi oluyorsa, burada bir sakatlık vardır. Kardeşlerim, kapınıza gelirlir ve size muhteşem bir hayat planı sunarlarsa, o melun kişilerden derhal uzaklaşın. Kardeşlerim, babanız sokaktaki tehlikelerden bahsediyorsa, okuldaki öğretmenin size otorite olduğunu söylüyorsa, polise hayır deme diyorsa, babanızdan da uzaklaşın. Anneniz, "ama evladım, komşular ne der" cümlesini kurdugu an, annenizden de uzaklaşın. Devletiniz falanca tehlikelerden dem vuruyorsa devletten uzaklaşın; gelecek size korkunç anlatılıyorsa uzmanlara basın tekmeyle, hastaneler sürekli çekap satmaya çalışıyorsa bir tükürük de onların otomatik kapılarına fırlatın. Bu dünyanın, size vereceği hayatı istiyorsanız, ister üç üniversite bitirip muhteşem bir kariyer yapın ister kendi kendinizin öğretmeni olun, fark etmez; aldığınızdan fazlasına sahipmiş gibi harcamayın, bildiğinizden daha çoğuna hakimmiş gibi yapmayın, göydüğünüzden daha pahalısına ulaşmak için ruhunuzu pazarlamayın Yaşam Ofisi'ne. İnanın bana bu sanyelik bir iş, bir sanyiede olup biter. Çünkü Yaşam Ofisi'nin kartviziti hepimizin elinde duruyor; kredi kartları. Ona gözünüz gibi bakın, Ona gözünüzle bakın.

İnsanoğlunun ilk zihinsel devrimi çoktan unutuldu. Kutsal kitaplara göre Adem ile Havva'nın ilk ilk çocuğu Habil ile Kabil'i hatırlayın: Habil çoban, Kabil ise çiftçiydi. Ağızsoluğlarından ötürü tarihte ilk cinayeti işledi Kabil. Yaşam Ofisi'ni ilk anlaşma yapan insandı çünkü. Çünkü toprağa verdiğinde fazlasını alabildiğini görmek yerine, sahip olduğundan çoğuna hakimmiş gibi davrandı, tipki modern insan gibi Tanrı'nın gözünde bir an önce simi atlamak istedi. Kabil, zevkle borçlandı. Kabil, zevkle "miş gibi" yaptı. Kabil, başanlı bir Instagram fenomeni olmayı arzuladı. Bu sakatlıkları yüzünden ilk zihinsel devrimi o yaşayamadı ama ondan sonraki bazı kardeşleri bildi bunu; yedikleri bir meyvenin çekirdeğini toprağa atıklarında orada bir şeyler yeşediğini gördüler ve anladılar; bozulmuyana ve ağızsolu olmayan tek mutluluk almak değil, vermekti. Ufak bir istisna;la; bireyin özgürlüğü daha kendinde kalmalıydı.

Televizyonun karşısında, patlamış mısır ve çekirdeklerle bekleyip "ee bu mıydı yani, ne oldu şimdi?" diyerek sonrasına yataklarımıza gittiğimiz o "milyenyum" işte yeni yeni gösteriyor etkilenini. Yeni İnsan, bir humanoid falan değil. Humanoid olanlar, Yaşam Ofisi'yle anlaşma yapıp yaşımdan koparı, hayatlarını üstüne borçlanarak satan atalarımız ve nesillerdakarımızdır. Yeni İnsan, toprak gibi, gökyüzü ve deniz manzaraları gibi, elimizden çalınanların farkında olan insan. Yeni İnsan, ister kodlarla uğraşır dursun ister kendini dağa tepeye vursun; istediği şeyi altında eşofmanıyla yapabilen insan. Yeni İnsan, şu örgütlerim bile muhtak kaldığı insan. Yeni İnsan, devletlerin marjinal dediği insan. Yeni İnsan'ın, belki hiç tapusu ya da ruhsatı yok ama sorulan var. Yeni İnsan içinde bulunduğumuz sağmalığı keşfetti. Artık o ister haftada altı gün bir eller tikisin ister serbest kalasın. İnsanoğlunun zihni kırıldı ve ortaya o çıktı. Yeni İnsan, otorite tanımıyor, hayatını yaparken borçlanmıyor, karnı aç, kıyafetleri eski bile olsa. Yeni İnsan ruhunun üstünde

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

İspanyol gribinin dünyayı kasıp kavurduğu yıllarda İstanbul bir yandan yangınlarla, bir yandan da salgın hastalıkla kavrulmaktadır. Zengin fakir ayırt etmeyen hastalık, yoksul evlerine de zenginlerin köşklarine de sığar, girdiği hanelerden birkaç can almadan çıkmaz. Haksız kazançla zengin olanların batıl inançlarından ve korkularından faydalanmak isteyenlerse evliyalık iddiasıyla bir düzen kurup çıkar sağlamanın peşindedir. Hüseyin Rahmi Gürpınar, çelişkilerle ördüğü romanında bir dönemin bütün aksaklıklarını göz önüne sererken okuru nefes nefese bir polisiyeyle baş başa bırakıyor.

Hakka Sığındık
Hüseyin Rahmi Gürpınar
136 sayfa, k.kapak 12 TL,
sert kapak 35 TL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

iskultur.com.tr facebook.com/iskultur ● twitter.com/iskultur ● instagram.com/isbankaskulturyayinlari ●

Kurucusu olduğumuz İş Bankası Kültür Yayınları
yeni kitaplarla büyümeye devam ediyor,

Pelin Özkan

kırmızı mantolu kız

Kız yaklaştı, yaklaştı, sokağın köşesindeki binanın siyah demir kapısını zorlanarak itti. Minik bir serçe gibi içeri süzüldü. Adam derin bir nefes aldı. Atını çevirdi, sevgiliyle oradan uzaklaştı.

Bir heykeltıraşın henüz tamamladığı eser gibiydiler, kaskadı. Tek farkları çıplak olmalarındaydı. Vitrinden yeni çıkmış kıyafetleriyle, bakımlı Arap atlarının üzerinde şehrin sokaklarını gören tepede durmuş, film izler gibi bakıyorlardı.

Kraków'a geldiğinden beri ilk kez dehşete kapıldı Oskar Schindler. Çamur kokan sokaklarda kendilerine kadar ulaşan çığlıklar silah sesleriyle yarışıyor, askerler insanları itip kakıyor, balkonlardan aşağı eşyalar yağıyordu. "Getto boşaltılıyor" diye düşündü. Çıplak dalların arasından yaklaştıkça netleşen bir renk gördü. Kırmızı mantolu küçük bir kız çocuğu defiledemiş gibi başı dik yürüyordu. Kızın yanından telaşa geçen kalabalık gruba takıldı gözü. Kendininkilerdi. Yani Schindler'in Yahudi işçileri. İşe yetişmek için askerler eşliğinde telaşa yürüyorlardı. "Artık fabrikada kalmalılar" diye düşündü.

Bir savaş vurguncusuydu Schindler. Kraków'a zengin olmaya gelmişti. Doğrusu olmuştuydu da. Hayatı boyunca harcasa bile bitiremeyeceği kadar para kazanmıştı. Yahudi ailelerin fabrikalarını el koymuş, sermayesini de onlardan almıştı. Onlar yönetiyordu, onlar çalışıyordu. Yahudi işçilere ücret vermesi de gerekmiyordu. Zaten işçilerin önceliği de para değildi. "Çalışırken güvende olacaksınız. Burada çalışmanız savaşın sonunu göreceğiniz anlamına gelir," demişti onlara ilk gün.

Gözleri taramaya devam etti. Küçük kızı göremince birkaç metre daha sürdü atını. Askerin teki birinci kattaki balkondan rastgele atı ediyordu. Dikkat kesildi, komutan arkadaşıyla bu. "Kalbi buz tutmuş" diye geçirdi içinden. İşte oradaydı kırmızı kız. Komutanın kurşunlarını isabet ettiği ve yere yığıldığı ilk kadının yanından geçiyordu. Keşke atının kanatları olsa da uçup o minik kıza alabilseydi. Kız yine görüş alanından çıktı.

Köşedeki duvarın önünde kolları bantlı bir grup erkek, başlarında bir düzine asker yan yana bekliyordu. Bir yanlarına geldi, bazılarına öne itti, tek sıra oldular. Önden arkaya saydı, yedi kişiydiler. Karşılarında Nazi nişan aldı, tek el ateş etti. Beşini anında devirdi. Kalan ikisinin gözleri fırlamış. Nişancı hâkiceketinde tozu silkti, onlara doğru yürüdü. İyice yaklaştı, önce öndekinin kafasına sıktı, sonra da arkadaşının. Üç kurşun yetmişti. Artık birer rakamdan ibaretlerdi: 7. Diğerleri birkaç adım geri çekildiler. Ama nişancının performansını takdir etmeyi de atlamadılar. Küçük kız, hızlı adımlarla yine kareye girdi sonra yine kayboldu.

Sevgilisi istik bakışlarla ona döndü "Lütfen geldim buradan," dedi. Adam duymadı. Bakışları ileride kamyonete bindirilen grubun arkasındaki küçük kıza yeniden yakalamıştı. Sanki girdiği korkusu çıkmasın diye ellerini kırmızı mantosunun ceplerine sokmuş iyice bastırıyordu. Kız yaklaştı, yaklaştı, sokağın köşesindeki binanın siyah demir kapısını zorlanarak itti. Minik bir serçe gibi içeri süzüldü. Adam derin bir nefes aldı. Atını çevirdi, sevgiliyle oradan uzaklaştı.

Birkaç gün sonra kız ceketli, göğüsünde Nazi rozeti, siyah fütür şapkası, ipek gömleği, değerli taşlarla kaplı iğneli kravatıyla evden çıktı.

Bahar olmasına rağmen tuhaf bir kar yağıyordu, gri. Arabasının üzerindeki yığından bir arı avuç aldı, ellerinin arasında ovdu. Kar değildi. Kafasını kaldırdı, toplama kampından gökyüzünü siyaha boyayarak tüm şehre yayılan dumani gördü. Arabasına atladı, bez dakika sonra oradaydı.

Yüzlerindeki maskelere rağmen öğürmekten kendileri alamayan kadın erkek yüzlerce mahkûm, toprağın altından patates soğan toprak gibi ceset çıkıyor, arabaların yakma alanına taşıyorlardı. Havada yanık bir el kokusu, midesi bulandı, mendilini çıkardı, burnunu sıkıca kapattı.

Yanan cesetlere çığlıklar atarak ateş eden çıyan kafalı askere bakarken çizgili kıyafetli onlarca mahkûm kamptan başka cesetler taşıdığını gördü. Birden onünden geçen el arabasında bordo bir leke fark etti. Eli yüzü kirden görünmez olsa da tanımıştı. Birkaç gün önceki kırmızı mantolu küçük kızdı bu. Kalbinde öyle büyük bir çığlık koptu ki koşup o devasa ateş atlamak, insanlığın içindeki şeytanla birlikte yok olmak istedi. Ama yapamadı.

Siyah fütür şapkasını eline aldı, üstü kül doluydu. Cesetler toz hâlinde binaların, ağaçların, arabaların, kıyafetlerin, insanların kafalarına yağıyordu. O anda kararını verdi. Artık kazandığı parayı ne yapacağı biliyordu. Kurtaracaktı onları: işçilerini, çocuklarını. Çünkü savaş bittiğinde yakınlardan değil Schindler'in Yahudilerinden dinlemeliydi dünya.

SPIELBERG, KENE ALTY. SCHINDLER

Okuması da izlemesi de zor bir hikâyedir Schindler'in Listesi. İnsandaki aklılmaz kötülüğün kapasitesi tokat gibi iner suratımıza, sarılsınız. Ama insanın ağladığını cesaret ve şefkat potansiyelini de görürüz. Avustralyalı yazar Thomas Keneally 1980'de Beverly Hills'de bir dükkânı girer. Sahibi sonradan adını Leopold Page yapan Poldek Pfefferberg'tir. Keneally'nin yazar olduğunu öğrenen Page, ona hikâyesini anlatır, elindeki belgeleri gösterir. O güne kadar pek çok Hollywood senaristine anlatılsa da dikkatlerini çekememiştir. Keneally ise çok etkilenir ve yazmaya karar verir. Roman 1982'de yayınlanır. Page kitabını şöyle açıklar: Schindler bana hayatımı verdi, ben de ona hayatımı verdim.

Schindler'in Listesi, 1993'te sinemaya uyarlanır. Steven Spielberg, filmi Martin Scorsese'nin yönetmesini ister. Ancak Scorsese, Yahudi bir yönetmenin daha doğru bir tercih olacağını söyler. Bunun üzerine Roman Polanski'ye gider Spielberg. Kraków doğumlu Polanski gettouden boşaltıldığı, kırmızı mantolu kızın sokaklarda yürüdüğü o gün oradan kaçtığına seviz yağındadır. Annesi ise Auschwitz'ten sağ çıkamaz. "Yönetmem," der ve görev Spielberg'e kalır. Holocaust'un gerçek dehşetini başka hiçbir film Schindler'in Listesi kadar etkili anlatamamıştır.

Kitap ve film aynı zamanda Schindler'in anısına bir saygı duruşudur. Yahudi atasözünün dediği gibi: Bir kişinin hayatını kurtaran tüm dünyayı

Okul için değil, yaşam için öğrenme* 25 yaşında!

Tek bir cümlemin ışığında, arkamızda büyük başarılarla dolu bir 25 yıl bıraktık. Türkiye'nin en güçlü ve aydınlık vakıf üniversitelerinden biri olduk. Kendine ve dünyaya güvenle bakan, heyecanlı enerjimiz olan tüm mezun ve öğrencilerimizle gurur duyuyoruz. 25. yaşımız kutlu olsun.

*Non scholae, sed vitae discimus

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Zafer Algöz

mamma li turchi...*

Günümüzden yaklaşık 500 yıl önce, Türk korsanlar Sicilya ve İtalya'nın sahil bölgelerine ani baskın yaptıklarında, çocuklar sokaklarda koşarak kadirgaların geldiğini çığlık çığlığa haykırmışlar. Mamma Li Turchi! Anneçim Türkler geliyor! "Türk gibi sigara içmek" ya da "Türk gibi kuvvetli anlamındaki kullanılır bir deyim elbette...

2002 senesinde kadınlar bir program yaptılar, biraz uzun ama güzel bir tabloları çıktı ortaya... İki çift, arabayla İstanbul'dan yola çıkacak. Yunanistan sınırından geçecek. Önce Selanik'te iki gün konaklama, sonra Igoumenitsa Limanı'ndan İtalya'ya feribotla geçiş... İtalya'nın cennet gibi güney sahilleri, Portofino, Positano, Illaki Capri Adası, ardından Fransa'nın güney sahilleri Nice, Cannes ve Cannes'ten St. Tropez... Dönüşte İtalya'nın kalbine, Roma'ya ve gelmişken Venedik hiç unutulur mu? "Aaaa görmekten olmaz" diyerek, "o olsun bu olsun"lar tartışıldı, nihayet 25 günlük uzun bir rotayı yapıldı. Günlere telefonlar, yazmalar, otel rezervasyonları tamamladı. Arabanın yurt dışı belgeleri de geldiğine göre "artık geri dönüş yok, kesin gidiyoruz" diyerek kaviletilmişti.

"Yola çıkmadan özel bir isteği olan var mı? Hani oralarda kesin girmeden gereken, almam gereken ya da gitmem gereken ya dayemem gereken bir şey..." Sonra oralarda suratla arasılmış dedi... Sıra bana gelince dedim ki: Bakın Dünya Kupası maçları var. Türkiye de uzun yıllar sonra kupada oynayacak... Avrupa'da nerede olursak olalım, gerekirse yolları bir kafe'de bile mola verim ve maçları izlerim. Ondan sonra gerginlik olmasın. Kadınlar önce bir ayy maayy dediler ama kader arkadaşım EFS bana destek çıktı. "Evet, ben de izlemek isterim" deyince, seyahatte çıkmadan aleni huzur sağlandı. Kerem, eskiden müthiş bir dansçıydı ve kendisine hep "efsane" denmesini isterdi. Biz de şakayla bile olsa herkesin izine "efsane" diye tanırız. Geçen yıllar içinde uzun saatlıklar, verilen aralar ve haddinden fazla kilolar da eklenince aktif dans bıraktı ve koskoca "efsane" den geriye sadece "EFS" kaldı...

Yirmi beş günlük seyahatte başımızda gelmeyen kalmadı. Igoumenitsa'ya gittik. "Deniz taşacılığından grevler", dediler. Mecburen Arnavutluk üzerinden çileli bir yolculuğa İtalya'ya, Bana Limanı'na nihayet kapazı attık. Kaldığımız hemen hemen bütün otellerde, çifte rezervasyon yapıldığını sandık büyüklüğünde yerlerde, o cehennem gibi sıcaklarda kaldığımız, buharlaşmıştı da oldu. Hani bir deyim vardır: nohut oda, bakla sofa... Onun gerçeğini İtalya'da gördüm yeminle... Her şeye rağmen moralimizi bozmuyoruz. Bir biçimde maçlarımızı da izliyoruz hiç kaçmadan... Geldik Amalfi Sahil'i'nin incisi Positano'ya... Kadın kuvvetleri "burada bir gün daha kalalım çünkü burada Capri Adası'na da gitmekmiş gibi" diye büyük verincebazar suratımız asıldı tabii... Sabah deniz yoluyla Capri'ye geçiş gece dönceğiz. İyi güzel ama... Öğleden sonra Türkiye-Senegal maç var. Kazansak ilk dörtteyiz. "Bu maç izlemeyemsem Capri Adası'nın iskelesinde üstümü başımı parçalarım, arsız ve zimam bir veket gibi ayağlarımı yere vururum, tepinirim, ağlarım" dedim. "Ama o gece özetlerini izleseniz olmaz mı? Şart mı yani naklen izlemek?" "Evet şart. Hatta bizim için kutsal bir göre. Tötem yapayız finale doğru gidiyoruz. Millîitkâmımız bile ihtiyacı var. Öyle değil mi EFS?" "Haklısın kardışım diye tabii... Seyretmekçesiniz, tati zehir olur sona. Şu ana kadar hep kazandık. Birakin, takımı ilk dördü sokalım."

Ertesi sabah Positano'daki otelden çıktık, iskeleye geldik. Büyük tekneye adaya giderken kadınlar olup boyunca konuştular. Capri'de bir kafe var, orada keskinle kahve ve dondurma yemeyeli lazımdır. Sophia Loren'in zamanında denize girdiği beach'var, Rudolf Nureyev'in ömrünün sonuna kadar kaldığı ev var. Ada turu yaptırın üstü açık arabalar var. Biz tabii hiç o konulara girmiyoruz. Aklimız kırıkma maç nerede seyredeceğimize... "Yahu bu Capri Adası sosyete yer. Burada belki de kimse kaç bile izlemiyorlar," diye karamsar bir bulutun içine giren sevgili kadeh yoldasım EFS'yı rahatlattım. "Merak etme burada çok kıymetli bir sanatçı arkadaşım var, bize ne gerekiyorsa çözer", dedim. "Vallahi mı? Kim? Niye hiç söyleyemdin?" "Kim olacak oğlum, Peppino di Capri tabii ki." Capri Adası'na iner inmez müthiş bir turist kalabalığıyla karşılaştık. Herkesin derdi, peşinliği, yiyelim içelim noktasında. Sadece iki Türk, kafayı bulmuş, beklemiş, Capri'ye girmiş...

kadın kuvvetlerinden fırcamızı da yedik hayırlısıyla, "Şu adayı gezelim görelim, sonra bir yer bulursunuz..." "Hayırrı olmaz, önce izleyeceğimiz yeri bulalım, biz sizi buluruz," dedik... Bizim kızlar, Sophia Loren ve Brigitte Bardot gibi üstü açık arabalardan birine atlayıp "Ne hâliniz varsa günüm" diyerek kayboldular... "Şöyle bir sağa sola bakalım" derken gözlerimiz inanmadık. İskele yanında sadece üstü kapalı bir kafe görüldü. Çok sık olduğu için içerideki dev peranelere rağmen kimse yok... Kapı girişinde ayaklı, küçük bir kara tahta var. Tebeşiri yazmışlar: World Cup Turkey-Senegal Live... Mutlulukla birbirimize sarıldık. "Maça daha iki üç saat var ama biz erkenden tribünde yerimizi alalım", dedik. İçeri girmeden önce EFS, spor çantadan millî takımımızın formasını giydi. Kırmızı beyaz Türkiye yazan kaşkolü de benim boynuma doladı. Girdik kafeden içeri... Televizyon açık, eski maçların özetleri var. O yaz sıcağındasız ekli biranın bir bitti, yenisi geldi. Maç heyecanı tam manasıyla Ankara şa'rmu gibi oldu... Kafeye üç dört kişi daha geldi, yenini aldı. Nihayet "takımlar sahaya çıkıyorlar" derken... Nereden ve nasıl geldiğini anlamadığımız, yaklaşık 50 kişilik Fransız bir turist grup, ellerinde Fransa ve Senegal bayraklarıyla mekânadaladılar. Kafalarından kıvamında...

Şarkılar, marşlar, Senegal'e destek veriyorlar. Önce bazı fark etmişlerdi: Millî takımın bazı ataklarında heyecanlanıcansında uyanırlar. Evet burada iki Türk varmış beyler. Özellikle kadınlarda el ve kol ve orta parmakla satışıyorlar. Dakikalar geçiyor, bılarlar mekânda şu gibi akyor, stres tavanda ama gol yok. Devre arasında İtalyan bot kapıtları geldi "Türkiye kazansın" diyerek bize destek verdiler. Kafanın dışından bakılıyolar zamanamıza...

İçlerinden biri dedi ki: Fransızlar böyleler. Önce sömürge yapıyorlar, sonravatandaşlık veriyorlar, günah çıkarmak için Senegal'i tutuyorlar. Şurayabakılsana 50 kişinin içinde 10 tane Senegal'lik, hepsi bize... Keşke demez olsaydı... EFS, kafayı buldu... Devamlı rıkbı tribüne Türkiye saydıyor... Sinkaflara da başladı... "Öğlum yapma, belki içlerinde Fransa'da yaşayan Türkler vardır, Capri Adası'nda maç bitmeden Carabinieri nezaretine düşmeyelim." Söylediğime pişman oldum... "Ulaaaann, aranızda Türk varısa bu maçta Senegal'i tutuyorsa... Onun anasını avradın..." Son anda ağzını kapamı cümleymî tamamlamasını diye...

Oksan dakikabitti. İtalyan kapıtlar "uzatmadıkazanın bari, şu şımarık Fransızları ağlatın" diye son bir destek verdiler... Allah'ın stresleni öceğiz! Uzatmalar daha başlamadan Fransız grup bir tezahürat patlattı, böyle şamata olmaz. Sanrı kaç maç yeni başlayırmış gibi. Bu defa bütün grup bize döndü. El bilekten, kol döşekten sallanıyor... Yine orta parmaklar gösteriyor. "Burada ne oluyor" diye kafanın dışına meraklı kalabalık toplanmışken... "Acaba sevgili dostum EFS oturduğu tabureyle kafayı dağıtır mı?" derken... Ümit Davala, kenardan gitti gitti. Cezasahı işine doğru sert bir kesme geldi. İlhan Mansız öne doğru koşarken bir baktık top gitti, Senegal'in yay ağlarından içeri girdi. Koca kale, helyum dolu bir balon gibi şişti. Maç bitiren gol. Altın gol. Ne altın, platin gol belki de... Koca kafede bizden bir ses çıktı... İnsanlar da oyle ses çıkmaz. Bütün takım İlhan Mansız'a koşarken... Biz de bir anda İtalyan kapıtları sarmaş dolaş oldu. Fransız gruplarında mekânı terk etti. EFS, peşlerinden yine saydı, hiç boş bırakır mı? Biralardan değil, mutluluktan sarhoş oldu. Kafeden kaçak hâlimiz yok. Aşkama kadorada oturdur. En nihayet üstü feribotunda Capri'yi fetheden kadınlar da geldiler. "Şu güzeli adaya geçi sadece kaç seyredip dönen başkışkime yuktorsuzdın başka, vallahi delseñiz..."

Geminin mini barına gittik. Kutlamaya doyamadık daha. Barmen, üstümüzdeki Türkiye formasını görünce garsonlardan birine selendti: Heey Ricardo... Mamma Li Turchi! "Capri'ye ilk defa mı geldiniz?" Nedense "İlk defa geldik ama sadəcəmiz izledik, dönüyoruz" dedim. "Çok meşhur bir şarkıcı arkadaşımız var, onu görmeye geldik: Peppino di Capri... Tanır mısın?" "Hayır ilk defa duyuyorum", dedi. Bu defa ben selendim: Heey Ricardo... "Do you know Peppino di Capri? O da "Tanıyıyorum, ilk defa adını duydum", deyince barmene dedik ki "Biz gitikten sonra... Anneçim Türkler geliyor ama bizim bilemediğimiz Peppino di Capri'yi dinliyorsunuz..."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <http://tanyet.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

*anneçim türkler

ANI KAFASI

Bu ay sizlere bir değil, iki değil, tam üç kitap önermeye geldim. Edebiyatın bir başka büyük ismi, son derece nevi şahsına münhasır yazar, canının içi Julio Cortázar bu ayki mevzumuz. 1914 Belçika doğumlu olan ancak hayatının önemli bir bölümünü Fransa'da geçiren yazar, 20. yüzyılın ikinci yarısındaki Latin Amerika edebiyatı patlamasının dev isimlerinden biri (cismiyle müsemma; boyu da yaklaşık iki metre). Cortázar, her ne kadar anti-roman türünün tipik bir örneği olan büyük romanı Seksekle tanınıyor olsa da ben size, okuması çok daha kolay olan, neşeli, oyuncaklı, ele avuca sığmaz, uçuk kaçık, çokça şıhırlı öykülerinden bahsetmek istiyorum.

Öykü okuması kolay, yazması ise oldukça zor bir edebî türdür, yazarnız bırakmak için çok az vakti ve alanı vardır, karakterlerini derinleştirmek için şansızdır. Her ne kadar romana göre daha az efor ve mesai gerektirdiği için yazmaya başlayan pek çok kişi tarafından tercih edilse de bence gerçekten iyi öykü yazabilen yazarları müstesna bir yere koymak gerekir. Ve evet, işte burada resme, öyküyü kendi içine kapanan bir kursusuz cisim olan "küre"ye benzeten Cortázar giriyor. Çünkü Cortázar'ın öyküleri iyi değil, olağanüstü. Bu sözcüğü her iki anlamıyla da kullanıyorum: iyiden de öte ve evet, olağanın dışında, büyüü.

Cortázar'ın yaptığı işi nasıl tanımlalı? Önce bildiğimiz dünyayı katman katman yok ediyor. Alıyor, eğiyor, büküyor.

Sonratekiğini işin içine katıyor, başlıyor dile oynamaya. Okumaya başladıkdan itibaren artık bir başka evrendesiniz. Göz geldiniz, Cortázar'ın muazzam zihnindesiniz! Şimdi sırasize geldi, izin verin, birazda sizinle oynasın. Kendinizi gerçekle, gerçekle ilişkinizi kopanın, Cortázar'ın alternatif gerçekliğine dalın. Tüm sesler, renkler, kokular değişecek, etrafınızdaki dünya biçim değiştirecek, yazar sizi büyük zekası ve hayal gücüyle son derece komik, absürt, şaşırtıcı, bilge ve nazık bir başka dünyaya bırakacak. Sorgulamayın; hıçkırıkça ağzından tavaşan doğuran adamın öyküsünü, haftalarca duran trafikte kaldıkları için arabalarında kendilerine alternatif bir hayat kuran insanların ilişkilerini, kedilerin aslında telefon olduklarını keşfeden adamın şaşkınlığını dinleyin.

Cortázar'ı zaman zaman beni korkutacak denli çok seviyorum. Beni götürdüğü yerlerle öyle sürreal ki bazen okurken "deliriyorum muyum" diye soruyorum kendime – ya da kitabı bitirip gerçek dünyaya geri döndüğümde etrafımın yavanlığından ötürü büyük bir can sıkıntısı duyuyorum. Ama hayır, siz korkmayın, aklınızı kayırmadınız, sadece aklın başka türlü işlediği bir yerdesiniz ve yer yüzünde böylelerin sayısı öyle az ki kendinizi seçilmiş azınlığın bir parçası sayabilirsiniz.

Bu yazıyı Pablo Neruda'nın şun çok sevdiğim sözleriyle bitirmek istiyorum: Cortázar okumakmış insan bir kader kurbandır. Eserlerini okumamak korkunç sonuçları olan, sinsi ve ölümcül bir hastalıktır. Hiç şefkati yememiş bir insanın durumu gibi. Kişi yavaş yavaş mutsuzlaşır... ve büyük bir ihtimalle azarazar saçları dökülür.

Sevgili Cortázar, iyi geceler, iyi geceler, iyi geceler.

Kendime, kendimi Amerikan edebiyatından uzak tutmam gerektiğini bir türlü öğretemedim. Her seferinde "belki bu kez olur, bu kitap çok övüldü" diye başlıyorum ve kucagımda yürek bir hayal kırıklığıyla son sayfayı çevirip olay mahallini terk ediyorum.

Son yılların çok konuşulan kitabı Nickel Çocukları'yla maceramda da aynı senaryo tekrarlandı maalesef. Kitap gerçek bir hikâyeden yola çıkılarak yazılmış. Yazar kitabını, Florida'da bir yatlı okuldaki sıyahı çocukların seneler boyunca öğretmenleri ve okul görevlileri tarafından ağır işkencelere maruz kaldıklarını, hatta kiminin hayatını kaybedip okulun bahçesindeki toprak mezarla gömüldüklerini ortaya çıkması üzerine kaleme almış.

Konu hassas, zor, vahşi. Bu tür kitaplar ele aldıkları konunun acımasızlığıyla üzerlerine bir zehir kuşanıyorlar. Yazar cesaretinden ötürü kutsanıyor, alkışlanıyor, kitaba büyük bir toplumsal misyon atfediliyor, eser bir büyük eleştirilemezlik pelerinine bürünmüş olarak çıkıyor karşımıza.

Edebiyata gerçekten değer veren, yaşamak için kelimelerin bünyesine ihtiyaç duyan bir okur olarak bunu kabul etmiyorum. Romanın bu tür bir misyonu olması gerektiğini ya da kendine böyle bir misyon biçen romanların karşısında saygıyla susmak zorunda olduğumuz savını da reddediyorum.

Nickel Çocukları bana sorarsanız oldukça vasat bir kitap. Çarpıcı konusu onu kesinlikle iyi bir edebiyat eseri yapmıyor. Karakterler derinlikli, kelimeler yavan, yazar zaman zaman "acı pornografisine" varan bir üslupla aktarıyor olanları.

Bu kitap bir kurgu değil gerçek bir olayı anlatan bir gazete yazısı olsaydı yaygı duyardım. Ancak konu edebiyat olunca kendisine "yazar" diyen kişinin bunun ötesinde bir şeyler ortaya koymasını bekliyorum. Okuru olayın dehşetini detaylıca anlatarak sarımsan ve bu yolla ona iyi bir eser okuduğunu zannettirmenin ötesinde bir şeyler yani, okuyucuyu etkilemek zorunda olmamalıdır.

Metin Uca

bir asır önceki salgını unutamayan ressam

Büyük salgın başladığında, dünyayı etkileyen bu grip felaketi Fikret'i okulda yakalamıştı. Tedavi için evine gönderilen Fikret de bu gribin nasıl ölümcül bir hastalık olduğunu dünyadaki pek çok insan gibi bilmiyordu.

1918 yılının İstanbul'una gidiyoruz şimdi. Eski, güzel, buğulu, muhteşem silüetiyle uzak payitahtımıza... Moda semtinde gösterişli bir konaktayız. Şimdi dördüncü dalgasını, varyasyonlarını konuştuğumuz, dünya çapında 3,83 milyon canını alan, ilkimizden 50 bine yakın insanı birdenbire hayatımızdan koparan COVID-19 salgınının atası İspanyol gribinin en yoğun yaşandığı zamanlardayız.

Gösterişli konağın odalarında ağlayışlar, haykırışlar yankılanıyor. Ama en çok ilk gençliğini yaşayan, hafif aksayan bir çocuğun çaresiz bağışları ortalığı kaplıyor. Oysa 15 yıl önceye gittiğimizde 1903 yılında aynı muhteşem konakta büyük bir sevinç havası hakimdi. Batmış Osmanlı'nın küflenmiş borçlarını düzenleyen Düyün-u Umumiye'nin müdürlerinden Mehmet Ekrem Bey ve eşi Emine Hanım'ın yeğane oğulları Fikret'in sağlıklı doğumu, karamsar yılların kasvetli havasını biraz olsun dağıtmış, konağın yüzü gülmüştü. Zor yılların seçkin ailesi, küçük Fikret için iyi bir yaşam, güzel bir gelecek için adımlar atmıştı. Yıllar hızla geçiyor, Saint-Joseph gibi seçkin okullarda eğitim gören Fikret, futbola da içli dışlı mutlu zamanlar geçiriyordu. 12 yaşındayken okumaya başlamıştı. Okuldaki arkadaşlarıyla yaptığı bir maç sırasında sağ bileğinden dayanılmaz bir sancı hissetti. Bileğin tamamen kırılması, yaşayacağı olumsuzlukların da ilk habercisi gibiydi. Ayak bileği kırığı binbir özen ve doktor girişimine rağmen yanlız kaynamayla bir ömür boyu sürecektir sakatlığının da başlangıcı oluyordu. Sakatlığın getirdiği gerginlik ve karamsarlık, 1918 yılında büyük bir acıya dönüşecekti.

Büyük salgın başladığında, dünyayı etkileyen bu grip felaketi Fikret'i okulda yakalamıştı. Tedavi için evine gönderilen Fikret de bu gribin nasıl ölümcül bir hastalık olduğunu dünyadaki pek çok insan gibi bilmiyordu. **Oysa salgın yıllar sürecektir, Gustav Klimt'en Munch'a** yaş, meslek, din ayırmadan milyonlarca insanı hayatından koparırdı, Mustafa Kemal Atatürk bile ölümün kıyısından dönecekti.

Anne şefkati, sıcaklığı, iltihamıyla geçen evdeki tedavi günlerinde küçük Fikret hastalığın ölümcül etkisinden kurtuluyor ancak annesi Emine Hanım yatağa düşüyor, günden güne hastalığın pençesinde erimesi Fikret'i daha da olumsuz ruhsal dalgalanmalarla sürükleyordu. Daha ağır semptomlarla yataktan kalkamaz hale gelen Emine Hanım'ın bir sabah cansız bedenine karşılaşıncaya hayat boyu sürecektir suçluluk duygusu ve dayatılmanın da temeli atılıyor, genç Fikret dönülmeyiz bir yolculuğa başlıyordu.

İspanyol gribi milyonlarca insan gibi sadece küçük Fikret'in annesini almakla kalmayacak, yeteneğiyle Picasso'yu bile etkileyecek, çok önemli bir ressamımızın, Fikret diye yansıttığımız Fikret Mualla'nın hayatını tam bir hüznün denizine dönüştürecek.

Annesinin kayından 40 gün bile geçmeden, babasının başlayan ve evliliğe uzanan yeni ilişkisi bu hüznü hayatın hızlandırıcısı oluyor. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde ünlü hekim Mazhar Osman'ın hastalarından biri olmaya uzanan süreçte, özellikle Mazhar Osman ona bulunduğu çevreden uzaklaşmasını önermiş,

Fotoğraf: Hfzı Topuz / Fikret Mualla, Rouvet'Kırmaz'ndaki atölyesinde, 1952

genç ressamımız Mualla, Zürih'e mühendislik eğitime apar topar gönderilmiş ama o mühendis olmak istemediğini biliyordu. Sakatlığında başladığı resim aşkı Fransa'da onu tüm dünyanın tanıyacağı sanatçı kimliğine yönlendiriyordu. Yıllar boyunca Paris, Montparnasse'da Saint Germain'deki her fırça darbisi her mutsuzluğa karakol ya da doktor kontrolüne gittiği her müdahalesi, annesine bulaştırdığı ve ölümüne neden olduğunu inandığı virüs ve onun ağır suçluluğunun izlerini taşıyordu.

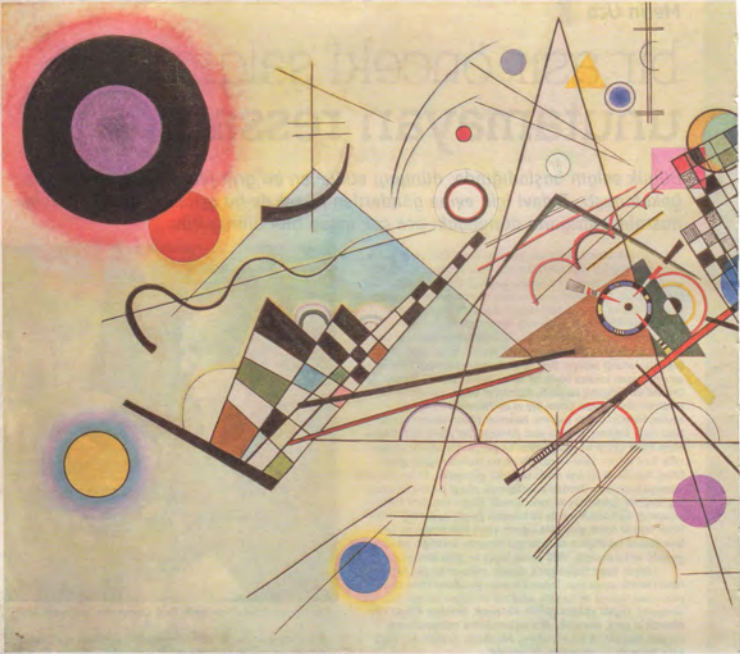
Bu arada Paris'in sokakları, sirkler, kahvehaneler, bohem hayatı muhteşem biçimde resmediliyor ama salgın ve virüsün mutsuzluğu, bir yaşamı huzurdan uzak süreklilikle kavgaya eden bir arayışa dönüştürüyordu.

Moda'da bir konakta başlayan, Paris'te kimsesiz mezarlığında bitecek bir hayat hikâyesi ve benzersiz Fikret Mualla'yı, 20 Temmuz'da ölüm yıl dönümünde bir kez daha anarken küçük bir virüsün yarattığı acılar çerçevesinde bizim de 50 bine yakın kayıpların içerisinde kim bilir ne benzer öyküler çıkacak kim bilir ne zaman anlatılacak sorusu beynini kemiriyor.

Bir salgınla hayatı değişen büyük ressamımız, İspanyol gribinin savuran kimliklerinden biri olurken, hayatının son zamanlarında hangisinin öyküsü ne zaman hatırlanacak...

**Sakatlığında
başladığı resim aşkı
Fransa'da onu tüm
dünyanın tanıyacağı
sanatçı kimliğine
yönlendiriyordu.**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rante.org>

Freudgaff/Getty Images

Wassily Kandinsky, *Composition 8* (Kompozisyon 8), Temmuz 1923.
Tuval üzerine yağlıboya, 140.3x200.7cm
Solomon R. Guggenheim Müzesi, New York,
Solomon R. Guggenheim Kuruluşu Koleksiyonu.

Marcus Graf

saf estetik

Kandinsky'nin eseri bir hikâye anlatmaz. Gerçekliği tasvir etmek veya çevremize bağlantılar kurmak gibi istekleri yoktur. Resimler akıl için değil, yalnızca izleyicinin göz ve duyguları için yapılmıştır.

Sanat Kafası'nın önceki iki sayısında Matisse'in nasıl rengi serbestçe kullandığını ve Picasso'nun perspektif ve figür kavramlarını nasıl temelden etkilediğini gördük. İki ressam da resim için yeni biçimlere doğru zemin hazırladı. Son olarak, 1910'da Wassily Kandinsky resmeyerönelik bu iki yaklaşımı birleştirerek, gerçeğin temsili reddeden ve resmin hikâye anlatımına dair vazifesini kenara bırakan soyut resimde öncü bir isim oldu. Radikal biçimci sanat yaklaşımıyla resim, sonunda tamamen otonom, biçimci ve öz-yönelimli oldu. 18. yüzyılın sonunda Romantik Dönem'de ortaya çıkan L'art pour l'art (Sanat için Sanat) kavramı Kandinsky'nin sanat anlayışına katkıda bulundu.

1866'da Moskova'da, eğitilmiş ve üst sınıftan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi Kandinsky... Çocukluğu süresince özel çizim derslerinin yanı sıra piyano, çello dersleri aldı ve 20 yaşında Moskova Üniversitesinde hukuk, etnografi ve ekonomi alanlarında eğitim gördü. 1892'de mezun olduktan sonra, üniversitede ders vererek hukuk eğitim kariyerine başlayan Wassily, dört yıl sonra, 30 yaşında, Münih'te Anton Azbe'nin sanat okuluna yazılarak ressam olmaya karar verdi. Kandinsky, 1900'de, eğitimine Münih'teki Güzel Sanatlar Akademisinde Franz von Stuck'un sınıfında devam etti.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Böylece kariyerinin başında, Alman dışı vurmucu hareketinin bir parçası oldu. Daha sonra işlerinde radikal, yenilikçi renk kullanımı ve figürasyonu bozma yönelimyle kendini belli etti. Resimlerinin gerçeklikten uzaklığını yine altın çizmek amacıyla çalışmalarına *Improvisation* (doğaçlama), *Impression* (izlenim) ya da *Composition* (kompozisyon) gibi isimler verdi. 1910'dan itibaren topyekûn soyutlamaya yönelim -İsimsiz (İlk Soyut Solutbuğa, 1910) veya Doğaçlama 10 (1910) gibi- onu, ilk soyutları sayılabilecek eserlerini üretmeye yöneltti. Sonraki yıllarda Kandinsky, soyutlamaları ve soyutlamış figürasyonlar resmetti. Ancak 1913 ve sonrasında *Siyah Çizgiler* ve *Işık Resmi* gibi eserlerle tamamen soyut estetik üzerine odaklandı ve böylece Avrupalı modern avangardın öne çıkan ressamlarından oldu.

Benim bu yazıda ele almak istediğim eser, ressamın sanatının daha olgun soyut döneminde Kompozisyon 8. Temmuz 1923'te, ilk soyut resimlerinden yaklaşık on yıl sonra tamamlanmış bu eser, şu an Kandinsky'nin 150' den fazla resmini koleksiyonunda bulunduran Guggenheim Müzesinde bulunuyor.

Bu büyük resimde, açık krem-sarı bir arka plan üzerinde daireler, üçgenler, dikdörtgenler ile düz ve kıvrımlı çizgiler bulunuyor. Resmin arkası, fırça darbeleri veya resimsel jestlere dair herhangi bir iz olmaksızın çoğunlukla tek renktir. Yalnızca eserinin tabanına doğru ışıklı ve havadar şekilde yeşilli bir alan açık renk zeminde parlayarak öne çıkar.

Geometrik öğelerden oluşan dinamik bir ana yapı orta plana yayılır. Her şekil farklı bir renk içerir ve çizgiler, şekiller, renklerden oluşan bir senfoni, gözü sürekli resmin bir noktasından diğerine çeker.

Yuvarlak parçacıklar köşeli olanlarla çıkışarak bir gerginlik oluşturur ve esere dinamizm katar. Ayrıca Kandinsky'nin sıcak ve soğuk renklerle oynayıp resme karıştık ve hareket ekler.

Eser, perspektif ve resimsel derinlikten yoksun olduğu için tamamen yassıdır. Kompozisyonunda şekillerden öte hiçbir form kullanılmamış. Şekillerinin renkleri grafikvari şekiller herhangi bir fırça izi olmaksızın uygulanmış. Böylece şekiller yassı duruma gelmiş ve renk alanlarına dönüşmüştür. Önceki dönem soyut eserlerinden daha kuvvetli şekilde resmin dışı vurmucu karakteri daha kavramsal ve yapısal bir biçime indirgenmiştir. Resim, yavaş ve oldukça mantıksal şekilde yapılmış. Son derece titiz bir şekilde hesaplanarak oluşturulan kompozisyonunda hiçbir rastlantı bulunmaz. Her şey dikkatli şekilde planlandı.

Ressamın daha erken dönem eserlerinin aksine Kompozisyon 8'de bizim dünyamıza dair figüratif, doğalcı veya gerçekçi hiçbir atıf bulunmaz. Wassily Kandinsky'nin geometri kullanımı, 1921 yılından itibaren ders vermeye başladığı Bauhaus'taki çalışmalarının sonucudur. O zamandan beri sanatsal felsefesi **geometrik öğelerin önemi** üzerine odaklıdır. Bauhaus'ta geçirdiği bu dönemde yapılmış, ikinci büyük teorik yazısı olan *Nokta ve Çizgiden Yüze*ye isimli kitap, Kandinsky'nin resim bilimi hakkında fikirlerini anlatır. Önceki önemli teorik yazısı olan, sanatçının çizgi, renk ve kompozisyon yoluyla iletişim kuran ruhani bir varlık olduğu fikrini ifade ettiği kitabı *Sanatla Ruhsallık Üzerine*'nin (1911) aksine, artık I. Dünya Savaşı öncesi tıvallerinde romantik, içgüdüsel ifadelerden, mantıksal şekilde düzenlenmiş kompozisyonlara odaklanarak resimlere geçiş yapmış.

Resmin anlamı nedir? Resmi nasıl anlayabiliriz? Nasıl deşifre edebiliriz? **İnsanlar sık sık soyut bir resmin önünde durup hayatlarına yönelik somut atıflar bulmaya çalışır. Resimde bir figür, bir tekne, bir ev görülebilir. Ancak bu atıflar tamamen aklın bir oyunudur.** Psikoloji algımız çizgisel bir anlam arayışına yönelik zira şekilleri anlayabilmek amacıyla çaresizce kendi dünyamızla bağlantılar arar. Nihayetinde bu arayış nafiledir.

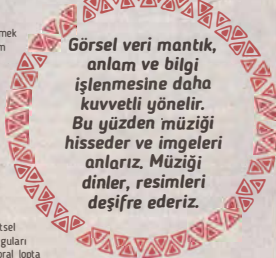
Kandinsky'nin eseri bir hikâye anlatmaz. Geçerliliği tasvir etmek veya çevremize bağlantılar kurmak gibi istekleri yoktur. Resimler akıl için değil, yalnızca izleyicinin göz ve duyarları için yapılmıştır. Kandinsky'nin resimlerinin estetik deneyimini gökyüzünü, manzarayı ya da denizi izlemekle karşılaştırabiliriz. Bu etkinliklerden bilgi kazanımı beklerin mi? Hayır. Denize bakarız çünkü denize bakmak bizi iyi hissettirir. Yorgun gözlerimizi dinlendirmek ve zihnimize düşüncelere dalmak için fırsat yaratır. Beyni neredeyse meditasyona aynı şekilde tetikleyen bu durum saf estetik olarak anlaşılabilir hatta buna meditatif bir deneyim bile denebilir. Aynı algısal yaklaşımı Kandinsky eserlerine, hatta soyut eserlerin çoğuna uygulamalıyız.

Kompozisyon 8, izleyiciye saf estetik bir deneyim şansı sağlar. Gözlerinizi açın, şekiller ve renklerin dinamik senfonisinin ruhuyla iz bir bakmasına izin verin. Bir enstrümantal müzik bestesi gibi, klasik bir Bach eseri, bir Coltrane caz parçası veya güncel elektronik müziğin oluşturduğu bir ses manzarası gibi... Kompozisyon 8'in estetiği sürekli soyut mana ve biçimsel bilgi arayışında olan zihnin sınırlarıyla çıkışmadan kalbiniz ve ruhuyla dokunmayı amaçlar.

Bu bağlamda Kandinsky'nin müzik sevgisinden de bahsetmek gerekir. Sanatçı, ressam olmadan önce yoğun şekilde çello çalmış hatta gençliğinde müziğin olmayı düşündüğü Müzige karşı duyduğu sevgi ve anlayış, müziğin dinleyici üzerinde bıraktığı psiko-ışitsel etkiyi anlamasını sağlamış. Müzik duyduğu müzda ses doğrudan beynin ışıtsel merkezine, beynin duyguları işleyen, merkezi temporal lopta bulunan işleme korteksine gider. Ancak görsel veri beyinde farklı şekilde işlenir. Görsel veri mantık, anlam ve bilgi işlenmesine daha kuvvetli yönelir. Bu yüzden müzikli hisseder ve imgeleri anlarız. Müzikli dinler, resimlerideşifre ederiz.

Kandinsky, müziğin etkisini tetikleyen resimler yaratmaya çalışarak imkânsız amaçlamış: insan figürleri veya dünyaya atfen diğer bağlantılar yerine soyut şekiller kullanmaması sebebi budur. Doğalci bir resim gördüğünüzde beyninizin mantık düzeneği hemen görülen imgeyi somut şekilde anlamlandırmak için işlemeye, bilgi üretmeye başlar. Ancak Kandinsky, resimleriyle aklımıza değil, ruhuyla dokunmak ister. Algısal psikolojiye yönelik bu farklı yaklaşımla sanata dair yeni bir anlayış ve yeni bir biçimci estetik türünün temellerini oluşturur. Kandinsky'nin yenilikçi yaklaşımı gelecek sanatçıların sanat anlayışlarını genişlettiği için son derece değerli. Ondan sonra nesiller boyu birçok soyut ressam onun açtığı bu yoldan devam ederek biçimci, bağımsız ve duyusal sanatı icra etti. Bu saf görsel estetik yaratma çabası sonunda resmi, temsil sorumluluğundan azat etti.

1933'te Naziler, Bauhaus okulu kapatmışlardı Kandinsky Almanya'yı terk etmek zorunda kalarak, Fransa'ya yerleşti. 1939'da Fransız vatandaşlığı aldı ve 1944 yılındaki ölümüne dek Paris'te yaşadı. Sürgündeyken ürettiği resimler bir kez daha değişerek, geometrik ve organik biçimlerin mütthiş bir sentezini resmetmiştir. Bu manada Kandinsky'nin geç dönem eserleri sanatsal yaşamının bir özeti olarak görülebilir. Eserleri, özellikle Amerika'da, kendinden sonra gelen soyut sanatçıları ilham için bir mihnak taşı oldu. Resimleri günümüzde de kullanılmakta ve ilham kaynağı olarak görülmektedir.

Emrah Akbaş

"tiyatrodur,
iyidir"

Erkan Can

"amadeus! bir edebî fantezi"

Peter Sheffer tarafından kaleme alınan, dünya müzik tarihinin unutulmaz bestacıları **Wolfgang Amadeus Mozart** ile **Antonio Salieri**'nin eşsiz hikâyesi **Amadeus**, İyil Kasapoğlu yönetmenliğinde yeniden sahnelenerek Çolpan İhan-Sadri Alişık Tiyatrosu ve Plus Entertainment iş birliğiyle kapalı gişe sahneleniyor. Yılın en çok ses getiren oyununda Salieri karakterine Selçuk Yöntem, Mozart'a **Okan Bayülgen**, Costanze ise **Özlem Öcalmaz** hayat veriyor. **Amadeus**'u, Selçuk Yöntem ve Okan Bayülgen'le konuştuk.

1983 YILINDA SALIERİ'NİN UŞAĞINI OYNAMIŞTİM

Amadeus oyunu 14 yıl sonra tekrar sahneye taşındı. Nasıl keşişti yolunuz?

Selçuk Yöntem: Kerem Alişık beni aradı. **Amadeus**'u sahneye koymak istediklerini söyledi. Ben de "Güzel fikir olabilir" dedim. "Dört dörtlük olması lazım," dedim "yoksa böyle büyük oyunlar müsamere gibi kalabilir." Bir ay üç günlük prova ile sahneye çıktık. Kerem'le konuşmadan bir gün önce Sadri Alişık'ı rüyamda gördüm. Kendisiyle hiç tanışmamıştım. Muhtiy güzel gölerle bana göz kırptı.

Okan Bayülgen: Devlet Tiyatrosunda iki versiyonu var. Bir tanesi 1983'te, diğeri 2006 yılında oynandı. İkinci versiyonda ben Salieri'nin uşağını oynuyordum. Konservatuvam birinci sınıfıydım. Yani yolum ikinci defa keşiyordu. O versiyonda rahmetli Alev Sizer, Can Gürzap ve birçoğu aramızda bulunmayan çok önemli oyuncuların bulunduğu kadroda konservatuvam öğrencisi olarak çok müteakkebir bir şekilde oynuyordum. Yıllar geldi, geçti. 56 yaşında dünyanın en yaşlı Mozart yorumcusu oldum.

Biraz oyun hakkında bilgi verir misiniz?

S.Y.: Çok ustaca dramatize edilmiş bir konu anlatılıyor. Mozart diye harika bir çocuğun adı duyulmaya başlıyor ve Viyana'ya geliyor. Saray bestecisi Salieri, Mozart'ın bestelerini çok iyi anlıyor. Dehşet bir şekilde kıskanmaya başlıyor. O'nun müziğini anlayacak zekayı veriyorsun, onun kadar iyi beste yapma zekasını niye vermiyorsun diye Tanrı'ya hesaplaşmaya giriyor ve Mozart'a kötülük yapmaya başlıyor.

O.B.: Bu bir edebî fantezi. Ama insanı düşünmeye yönlendiren, üzerine çok konuşulacak bir fantezi. Hem sanatçının ilahi yeteneklerinin hem Tanrı-sanatçı ve sanatçı-sanatçı ilişkisinin hem de dönemin siyaset, müzik, sanat tarihinin incelendiği felsefî bir iş.

ELİNİZİ KOLUNUZU SALLAYAY SALLAYAY TARIHİ İŞLERE GİREMEZSİNİZ

Dönem oyunu oynamanın bir zorluğu var mı?

O.B.: Dönem oyunları zordur. Çünkü iyi dramaturgi gerektirir. Elinizi kolunuzu sallayay sallayay tarihi işlere giremezsiniz. Bu bir televizyon dizisi değil. Seyircisi bilinci, akıllı ve entelektüel. Dramatürjide yaptığınız bir hatayı ya da bilgi eksikliğini hemen fark edebilir. Bundan dolayı o bilgede ve o kabiliyette oynamak gerekir.

S. Y.: Sakalından peruğuna her şeyine o dönemi ve dönemin dilini iyi bir şekilde seyrete aktarmak gerekir. Hem keyiflidir hem de meşakkatli.

Kısıtlamalara rağmen sizi yalnız bırakmayan önemli bir seyriniz var. Bu çok kıymetli. Bu size nasıl hissettiriyor ve sizce nedeni ne?

O. B.: **Amadeus** seyrircisi inanılmaz

yapmadan sabırla beklediler. Kısıtlamalar onlara engel olmadı. Alınan yoğun tedbirlerle ara ara da olsa bir araya gelebildik. Gerçekten de kıymetli bir seyrircimiz var. Hepsine tek tek teşekkür ediyoruz. Ayrıca **Amadeus**, ülkemizde uzun bir süredir oynanmıyordu. İyil Kasapoğlu'nun bu oyunu muhtiy bir şekilde sahneye koymuş olması, Selçuk Yöntem'in varlığı, çok iyi bir oyuncu seçkisi ve performansı... Tüm bunlar izlemesem olmaz ya da bir şey kaçırmış olurum duygusu uyandırıyor.

Pandemi dönemi sizler için nasıl geçti, hem tiyatrolar hem de oyununuz açısından değerlendirir misiniz?

O. B.: Pandemi süreci bizler için de oldukça zor ve yalnızdı. **Amadeus** için büyük bir ekip çalıştı. Aylarca prova yapıldı. Tam emeğinizin en lezzetli kısmına geliyorsunuz, bir anda akla hayale gelmeyecek bu durumla karşı karşıya kalıyorsunuz. Hepimiz için büyük ve bilinmezlik dolu bir süreç. Üstelik kapalı gişe sahneleniyorken, perdenin kapanması bizi çok üzdü. Seyircimizde daha çok bir araya gelmek için sabırsızlanıyoruz.

Kapanmalar, açılmalar derken **Amadeus**'u yeniden izlemeye başladık. Sahnelere dönmek nasıl bir his?

O. B.: Çok güzel. Yine kapalı gişe ve yine ayakta alkışlayan seyirci. Çok izlemişiz. Heyecan, mutluluk, özlem... Hepsi bir aradaydı.

AMADEUS HAKKINDA

♥ Sahne önünde **35**, sahne arkasında da **20 kisi**den oluşan toplam **55 kişilik** kadroya sahip.

♥ Oyun için el yapımı şapkalar ve **40 adet peruk** tasarlandı, dönem makayaları ise **Noriman Eröz'e** ait.

♥ Oyunda **40 adet el yapımı** müzik ve özel olarak imal edilen **40 adet dönem ayakkabısı** bulunuyor.

♥ **78 farklı kostüm**, altı farkli atolyede **tam iki buçuk ayda Nalan Alalay** tarafından hazırlandı. Kostümler için **1000 metreden fazla kumaş** kullanıldı.

♥ **Koroda 12 kişi**, **orkestrada ise 10 kişi** yer alıyor. Oyunun müzik direktörü **Volkan Akkoç**.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

OYUN TAKVİMİ

8-29 Temmuz, Zorlu PSM, İstanbul

telef olmaya dair notlar

Hemingway'in kaza geçirip güç belâ eve dönen kedisini tüfeğiyle, "huzura kavuşturma" hikâyesi beş kitanın sanal ortamlarına yayılmış, sulugözlü cellât sulugözlü hayranlarının gözünde iyice kahramanlaşmış.

Telefon üzerine iki denememde yazdıklarım karşı yaşıdıklarım akıllanmadığının göstergesi: 2017 yılı sonunda, 'akıllı telefon' edinmek zorunda kaldım, çünkü çevremde daralan çemberin baskısına dayanamadım: Acz, basiretyoksunluğu, seldi sürüklenen çöp semptomu ne söyleseyeridir.

Akıllı telefonun marifetlerini hiçe saymıyorum, direnci kıran biraz da onlar zaten. Sonra, kaptırılıyor ve bir tür teslim alış gerçekleşiyor: **Mutlu tutsaklar diyarı için geçerli pasaport.** Aracın cazibe alanını genişleten çok sayıda işlevden ana eksenini oluşturan iletişim konusundaki 'yararları' öne çıkarılıyor doğal olarak. Sınırsız süre konuşma olanağı tanıyan WhatsApp uygulaması başta ediliyor elbet. Benimse telefon marazımın

katsayısını doruğa

tırmandırıyor o "olanak" çünkü çevre(!) WhatsApplı kişilerle dolu taşıyor.

Herşeyden önce. Neden süresiz konuşsun ki? Sırf 'bedava' olduğu için konuşukça konuşmanın ağır bir sapkınlık cinsi olduğunu düşünüyorum ben. Üstüne üstlük, işin içine kamera kullanımları sokuyor bu uygulama ve insanı zor duruma düşürüyor: Arayana beni görme hakkı vermek istiyor muyum bakalım? Onu görmek istiyor muyum? Kameranızı kapalı tuttuğunuz için kırılıyor sizi arayan şu işe bakal!

Anlaşılan, her an iki dirhem bir çekirdek, hazır ve nazır, akıllı telefonunuzdan taciz edilirim kaygısıyla oturacakınız evinizde: Bunun mahrem sınırsız ihlâl olabileceği akla gelmeyecek.

WhatsApplılar, öte yandan, aramakla kalmıyorlar: Gönderiyorlar da. Orada da sınır süre tanımayanların nüfusu yüksek, engellerseniz küsüyorlar. Birçok yakınınız sıkıştığında sizi arayabilsin diye sesini açık bırakmak zorunda olduğunuz aygıttan gelen çınnlı sesle sabaha karşı, uykunuzdan sıçrayarak fırlıyorsanız, densiz bir tanıdığınızın uykusu kaçımsı olduğu için!

Akıllı telefon iletişim yollarını çeşitledi kısa süre içinde: Facebook, Skype, Zoom ve benzeri uygulamalar üzerinden konuşa görüşmeler, toplantılar, etkinlikler günü geçeyi kaplamaya koyuldu. Çevridışı yaşamak için tek gereken: Göze almak.

Çokparmaklı (polydactyl) kedî konusu son dönemde dallanıp budaklandığına bula Hemingwayyaşam öykülerinin payı azımsanamaz, bir de dolayısıyla geçiren kimi mektuplarını İngilizce konuşanlara parparazzi eğilimi kültür dünyasında da görülmüş. Öte yandan, çok parmaklı kedilerin anıvatanı zaten İngilizce konuş

uyandır. Bir handikap sayılmaz dört parmaklı fazla insanın, tersine, kapı bile açılabilir o pençeyle. Beterin beteri, tek pençe yetiyor serçe avlamaya.

Hemingway'in kaza geçirip güç belâ eve dönen kedisini tüfeğiyle, "huzura kavuşturma" hikâyesi beş kitanın sanal ortamlarına yayılmış, sulugözlü cellât sulugözlü hayranlarının gözünde iyice kahramanlaşmış. Anekdot aktardığı mektubu Esperantocaya bile çevrilmiş olabilir. Ekşilik yaptığının farkındayım. Nesnel davranmadığım portreler arasında yer aldığını itiraf etmeliyim

Hemingway'in, hoşlanmıyorum yazdıklarından, onu yere göge koyamayanlardan da uzak durmayı yeğlerim.

Gelelim, Florida KeyWest evinde yüzlerce çokparmaklıyı ağırlamasına hiçe saymıyorum işte. Hemingway ayrıca çokşekiller familyasındandı. Ben ki megalomani savunucusu bir tekeşli olmanın yanı sıra, tek kedi için sevinlerdimim, kargı uca saygı duyuyorum, a rada kalanları sevmem buna karşılık.

Key West evi müzeymiş. Ziyaret listeme gireceks, yalnızca Ernest'in kedilerinin soyu işi temsil edildiği için: 2018 sayımında 57 çokparmaklı saptandığını Wikipedia'dan öğrendim.

Kyreneli Synesios'un Kelliğe Övgü'sünün ilk baskısının kapak tasarımı bana aittir; böyle, birkaç başıbozuk 'çalışma'm dolayışma çıkmıştırl

Kitabı bir dizinin ilk örneği olarak seçmiş, kendim dahil beş okkallı kelin önsöz yazmasını istemişim açık söylemek gerekirse keyif alarak o işi yaptıklarına tanık olmuştum.

Yirmi yıl geçmiş aradan. Bir kere daha basıldı kitap, Sel Yayıncılık'ta; sessizce savuşturulduğunu gördüm kapağımın, kederini içime attım. Öte yandan en az birkaç milyon kelin yaşadığı bir ülkede işi topu iki-üç bin okura ulaştığını bilmek o kitabın, doğrusu üzücü bilgi.

Gel gör ki kelliğ yalnızca kellerin tasası -meğer- değilmiş.

Harvardlı uzmanların JAMA Dermatoloji'de yayımladıkları bir tür 'ampirik' araştırmada kellerin çekici olmamak bir yana, pis (!) ve hasta görünümlü oldukları, dahası yeterince akıllı olmadıkları yolu gördüğünü rastlanış, sonuçturmayla katılanların % 6.2'si kellerle işverilmesi gerekliliğinin üstünde durmuş.

Kelliğe Övgü'de yazdığım önsözde "Kellerin çekici olmama" sorununun söz konusu belli ki haklıymışım.

Nilay Örnek

İyi şeyler
Kafası

"düğmeli" köyün muhafızları

Özenle yenilenmiş bir düğmeli evin avlusunda çay içerken tanıştık Tolga Özgüven'le... Babadan, dededen Ormanalı. İstanbul'da doğup büyümüşse de ailesinin köyü kalkındırma, göçü önleme, oradaki yaşamı, mimari ve turizmi canlı tutma çabasıyla ailesinin köyüne dönmüş.

Ormana, Antalya merkezine 170 kilometre uzaklıkta eski bir yörük köyü. Toroslar'da, Manavgat Çayı'nı besleyen derelerin arasında kurulmuş bir yer. İbradı ilçesine bağlı. Altınbeşik Mağarası, yıkları atları, 1100 yıllık anıt kestane ağaç ve doğasının yanı sıra kendine özgü mimarisi, tarihi "düğmeli" evleriyle de meşhur. İstanbul'da her gün "gidene" üzülür, gidenin en azından kayırdı tutmaya çalışır, doğuya, güzel mimari yapılarına ve onlarla özdeşleşen başka bir yaşam tarzına yas tutarken, bir dağ köyünde bu kültürel mirasın bir hareket ve emek, bir konuma hikayesi görmek benim için mutluluktu etti.

BİR ÇAY İÇİP KAÇACAKKIN

Bunalıcı bir haziran gününde, her yarım saatte bir, "Bu nasil güzel, nasıl etkileyici, nasıl ulu bir doğa" diye diye dağ yollarından ilerleyerek ulaştık Ormana'ya. Amacımız köyde bir çay içip İbradı'nın merkezindeki -ki Akseki'de de varmış- "düğmeli" evleri görmekti.

Özenlenilenmiş bir düğmeli evin avlusunda çay içerken tanıştık Tolga Özgüven'le... Babadan, dededen Ormanalı. İstanbul'da doğup büyümüşse de ailesinin köyü kalkındırma, göçü önleme, oradaki yaşamı, mimari ve turizmi canlı tutma çabasıyla ailesinin köyüne dönmüş. "Gazeteciyim" deyince biraz ilgi olur, insanların "anlatıcı" damarı hareketlenir. İş göç muhabbeti yapmadık, belki ilgili insanlar olduğumuzu belli etti, Tolga Bey o sırada avluda bir şeyler yapıp çimen herkeş köyü gezdirmeyi teklif etti. Biz iki kişi takıldık peşine, sahip oldukları butik otel aracılığıyla bu düğmeli evlerin hem içlerini gördük hem de sokak sokak, ev ev gezerek, demircisinden baltalara sap yapan abisine mahalledekilerle muhabbet ederek dinledik köyü hikayesini.

Amacım turistik bir yazı yazmak değil, tersine göç yaratmak, onarmak, bir ekonomi ve bilinç oluşturmaktır. Düğmeliler iş ve anlam yapmakla bir şeylerin korunabilirliğinin örneğini gösterebilmek. -Ha çok güzel yerler o ayrı, gerçekçiliği görürseniz adımıza güzel anarsınızdan da eminim!

"KÖYE DÖNÜŞ" PROJESİ

Deniz seviyesinden 1000 metreyükseklikte, oksijeni bol, serin bir yer Ormana. Kışın kayıtlı 700, aktif olarak 350 kişinin yaşadığı köyün nüfusu, yılların emeği sonucunuz 5000'e kadar çıkabiliyor.

Burada göç, çok uzun zamandır bir mevzu. Rahmetli Aydın Özgüven'in bir kaydı dinledim, "Gençler, güçleri yettiğince uzaklaşıyor; kimi Manavgat kimi Antalya merkez kimi de İstanbul gibi büyük şehirlere gidiyor yaşamak ve çalışmak için... Oysa burada sigortalı, cazip iş ve aş olursa bu tersine dönebilir," diyordu.

Köyü kalkındırma "inadına" ilk 1905 doğumlu Abdullah Nevzat Özgüven başlanmış, okula yarıdından yol genişletilemiş, köye su getirilmesinden duvar yapımına her şeyle bizzat uğraşmış, yatırım yapmış. Hatta kendi adınahâlâ işleyen bir de vakıfkurmuş. Onun 1998'deki vefatından ardından bayağı hayalının bir bölümünü İstanbul ve İngiltere'de geçiren oğlu Aydın Özgüven devralmış. Yakın zamanda vefatına kadar da eşi Jane, çocukları Selin ve Tolga'yla birlikte bölgeye yerli ve yabancı turistlerin gelmesini sağlayan "bilinçli" tanıtım ve girişimlerde bulunmuş Aydın Bey. 2012'de başlayan en büyük projeye "Köye Dönüş" adı verilmiş.

ÜÇ KUSAKTIR UĞRAŞIYOR

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

Fotoğraflar: Sinan Hamamsarılar

hem en hepsi yarı yıkık ya da büyük onarım gerektiren hâledeki düğmeli evlerin restore edilip yaşama döndürülmesi olmuş. Daha önce birer "masraf kaposı" olarak görülen evlerin hem ilgi çektiğini hem de turizm ya da satış geliri de getirdiğini gören bölge halkı da evlerini ayağa kaldırmaya başlamış. Düğmeli ev yapmak bir uzmanlık gerektiriyor, az kalan ustaların sayısı üçe katlanmış, gençler bu işi öğrenmeye başlamış.

Dedesinin ardından babasının da vefatıyla, işi, tanıtım ve kalkındırma misyonunu devralan Tolga Özgüven, bölgenin evlerini, yapı ayrıntılarını, Eryman Antik Kenti'ni, yörenin geleneksel sanatlarını ve doğal güzelliklerini kayıtlı, teklemekten, kimi zaman da eski ve yeni fotoğraflar karşılaştırmasıyla anlatıyor. Minik bir köy dersiniz, avlusunda tanıştığımız restoranda da Antalya ve bölge hakkında pek çok farklı dilde onlarca kitap toplanmış, sergileniyor.

Bu arada -gerçekten- dünyaca ünlü Pakistan markası Elan, bölgeden çok etkilenecek "Elan Lawn 2021-Ormana" isimli kostümlerin her birine Türk kadın isimlerinden oluşan bir koleksiyon çıkarmış, -harika görünen- çekimleri de Ormana'da yapmış.

NEDİR BU DÜĞMELİ EVLER?

Tururuzun sonunda Tolga Bey'e, "Siz anlatırken bir video çekebilir miyim?" diyor. "Sizde blog var mı, ona göre uzun ya da kısa anlatabayım," diyor. "Bizde her şey var, siz anlatın," diyorum. Ormana 850 yıllık bir köy," diyerek söze başlıyor, "450 senelik bu yapılaşma, 250-300 sene gibi en eski düğmelilerin yaşları."

Düğmeli evlere yığma taş ve yörede yetişen katranağaçlarından yapılan kalaslardan oluşuyor. "Hatıllı sistem" imiş bunun adı.

Düğmeli evler çok uzaktan bile farklı olduklarını belli eden ilginç yapılar. Duvarlar, her 30-40 santimide bir kendini tekrarlayan hatıllar, yani yatay kalas taşıyıcılar var. Bu taş taşıyıcıları hem evlerin içinden hem de dışından dışarı taşan ve dolayısıyla görünen dikey kalaslar tutuyor. Üstteki kalasa geçiş, alt taraftakine kabur deniliyor.

Altta aşıp aşıp bir kerkir var, hatlı o kerkige geçiyor. Yığma taşları hatıllar tutuyor, geçiş ve kaburlar da bir düğme gibi hatılla taşları kaldırıyor.

Yöre halkı, hiç harç kullanılmayan bu "kuru" yapıım tekniğini kullanırken çevredeki antik kentlerde de yığma taşları da evlerine katmış, ara ara görüyoruz.

Bir köyden gitmek kolay ama oraya dönüp orası için para ve zaman harcamak, kimi zaman umutlanıp kimi zaman kızılmak kimi zaman da yalnız hissetmek olası. Ama Toros Dağları'nın göbeğinde bir köyü, ilginç mimarisi ve geleneksel yaşam tarzını görmek, bir köyü, bir köyü, bir köyü...

Can Yılmaz

Amcamı almasak! kaça olur?

Bilinci bir makineye yükleyip, bedeni geri dönüşümlü doğa dostu sakı yapma fikri beni biraz korkutuyor yalan yok. Amcamı niye belediye bahçe marketinden parayla alıyorum. "Amcanız artı begonvil 29.90."

Hayatın anlamı, ustam ve kıymetli büyüğüm Arthur Schopenhauer "Birey için ölümsüzlük istemek, bir hatayı sonsuza dek sürdürmek istemekle aynıdır" diyor, yine pesimistliğine dibine vurduğu "Ölümlün Anlamı" adlı kitabında, belki de "Die Welt als Wille und Vorstellung" adlı kitabında ya da aslında adı bal gibi "Allah beni nasil biliyorsa öyle yapısın" olabilecek bir kitabında. Sanıyorum, Almanca'da böyle sıcaık bir yaklaşımla ifade edip zihinlere kazıyacak ayarda söz dizisi bulamadı büyük filozof. Bir Almanca bilsem, yazdıklarının altına imza atmakla asla çekinmeyeceğim, karamsarlığın ağababası Schopenhauer, Neşet Ertaş'ın "Ah yalan dünyada, yalan dünyada... Yalandan yüzüm gülen dünyada..." şeklinde iki satırda zihinlere nakış gibi işlediği yaşam özetine, ömrünün 70 yılını vermekten çekinmedi ama hepimiz onun kafada değil, ölümsüzlük peşinde, sonsuza kadar yaşayan süper ölümsüz olmanın telâfındayız içten içe...

Sonsuza kadar yaşamının sonuçlarını aklınızda bulundurmakta fayda var; tüm arkadaşlarınızdan, ailenizden, sevdiklerinizden daha uzun yaşayacaksınız, tabii onlar sizden evvel kayıt yapıp "bize halinden birer 500'er yıl veriver" ustamı demedilerse... **Sonsuzluğun bedeli ne olur bilinmez ama bütçeğe göre uzun yaşam önerisi yakın gelecekte telefonumuzda düşecek bir mesaj kadar yakın, "Sizi; polis, asker, savcı veya uzun yaşam uzmanı diyerek arayıp, hesap ya da kimlik bilgilerinizi..." Aman hal**

Ölümsüzlük için iki tanım göreceli olarak daha akla yakın geliyor. İlki şu: Asla yaşlanmazsınız ve doğal olarak oluşan tüm kanserlere karşı bağışıklığınız vardır ve vücudunuz asla yıpranmaz. Ama yargılamak, kaza ve nükleer savaş gibi sizin kontrolünüz dışında olan Ali Cenab oyunlarında Z raporunuz masaya gelecek, helva malzemesi bakkala sipariş edilecek. İkinci seçenek ise süper ölümsüzlük, yani büyük seçim. Yukarıdaki tüm avantajları arı karada ölüm yok. Hiçbir şey seni öldürmeye. Evrenin sonuna kadar sabahlar olmasın. Ama minicik bir ayrıntı var; seni tanıyan herkes terk-i diyar eylemiş, amel defteri kapanmış, tabiri caizse şu yalan dünyada "tıği teber, şahı merdan" kalımsız ve o kadar kazık kalmışsın ki insanlık gözünün önünde evrim geçirip Kırmızı Panda'ya dönüşürken mala bağlayıp olanı biteni seyrederken, 648 yıl önce yengeyle kavga ederken, gönül telini titretsen ses tonuyla "öldüm de kurtuldu" diye bağırıp evinin duvarlarında yankılanan naldarının yuzyıllar öncesinden kulağında çinladığını düşünsene, demez misin ki "ah keşke ölsüydim de 180 yıllık komşunun göz altlarına peyda olan kırmızı tüylerini görmeseydim!" Yüreğin yetecek mi bu karşılığa? Gel sen yine hastalan, kaza yaş ya veya tansiyondan git, en güzel, hiç uğraşma. İyi bilirdik diyelim konu kapansın.

Bizim kuşağımızdan önce yaklaşık 100 milyar insanın yaşadığı ve öldüğü tahmin ediliyorverse bunlardan hiçbirini ölümden sonra yaşamın varlığını doğrulamak için geri döndürmedi, yani zaman zaman dönen var da hikâyeleri cılız, "beyaz ışık gözümlü aldı, rahmetli ninem ense kökümürünce kendime geldim sonra da uyuydım"dan bir tık ötesi yok elimizde. O yüzden öl ki sen, en iyisi makul bir süre yaşave öl! Orta Çağ Hristiyanları ne diyorlardı: "Mum ışığında körükü babasına yazdıkları kitapları mı?" "Ölmenizi düşünün, bu dünya neymiş de..."

Dini dünya görüşünde zaten ölmeniz gerekiyor. Hesaplaşma, ifade verme, doğrular, yanlışlar, ahlaki değerlendirmelerdenken elimizde bir güç kalıyor bu dosyanın kapanması için, uzun uzadıya bir açıklama da gerektirmiyor. İnanç bir insanın zaten olması ve tükettiği oksijenin hesabını vermesi gerekiyor, "Allah ölmeni istiyor" başka bir izaha da gerek yok.

Birçok insan ölümden korkar. Sınırsız bir yaşam fikri birçok insan için arzu edilir hâlde. Dünya ölümsüzlüğü mümkün kılmak için çeşitli önlemler üzerinde çalışan araştırmacılar da var. Mesela Rus milyarder Dmitry Itskov, 2045 yılına kadar insanları ölümsüz kılabilceğine inanıyor. Ancak onun fikrine göre, insanlar artık kendi bedenlerinde olmayacak. İnsan bilincini çeviri için bir avatara aktarmak istiyor ki bu bende de zaman zaman oluyor, fazla belgeselden oluyor bu, beyinde topraklama yapıyor. Çeviri için avatar, Samsung Bafra pidesi yiyebilecek mi? Elbette hayır. Pide bile yiyemeyen bir sen, 1000 yıl yaşasan kime ne? Hatta sana ne?

Bilinci bir makineye yükleyip, bedeni geri dönüşümlü doğadostu sakı yapma fikri beni biraz korkutuyor yalan yok. Amcamı niye belediye bahçe marketinden parayla alıyorum. "Amcanız artı begonvil 29.90. Alman sakslarda bugün indirim var..."

Hızla ilerleyen teknoloji sayesinde insan ömrü geçtiğimiz yüzyılda zaten çok arttı. 1900 yılında, doğumda doğan ortalama yaşam beklentisi sadece 31 idi. Şimdilerde 60 yaşa "orta yaş" diyor doktorlar 11 ilaık mürrekbe ki kurumamış bir reçeteyi 60 yaşındaki abimize uzatırken... Evvallah kabul, insan ömrünün uzun olması konusunda büyük adımlar atıldı ve henüz daha yeni başlıyoruz. Uzun ömür nihai hedef değil, ana hedef ölümsüz olmak, çılgın bir bilim adamının peşine takılıp "Kırmızı Panda"ya dönüşmek de hoş değil ama umut iyidir, insanı genç tutar. Her şeyden önce ölümsüzlük, kaynaklar üzerinde bariz bir baskıya neden olacaktır. Yaherke ölümsüzlük olur ve gelecek nesiller tekrar ölümsüz olursa? Amca yetiştirmede saksı oldu ama ölümsüz nesiller gerçekten yaşamaya başlaslar! Düşününür dediği gibi "Nereye sıcaacaklar, gelsin gösterebilir nereye sıcaacak bu kadar adam?" Bundan daha somut bir det aklına gelmiyor şu saat itibarıyla...

Haydi gezegende ilk 300 yıl geçirdin, sonra saksız mı bu yaşam seni? Vurmaz mısın kendini dağa bayıra? Keşfedilmemiş, adam atılmamış bir bulamıyınca delenemez misin Allah aşkına? Bence bir ölümsüzlük sıkı yaşamına anlam verilebilecek tek şey, kosmosun tamamını keşfetmek için verilecek mücadeledir olacaktır. Dünya bitti baba, bitirdin yaladın yuttun her karışını, artık kalan birkaç bin yılını ya da Allah uzun ömür verirse üç milyar yılını bu işlere ayır, çik dolaş etrafı gezmeze bak. Belki bir abimiz olan Adam Frank üşenmemiş bizim için hesap etmiş "haydi üstünüze giyin de biraz hava alalım" diyerek çocukları Plüton'a götürüyüm desen, 110 km kula 6.293 yıldı gidiyorsun. Hiza gerek bile yok, göre göre, etrafa bakla baka 6.293 yıl, iki gün kaldın sıklıdın, çocuklar lolo yaptı, topla bavulu 6.293 yıldı da geri döndün, ne kaldı şimdi? İşte onu bilmiyoruz, onu da sen düşün. Onu ölümsüzlüğü bulduğunu ana haberde anlatırken düşüncecektin. Biraz yavaş mı sürsen ana habere... <https://rantey.org>

Bir ölümsüzün sıkıcı yaşamına anlam verebilecek tek şey, kozmosun tamamını keşfetmek için vereceği mücadele olacaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

MISIRLI TON BALIKLI SALATA

- SuperFresh Ayçiçek Yağlı Ton Balığı
- 1/2 adet marul
- 5 adet çeri domates
- 1/2 paket SuperFresh Mısır
- 1 yumurta
- 4-5 adet zeytin
- 1/2 adet kırmızı soğan
- 2 dal maydanoz
- 1 yemek kaşığı zeytinyağı
- 1 yemek kaşığı nar ekşisi
- 1/2 adet limon suyu

HAZIRLANIŞI

- Yumurtayı haşlayın. Haşlanmış yumurtanın kabuğunu soyarak dörde bölün.
- Marul, domates ve soğanı doğrayın. Maydanozu inceince kıyın.
- SuperFresh Mısır'ı haşlayıp süzün.
- Zeytinleri, SuperFresh Ayçiçek Yağlı Ton Balığı'nı ve haşlanmış SuperFresh Mısır'ı doğranmış malzemelerin üzerine ekleyin.
- Limonu, tuzu, zeytinyağını ve nar ekşisini ekleyip karıştırın. Afiyet olsun.

ISLAK HAMBURGER

- 1 paket SuperFresh Dana Baba Burger
- 4 adet Ruskiburger ekmeği
- 1 yemek kaşığı sarı yağ
- 1 çay bardağı soğuk su
- Sarımsaklı 1 su bardağı domatesli salarsa
- 2 adet sarımsak
- Yarım çay bardağı zeytinyağı
- Sarımsaklı 1 çay bardağı ketchup
- 1 çay kaşığı tuz
- 1 çay kaşığı karabiber

HAZIRLANIŞI

- SuperFresh DanaBaba Burger'in her iki yüzünde tavada 4-5'er dk pişirin.
- Sos için; zeytinyağı, sarımsak, domates püresine ketçapı karıştırarak kısık ateşte 5 dk pişirin.
- Hazırladığınız sosu hamburger meklerinin üzerine ve iç yüzlerini sürün, daha sonra SuperFresh DanaBaba Burger'i hamburger meklerinin içine yerleştirin.
- Bir tavaya pişirmek için yerleştirin ve içine hazırladığınız hamburgerleri koyup bohça gibi kapatın.
- Tavaya 1 çay bardağı sıcak su döktükten sonra tavanın kapağını kapatın ve orta ateşte 3-4 dk pişirin. Afiyet olsun.

SUPERFRESH TİRTIKLI KESİM PATATES İÇİN YOĞURTLU SOS

- 1 Paket SuperFresh Tırtıklı Kesim Patates
- 1 kase yoğurt
- 2 tatlı kaşığı mayonez
- 2 çay kaşığı sarı hardal
- 2 çay kaşığı ketchup
- Tuz
- ÜZERİ İÇİN: Nane
- 1 yemek kaşığı sarı yağ

HAZIRLANIŞI

- SuperFresh Tırtıklı Kesim Patatesi tercinize göre ısıtma önceden ısıtılmış 240°C'de 10-12 dk pişirin, ısıtma tavada 2-2,5 dk kızartın.
- Tırtıklı Kesim Patates'in yanına sosunu hazırlamak için önce bir kaseye yoğurt mayonez ekleyip karıştırın.
- Karışımata tuz ve baharatlar ekleyip karıştırmaya devam edin.
- Yoğurt sosunun üzerine sıvı yağ gezdirip nane yaprağı ile süsleyerek SuperFresh Tırtıklı Kesim Patates'in yanına servis edin. Afiyet olsun.

Arda Erel

Arda Erel

MANDOLİN İNKILÂP 94. yıl Sayfa 6

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

İsmail Saymaz

DEVİRİM KARABORSADA

Havana'da, kapitalizmin şehirlerin göbeğine birer mızrak gibi çaktığı gökdelenleri, plazaları ve AVM'leri göremezsiniz. Mahallelerinde lüks konutlar, caddelerinde pahalı otomobiller, billboardlarında şirket ilanları bulamazsınız.

İstanbul Atatürk Havalimanından kalkan Türk Hava Yollarına ait Havana uçağı ABD üzerinden alçalarak, Küba'ya iniyor. ABD'nin Atlas Okyanusu kıyısındaki şehri Miami ile Küba arasındaki mesafe hem uzaklık hem süre hem de manzara bakımından Türkiye'den Kıbrıs'a inşi andırıyor.

Masmavi okyanusun dövdüğü kıyılardan sonra ağaçlarla kaplı bir ova ve usta ellerce sürülmüş tarlalar bizi karşılıyor. Sınırları cetvelle çizilmiş olan bu tarlalarda yer yer göller beliriyor. Tarla kenarlarında tek tük araçların seyrettiği toprak yollar var. Manzara da çift şeritli otobanı, asfaltı ve lüks araçları boşuna aramayıp, bulamayacağsınız.

Uçağımız, Jose Marti Uluslararası Havalimanına indiği anda komünizmin açık hava müzesindeki yolculuğu başlamış oldu. Küba'nın ulusal kahramanının adını taşıyan ve ülkenin dünyaya açılan kapısı olan bu havalimanı sembolikçe turistik değeriye göre bir hayli eski ve bakımsız görünüyor. Bürokratik işleyişten midir, yoksa kültürel miskinlikten mi bilimez, işlemler uzadıkça uzuyor. Neyse ki Jose Marti'de çalışanların çoğu kadın ve kadınlar alımlı ve güzel. Gözüm bir ara uçuş bilgileri ekranındaki bir Amerikan hava yolu şirketinin New York ve Boston yolculuğuna ilişkin duyurusuna takıldı. ABD'nin 1961 yılından beri uyguladığı ambargo. Başkan Barack Obama döneminde esnetilince iki ülke arasındaki uçuşlar yeniden başlamıştı.

Ekranda Paris ve Moskova'ya kalkacak uçuşlar sıralanıyor.

Listede THY'yi gördüğüm için ülkemlegurur duyduğumu vurgulamalıyım.

PARADOKSİ

Havalimanı çıkışındadevletinpara bozdurma gişesi bulunuyor. Her turistin bu gişeye mutlaka uğraması gerekiyor.

Ey sevgili Küba yolcusu okur, bilmen ve kesinlikle altını çizmen gereken ilk bilgiyi açıklıyorum: Küba'yagelmeden önce yanında"Euro" getirmen gerekiyor. Küba, ambargodan kaynaklı siyasi husumet nedeniyle para bozdurma işleminde Amerikan Doları'ndan daha yüksek, Euro'ya daha düşük kısıtlı uyguluyor.

Bir Euro karşılığında bir CUC (Cuban convertiblepeso) veriliyor. "Dönüştürülebilir Peso" anlamına gelen CUC, turistlerin ülkede harcama yapması için basılıyor. Kubalılar ise CUP (Cuban peso) kullanıyor. Bir CUP, vatandaşPesosundan 25 katdaha değerli, iki para sistemi sayesinde Küba, döviz ihtiyacını karşılıyor.

Bu arada olan, Che Guevera'nın düşlerine oluyor.

Nasıl ki biz Türkler de diğer

ülkeler kendi ulusal liderlerinin fotoğrafını para üzerine basıyorsa, Küba da 1956'da Diktatör Batista'yı alaşağı eden Fidel Castro'nun yol arkadaşlarından Che Guevera'nın fotoğrafını üç CUP'nin üzerine koymuş.

Yani, vatandaş parasının...

Alım gücü açısından kıymeti bulunmayan üç Peso, turistler için hatıra değeri taşıdığından karaborsaya düşmüş. Örneğin, başkent Havana'da bu para için benden 10 CUC istenmişti. Aynı parayı Che'nin mezarının bulunduğu Santa Clara'da bir vatandaştan bir CUC'ye almayı başardım.

GÜVENLİ BİR ÜLKE

Jose Marti Havalimanında para bozdurma gişesinde işlemlerimiz sürerken, yanıma gençve yakışıklı bir polis memuru geldi. Polisin üzerinde silah bulunmadığı dikkatimi çekti, aramızda şu diyalog yaşandı:

- Neden silahınız yok?
- İhtiyaç yok. Burası güvenli bir ülkedir.
- Ya birileri ateş ederse?
- Endişelenmeyin, kimse etmez.

Gerçekten de sekiz günlük Küba yolculuğumuzboyunca hırsızlık başta olmak üzerehiçbir saldırıyla karşılaşmadık ve herhangi bir endişe duymadık.

HAVANA SOKAKLARI

Havana'da, kapitalizmin şehirlerin göbeğine birer mızrak gibi çaktığı gökdelenleri, plazaları ve AVM'leri göremezsiniz. Havana'da, lüks konutlar, caddelerinde pahalı otomobiller, billboardlarında şirket ilanları bulamazsınız.

Geldiğiniz dünyaya dair bildiğiniz ve bellediğiniz ne varsa hatırlınızdan silin.

Burası komünizmin açık hava müzesi.

UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan eski Havana'da gezinirken sanki bir eski zaman kartpostalının içinden geçiyorsunuz. Ülkenin

turizme açılmasından sonra restore edilen birkaç merkezi caddedeki bina dışında, evler bakımsız, yıkıldı yıkılacak vaziyette. İnşa edildikleri günden beri sanki binalara üstünün eli değmemiş.

Yalnızca bazı dört katlı binaların dış yüzeyi grafiti ve resimlerle süslenmiş.

Avare bir kalabalık sokaklarda bekliyor ve sohbet ediyor.

Yaşlı kadınlar tünedikleri pencerelede purotüttürüyor.

Çocuklar, her zamanki gibi...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranteoy.org>

Devam edecek...

HANGİ YAZAR

1- Aleksandr Puşkin

J

2- Jane Austen

3- Anthony Burgess

4- José Mauro de Vasconcelos

5- Miguel de Cervantes

6- Jorge Luis Borges

7- F. Scott Fitzgerald

8- Jack London

9- James Joyce

10- Nikos Kazancakis

11- Mark Twain

A- "Proleter yazar" olarak anılan sanatçı, sosyalist partiden adaylığını koydu fakat kazanamadı; Amerika'da işçi sınıfının en sevilen yazarlarının başında.

B- Daktiloyu ilk kullanan yazarlardan biri. Gerçek adı Samuel Langhorne Clemens. Yazarmın en önemli eserlerinden biri *Tom Sawyer*'in *Maceraları*.

C- En bilinen eseri *Otomatik Portakal*, yönetmen Stanley Kubrick tarafından sinemaya uyarlandı.

D- 12 günde yazdığı *Şeker Portakalı* adlı kitabının üzerinden 40 yıldan fazla geçmesine rağmen hâlâ en çok satılanlar listesinde bulunan yazar.

E- İspanya'nın Sevilla şehrindeki hapisanede *Don Kişot* karakterini yaratan, bu eseri kendi hayatını da tiye alan yazar. Bu kitap tam 38 farklı dile çevrildi.

F- "Kayıp Kuşak" döneminin yazarlarından. Eserlerinin büyük bölümü ölümünden sonra dikkat çekti; *Benjamin Button*'in *Tuhaf Hikâyesi* ile *Muhteşem Gatsby* gibi.

G- Hiç evlilik yapmayan ve eserlerinde başkahramanların hep kadınlar olduğu, aşk-evlilik üzerine eserler kaleme alan yazar. Yaşarken çıkardığı kitapların hepsi isimsiz yayımlandı.

H- II. Dünya Savaşı zamanında yazdığı eserle üne kavuşan ve 1957 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilmişken, ödülü bir oy farkla Albert Camus'ye kaptıran yazar.

I- Dublin'de geçen 24 saati anlattığı *Ulysses*, ilk olarak Little Review dergisinde tefrika olarak yayımlandı. "Müstehecnlik" iddiasıyla yayını durdurulan bu kitap, iki yıl sonra tekrar basıldı.

J- Ülkesinin ulusal şairi olarak kabul edilen, aynı zamanda modern Rus edebiyatının da kurucusu olarak gösterilen, 37 yaşında katıldığı bir düello sonrası hayatını kaybeden yazar.

K- 1950'li yıllarda genetik bir rahatsızlıktan dolayı gözlerini kaybeden ve yakınlarının yardımıyla yazı yazmaya devam eden yazar.

konu: dostluk
hikâye: muhsin karaman
fotoğraf: koray altunöz

yüzümdeki buğu

Karşımda yüzü. Gördüğüm kadarıyla çok yakınız birbirini. Ama görmediğim zamanları varsayarsak, varlığını kanıtlayabileceğim hiçbir şey yok. Ne yaparsam yapayım benimle. Gözümü bir an olsun ayıramıyorum. Bakmadığım zamanlarda "acaba bana bakıyor mu" hissi aklımdan çıkmıyor. Ancak şüphe etmeden vazgeçince tekrar karşılaşılabiliyoruz.

Aslında bir şeyler söylemek istiyorum. Ama sözünü kesmekten korkuyorum. Aynı şekilde düşüncüyü. Olmaksızın ki uzun süreli sessizlik nöbetleri başlıyor. Susmak en güçlüdür sohbetimiz oluyor bu zamanlarda.

İkimiz de bu durumdun mümkün olmalıyız ki yarıldır bir cümle geçmemişti aramızda. Ama yine de birbirimizi bidden başka kimse anlayıyor. O yüzden her şeyden daha yakınız. Bu kalabalığı hiç kimseye tarif edemedim.

Çünkücümlersarf ettiğim insanlarla, günün sonunda ayrız. **Onlarla koyduğum virgülleri sadece seninle noktallıyorum.**

Ben daha gülmeyen, gözlerinin içindeki kankahıya gecemeyi oluyur Ağladığımda bana ulaşmadansenden dökülen gözyaşları. Hatta içime kapandığımda seni görsem bile içine kapandığını hissediyorum. Bilyorum ki sana gelmediğim zamanlarda bile yüzünü kimsesiz göstermedin.

Ama nasıl oluyor ki sanahçibir şey anlatmadan beni benden dahi tanıyabiliyorsun? Gerçekanlatmam beni herkes anlar. Sen benim anlatamadıklarımsın. İyi ki de öylesin. Çünküsenebiri beni anlamın yüzünü saklamam demektir. Galiba tam da şu an beni anlayabiliyorsun. Ondanır aynanın her tarafını kaplayan buğu. Ama yüzünü saklama dostum. Artık ben ağlıyorum.

Bu köşe
okuyucularımız
tarafından
hazırlanmaktadır.

Temmuz 2021 - Sayı: 82 - Ayık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi
Ayık Yayın Sanat Yayın - Yayın Sahibi: KAFA Grup Bilişim Yayıncılık LTD. ŞTİ.
Sorumlu Müdür: Mert Çakır Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Derin Karabulut
Görsel Yönetmen: Volkan Gülerme Kapak: Hakan Arslan
Okuyucu Temsilcisi: Ayça Nur Soğan Beklem-iletim-kafo15100.com
Adres: Kızıllıyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No: 44 Katlıyol / İstanbul Tel: (0216) 428 98 88
Baskı: İhsan Gazetecilik A.Ş. 29 Elvin Cad. İhsan Plaza No: 11/A 41
Yenişehir / Beşiktaş / İstanbul Tel: (0212) 454 30 00 Dağıtım: TDP (0212) 354 39 09
www.kafo.com.tr bilayaz@kafo.com.tr reklam@kafo.com.tr
KAFA Dergisi'nin tüm gelirleri, diğer de yayıncıların gelirleri, toplumun yararına ve sosyal alanlarda bilimsel araştırmalar için kullanılır. Dergi yayıncılığı, sanat ve kültürün yaygınlaşması için önemli bir araçtır. Dergi yayıncılığı, sanat ve kültürün yaygınlaşması için önemli bir araçtır. Dergi yayıncılığı, sanat ve kültürün yaygınlaşması için önemli bir araçtır.

dünyanın en cesur kızı: malala

23 yaşına kadar yaşadığı onca kötü olaya rağmen, daima büyük bir inançla ve kuvvetle "Ben Varım" demeyi seçen cesur kadınlardan biri o. Onun için boşuna "dünyanın en cesur kızı" demediler. Sadece ülkesi için değil, dünyanın her yerindeki çocuklar ve kadınlar için ilham oldu.

Nobel Barış Ödülü'nü aldığı 17 yaşındaydı. Tarihte bu ödülü alan en genç isim: Malala Yousafzai. Şu anda 23 yaşında ve 10 yıldan fazla bir süredir kızların eğitimi için mücadele ediyor. Evet, doğru okudunuz; neredeyse 11 yaşından beri kızların eğitim hakkı için savaşıyor Malala...

1997 yılında Pakistan'ın kuzeybatısında, Mingora'da doğdu. "Eğitimi bir kurtuluş olarak kullandım. Kızlarımı, kız öğrencilerime itaat dersini; erkek çocuklarımı, erkek öğrencilerime sahte ahlak dersini öğrenmelerini öğrettim," diyen öğretmen ve eğitim aktivisti babası Ziauddin Yousafzai, kızını da tipki kendisi gibi yetiştirdi. Çok küçük yaşlardan beri her zaman yanındaydı, derslerine katılmasını sağladı. Bundan dolayı Malala, çocuk yaşta pek şeyi bilerek, öğrenerek, deneyimleyerek büyüdü. Büyüdü ancak o büyüdükcüyazdığı şehir dışına çıkmaya başladı.

Taliban, Svat Vadisi'ni 2007'nin sonlarında ele geçirdi, 2009 yılında Pakistan ordusu tarafından uzaklaştırılınca ya da bir bölgeyi yönettiği süreçte kadınların politik, ekonomik ve sosyal aktivitelerini engelledi. Yüzlerce okul yok oldu. Kızlar okula gitmekten alıkonuldu, kadınlar peçe giymeye zorlandı ve markete bile gitmeleri yasaklandı. Müzisyenler susturuldu, şarkıcılar öldürüldü, kızlar kırbaçlandı. Malala, tüm bunlara sessiz kalmayan insanlardan biriydi. Çünkü zulme sessiz kalmamayı, özgürlüğü için savaşmayı, hakları için mücadele etmeyi öğrenmişti.

10 yaşındayken, ilk defa sesini BBC Urduca servisine yazdığı günlüklerle duyurdu Malala ya da günlükü yazan adıyla Gul Makai. Vadinin kontrolünü ele geçiren Taliban militanlarının yönetimi altında yaşamının nasıl bir şey olduğu yazıyordu günlükünde... O günlüğü militanlar tarafından kendisine yaşatılan eziyeti yazdı. Yazdı, yazdı, yazdı... Kendini, sesini duyurmaya adadı, o yazdığı ses duyuldu, güçlendi. Okula gitme hakkını savundu, Pakistanlı kızların ücretsiz kaliteli eğitime erişimi için kampanya yürüttü. 2011 yılında Pakistan Ulusal Gençlik Barış Ödülü'nü kazandı. Ancak o güçlü ses Taliban'ı rahatsız etti ve 15 yaşındayken, 9 Ekim 2012'de, okula gittiği otobüsü militanlar tarafından saldırıya uğradı, çok kısa bir mesafeden kafasından vuruldu. On gün boyuncakomada kaldı. Yüzünün bir tarafı felçliydi. Her ne kadar adının anlamı Peştucuda "üzgün, kederli" anlamına gelse de o, hastanede ağlırlar içindeken bile "bu çarpık gülüşüme ve yüzümdeki hissizliğe rağmen iyiyim ve iyi olacağım, merak etmeyin" diye ailesini teselli eden cesur bir kızıdı.

Malala, tedavi için İngiltere'ye gönderildi ve altı ay sonunda Birmingham kentindeki Kraliçe Elizabeth Hastanesinde yeniden ayağa kalktı. Ayağa kalktığında ülkesinde çoktan çocuk ve kadın haklarının savunucusu bir ikon haline gelmişti. Pakistan'da halk, iki milyondan fazla imza toplayarak zorunlu ve ücretsiz eğitim kanun tasarısını mecliste onaylattı. Malala, büyük ve önemli bir ateşi yakmayı başarmıştı. 16 yaşına girdiğinde Birleşmiş Milletlerdeki konuşmasında şöyle dedi: **Teröristler benim hedeflerimi değiştirebileceklerini ve tutkularımı önüne geçebileceklerini sanıyorlardı. Fakat benim hayatım değişmedi. Yalnızca yazıflık, korku ve umutsuzluk öldü; güç, kuvvet ve cesaret doğdu.**

2014 yılında, her zamanla bu sesini duyurdu.

beraber, kadınları ve kızları uluslararası alanda desteklemek ve savunmak için Malala Fonu'nu kurdu. **Aralık 2014'te, çalışmaları nedeniyle Nobel Barış Ödülü'ne layık görüldü.**

Kazandığı 8 milyon kronluk ödülü Pakistan'daki okullara bağışlayacağını açıkladı. On yedi yaşında, Nobel ödüllü en genç kişi oldu.

Malala, geçtiğimiz ay Oxford'dan "felsefe, ekonomi ve politika" diploması olarak mezun oldu. Halâ ailesiyle İngiltere'de yaşıyor ve bu ay Vogue dergisinin Britanya edisyonuna kapak oldu. Nobel ödüllü aktivist Yousafzai verdiği röportajda belki doğduğundan beri inandığı şeyi tekrar etti: Bir genç kızın kalbinde taşıdığı o gücü biliyorum.

23 yaşına kadar yaşadığı onca kötü olaya rağmen, daima büyük bir inançla ve kuvvetle "Ben Varım" demeyi seçen cesur kadınlardan biri o. Onun için boşuna "dünyanın en cesur kız" demediler. Sadece ülkesi için değil, dünyanın her yerindeki çocuklar ve kadınlar için ilham olfdu.

Bu yazıyı okuyan ve yolu bir şekilde zorluklarla döşenmiş ya da döşenmemiş tüm genç kızlar, çocuklar ve kadınlar kalbindeki o gücü asla unutmamayı ve ona sahip çıkın. Çünkü o güç, dünyadaki bütün kötülüklerle, eşitsizliklerle ve zorluklarla mücadele edecek kadar büyük.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Malala Yousafzai'nin ve daha birçok "Ben Varım" diyen kadının sıra dışı ve ilham verici hikâyesini sizlerle buluşturuyoruz. Vodafone'un katkılarıyla...

"HAYATTA ÖYLE ANLAR VARDIR Kİ...
BİR KEZ YAŞAR SIN, TEKRARI YOKTUR.
İSTESEN DE YOKTUR İSTEMESEN DE..."

HASAN SALTİK

1964-2021